

Marts 2024

Rapport

Ansvarlighed

2023

Akademiker
Pension

Indhold

Forord	1	Ansvarlig drift	42
Læsevejledning	2	Energioptimering og CO ₂	43
Væsentlighedsvurdering	3	Medarbejdertrivsel	45
Ledelse & styring (Governance)	5	Kønsdiversitet	46
Dilemmaer & udfordringer	7		
		Data & rapporteringsrammer	48
Investeringer	9	Fordeling af investeringer	49
Prioritering 2023-2024	10	Aktivt ejerskab i tal	51
Klima	11	Eksklusion af selskaber	58
Miljø & biodiversitet	27	Eksklusion af stater	61
Menneske- & arbejdstagerrettigheder	30	FSR's ESG-hoved og nøgletal	62
God selskabsledelse	35	Regnskabsprincipper	64
Diversitet	37	UN Global Compact	67
Ansvarlig skat	38	TCFD & klimarisici	68
Anti-korruption	40	Forsikring & Pensions klimarapportering	69
ESG-integration	41	Bæredygtighedsrelaterede oplysninger	71

Forord

Vi investerer i grøn omstilling og presser på for et gearskifte.

AkademikerPensions arbejde med klima tager udgangspunkt i Paris-aftalen og målet om at begrænse temperaturstigningen til 1,5 grader. Det er fortsat verdenssamfundets mål, senest bekræftet ved COP 28-mødet i Dubai i slutningen af 2023. Selv om flere og flere mener, at det i stigende grad virker urealistisk, så holder vi og andre investorer fast i det fokus.

Vi har de seneste år set konsekvenserne af den globale opvarmning i form af oversvømmelser, tørker, hedebølger og naturbrande over alt i verden. I Danmark har vi i 2023 også set, hvordan høje vandstande og kraftig vind gav stormflod, som fik store konsekvenser for helt almindelige husejere.

I AkademikerPension er vi helt klar over, at vi må handle nu. Som en stor investor har vi et særligt ansvar, og vi har stort fokus på at presse selskaber, banker og andre investorer, der nøler i den nødvendige grønne omstilling. I 2023 betød det, at vi indførte en ny og mere kontant stemmepolitik over for både banker og mellem- og storudledende selskaber, som vi er investeret i.

Vi påvirker selskaber til større ansvarlighed

Udover at reducere CO2 fra investeringerne, at tilføre flere grønne investeringer og frasælge fossile investeringer, er det aktive ejerskab vigtigt for os. Med det kan vi nemlig påvirke selskaber og regeringer til større ansvarlighed. Det gør vi gennem dialog, samarbejde med andre investorer og med NGO'er. Vi blander os også i den offentlige debat for at få selskaber til at skifte gear og rykke hurtigt nok. Og det gør vi bestemt også for at beskytte den langsigtede værdi af vores investeringer.

I 2023 har vi også styrket vores indsats i forhold til fundamentale arbejdstagerrettigheder. Det har vi blandt andet gjort ved at udvide vores internationale

samarbejde, stille aktionærforslag og ved at udarbejde et standpunkt om arbejdstagerrettigheder.

Ansvarlighed og afkast hænger sammen

I AkademikerPension hænger afkast og ansvarlighed uløseligt sammen. I 2023 endte årsafkastet på 9 procent, og det anser vi for tilfredsstillende i et år præget af uro og turbulens. Når vi beslutter, om vi vil frasælge eller ekskludere en investering, er spørgsmålet om, hvilken konsekvens det vil have for afkastet, altid en del af den analyse, der ligger forud. Samtidig overvåger vi efterfølgende, hvilken effekt det har haft for afkastet. Siden april 2018 har vi frasolgt en del aktiver, men den samlede effekt for de tre sektoreksklusioner og landeeksklusion, vi har foretaget, har faktisk givet et positivt afkast på 0,2 procent.

Det og meget mere kan du læse mere om i denne rapport, som har til hensigt at give dig en status på vores prioriteter, fremdrift og fortsatte udfordringer i arbejdet med ansvarlighed i bred forstand i AkademikerPension: som investor, pensionsformidler og som arbejdsgiver.

Hvis du ønsker et hurtigt overblik over årets resultater, kan du læse vores ansvarlighedsmagasin på akademikerpension.dk/ansvarlighedsmagasin

Janne Gleerup
Bestyrelsesforkvinde

Læsevejledning

Ansvarlighedsrapporten er udarbejdet som et opslagsværk. Læseren kan med udgangspunkt i indholdsfortegnelsen orientere sig og springe direkte til specifikke afsnit og emner.

Første del af rapporten introducerer vi de væsentligste bæredygtigheds- og ansvarlighedsemner, som vi arbejder med i vores investeringer, på vores arbejdsplads og i relation til medlemmerne.

Vi beskriver hvilke principper og politikker, vi arbejder efter - og hvordan vi leder og styrer arbejdet.

Endelig kan du i første del læse om nogle af de udfordringer og dilemmaer, som vi møder i vores arbejde, og hvordan vi går til dem.

Arbejdet med ansvarlige investeringer

Anden del af rapporten fokuserer på arbejdet med ansvarlige investeringer. Vi rapporterer på hvert af de emner, som vi har vurderet, er væsentligst, for eksempel:

- Klima
- Miljø & biodiversitet
- Menneske- og arbejdstagerrettigheder

En god og ansvarlig arbejdsplads

Tredje del af rapporten handler om vores arbejde med at være en god og ansvarlig arbejdsplads. Her kan du læse om planer for energioptimering af AkademikerPensions domicil i Gentofte, de nuværende udledninger af drivhusgasser fra driften og vores mål for at nedbringe disse. Du kan også læse om vores fokusområder i forhold til medarbejderne, herunder vores arbejde med at fremme inklusion, diversitet og kønsbalance.

Data

Fjerde del af rapporten fokuserer på tal og statistik fra arbejdet med ansvarlighed med hovedvægt på investeringerne. Her kan du læse om, hvordan investeringsaktiverne fordeler sig, hvor stor en del af medlemmernes midler vi forvalter internt og hvor meget, der håndteres af vores eksterne kapitalforvaltere.

Du kan også se tal for vores arbejde med aktivt ejerskab; stemmeafgivelser på generalforsamlinger, dialoger med danske og udenlandske selskaber, aktionærforslag med mere. Du kan desuden se, hvilke selskaber og stater vi har ekskluderet fra vores investeringsunivers.

Standardrapportering

Femte del af rapporten er standardiserede rapporteringsrammer om ansvarlig virksomhedsadfærd og klimarapportering fra blandt andre FN's Global Compact, Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), Forsikring & Pension, FSR samt de lovpligtige bæredygtighedsrelaterede oplysninger, der følger af EU's Disclosure-forordning ("periodisk rapportering").

Lovpligtige redegørelser

Ansvarlighedsrapporten omhandler regnskabsåret 2023 og udgør AkademikerPensions lovpligtige redegørelse for samfundsansvar jf. regnskabsbekendtgørelsens §132. Rapporten udgør en del af ledelsesberetningen i AkademikerPensions årsrapport for 2023.

Væsentlighedsvurdering

Medlemsejet pensionskasse

AkademikerPension er en medlemsejet pensionskasse. Vi leverer pensionsordninger og forsikringer til vores cirka 170.000 medlemmer. Som institutionel investor har vi cirka 145 milliarder kroner under forvaltning, og vi investerer bredt inden for alle aktivklasser - fra obligationer til aktier og ejendomme. Vi er godt 100 medarbejdere samlet i Gentofte - og i 2024 også på Østerbro i København, mens vores kontor i Gentofte undergår renovering.

Vores formål er at skabe tryghed for medlemmerne ved at sikre medlemmerne gode pensioner gennem ansvarlige investeringer. Det kræver, at afkast og ansvarlighed går hånd i hånd.

Rammer for arbejdet med bæredygtighed

I AkademikerPension er vi eksplicitte i forhold til vores forpligtelser for bæredygtighed og ansvarlighed. Det inkluderer en tilslutning til FN's Global Compact og de FN-støttede principper for ansvarlige investeringer (PRI), hvor vi forpligter os til at leve op til de overordnede principper. Disse principper operationaliseres desuden gennem vores tilslutning til og anvendelse af internationale normer og aftaler såsom FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv (UNGP), OECD's Retningslinjer for Multinationale Selskaber om ansvarlig virksomhedsadfærd og Paris-aftalen i vores arbejde med at fremme ansvarlige investeringer.

Vi henviser også til oversigten i vores Politik for ansvarlige investeringer: akademikerpension.dk/politik-ansvarlig

Væsentlighedsvurdering

Som pensionskasse og institutionel investor har vi mulighed for at spille en vigtig rolle for at fremme en bæredygtig omstilling af samfundet. Vi forholder os til vores aktuelle og potentielle rolle i et samfundsperspektiv, og samtidig ser vi vores forretning i et markedsperspektiv og tilgodeser vores formål som

Vores væsentligste aftryk på verden sker gennem vores:

1. Investeringer
2. Pensioner og forsikringer
3. Drift og medarbejderrelationer

pensionskasse. Vi er drevet af såvel værdimæssige som forretningsmæssige forhold.

To nøglespørgsmål er omdrejningspunkter for vurderingen:

- **Hvor og hvordan har AkademikerPensions aktiviteter samfundsmæssige indvirkninger?** Hvilke muligheder er der for at bidrage til samfundsmæssige løsninger, og hvor kan vi ikke spille en rolle?
- **Hvilke aspekter af bæredygtighedsdagsordenen vil påvirke AkademikerPension?** Hvor giver det os muligheder, og hvor er der risici i forhold til forretningen?

Vores væsentlighedsvurdering fører til, at vi identificerer en række bæredygtighedstemaer, som vi anser for særligt væsentlige i relation til vores forskellige aktiviteter. I AkademikerPension har vi parallelt tre sammenhængende, men forskellige typer af aktiviteter, som kræver særskilte væsentlighedsvurderinger:

- Investeringer
- Pension og forsikring
- Ansvarlig drift og medarbejderrelationer.

Investeringer

Investering og finansiering er afgørende i forhold til at fremme bæredygtighed, og en del af ansvaret for at sikre, at pengestrømme går i den rigtige retning, ligger hos private investorer. For AkademikerPension handler ansvarlige investeringer om at levere et højt afkast på et ansvarligt grundlag.

For at sikre gode og ikke mindst stabile afkast er AkademikerPension bredt investeret i markedet, og er dermed via de enkelte selskaber/investeringer involveret i et bredt spektrum af aktiviteter, som direkte bidrager til at påvirke en udvikling. Ligeledes vil der være en risiko for, at AkademikerPension forbindes med potentielle negative indvirkninger igennem investeringerne.

Vi har i denne forbindelse identificeret otte temaer, som, vi vurderer, er særligt væsentlige, med klima som klar førsteprioritet i lyset af, temaets betydning og hvor meget det haster at stoppe den globale opvarmning:

- Klimaforandringer
- Miljø og biodiversitet (blandt andet i forhold til skovrydning)
- Menneskerettigheder
- Arbejdstagerrettigheder
- Ansvarlig skat
- Diversitet og kønsbalance
- God selskabsledelse
- Anti-korruption

Graden af vores potentielle indflydelse på en konkret investering afhænger imidlertid både af størrelsen på investeringen og den pågældende aktivklasse. Du kan læse mere om vores tilgang til aktivt ejerskab i de forskellige aktivklasser i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer.

Det er vigtigt at slå fast, at arbejdet med ansvarligheden aldrig må betyde, at vi går på kompromis med afkastet, da gode pensioner til vores medlemmer er vores eksistensberettigelse. Vi skal derfor levere på begge fronter, og vi er her godt hjulpet af at det er vores erfaring at de er gensidigt understøttende.

Pension og forsikring

Som pensionskasse identificerer vi bæredygtighedstemaer, som er særligt væsentlige i relationen mellem AkademikerPension og medlemmerne. De rent forsikrings- og pensionsmæssige forhold udgør vores kerneopgave, og der er mange aspekter af ansvarlighed i den opgave. Lige nu er særligt fire ansvarlighedstemaer i fokus på dette område:

- Afkast og individuel tilpasning – vi er i 2023 begyndt at tilbyde AkademikerPensions medlemmer vores nye livscyklus-produkt, "Alfa", der har til formål at give et endnu højere, risikoujusteret afkast, tilpasset det enkelte medlem.
- Sundhed – vi har i 2023 lanceret en sundhedsordning, som gennem præventive tiltag kan hjælpe vores medlemmer til en mere sund tilværelse.
- Ligestilling – vi bidrager til at fremme ligestilling ved blandt andet at sætte fokus på, at kvinder generelt har sparet mindre op til pension end mænd.
- Datasikkerhed – vores medlemmer skal være trygge ved, at deres data er i gode hænder.
- Du kan læse mere om AkademikerPensions forsikrings- og pensionsudbetalinger til medlemmerne i Årsrapporten 2023.

Ansvarlig drift

Vi er en aktiv organisation med eget domicil, daglige driftsfunktioner og medarbejdere. Vi har kontinuerligt fokus på medarbejdernes rettigheder og på læring, udvikling og trivsel. Vores væsentligste fokusområder:

- Arbejdsområde og social trivsel.
- Diversitet og kønsbalance i vores organisation.
- Miljømæssige aspekter med fokus på vores eget ressourceforbrug og affaldshåndtering.
- Klimaforandringer, det vil sige vores egen direkte CO₂-udledning (såkaldt scope 1 og 2).

Ledelse & styring (Governance)

Politikker, standpunkter og redegørelser

AkademikerPensions tilgang til ansvarlighed hviler på forpligtigelser i internationale aftaler og normer, som relaterer sig dertil. Det er dels helt overordnede forpligtigelser til principper for bæredygtighed, dels mere specifikke forpligtigelser til processer relateret til særlige aktiviteter og/eller bæredygtighedstemaer.

Vores primære forpligtelser til bæredygtighed og ansvarlighed er:

- Paris-aftalens målsætninger for begrænsning af globale temperaturstigninger
- FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv (UNGP)
- OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder om Ansvarlig Virksomhedsadfærd
- De FN-støttede principper for ansvarlige investeringer (PRI)
- FN's Global Compact – principper for menneske- og arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption

Investeringsaktiviteter

Bæredygtighedshensyn er integreret i vores 'Investeringspolitik'. I forlængelse af 'Investeringspolitikken' præciserer 'Politik for ansvarlige investeringer' vores tilgang til ansvarlighed i vores investeringer.

Formålet med 'Politik for ansvarlige investeringer' er at sikre et højt risikojusteret afkast på et ansvarligt

grundlag. Politikken beskriver vores principper, prioriteringer og ansvarsfordeling for alle typer af investeringer og vores processer for de enkelte aktivklasser.

Vi har suppleret politikkerne med 'standpunkter', som i forhold til udvalgte temaer præciserer AkademikerPensions tilgang. Standpunkterne findes beskrevet i en række publikationer på vores hjemmeside og har fokus på:

- Fossil energi
- Arbejdstagerrettigheder
- Ansvarlig skat
- Konfliktramte områder (menneskerettigheder)
- Investeringer i tobak
- Våben
- Forventninger til god selskabsledelse

Du finder vores standpunkter og redegørelser her: akademikerpension.dk/om-os/presse/alle-publikationer/

Drifts- og medarbejderrelaterede aktiviteter

AkademikerPension har overenskomst med finansforbundet og vores ansættelsesretslige regler og vilkår er derfor reguleret i overensstemmelse med denne, sammen med et protokollat, der er lokalt aftalt.

Hertil kommer AkademikerPensions egen ligestillingspolitik, der skal fremme en mangfoldig arbejdsplads med lige muligheder for alle til gavn for vores medlemmer. Målet er at fremme en inkluderende kultur og forebygge forskelsbehandling.

Organisation og ledelsesrutiner

Bæredygtighedshensyn er integreret i ledelsen og i de daglige aktiviteter på tværs af organisationen. Det indebærer, at vores organisering, ansvarsfordeling og daglige drift tilgodeser indsatsen, der skal til, for at vi kan nå vores mål. For udvalgte aktiviteter og bæredygtighedstemaer har vi etableret tværgående komitéer/udvalg og processer. Integrationen indebærer, at alle organisationsniveauer spiller en rolle:

- **AkademikerPensions generalforsamling** præger, via blandt andet medlemsforslag og debat, vores prioritering af indsatsen.
- **Bestyrelsen** godkender de værdimæssige rammer, revision af politikker og fastlæggelse af målsætninger, herunder vores håndtering af risici- og muligheder i forbindelse med klimaforandringerne. Sektormæssige eksklusioner fra investeringsuniverset besluttet ligeledes af bestyrelsen.
- **Direktionen** er ansvarlig for implementeringen af politikker og målsætninger vedtaget af bestyrelsen. Direktionen godkender alle indstillinger til bestyrelsen og er repræsenteret i alle komitéer og udvalg.
- **Tværgående komitéer/udvalg** involverer forskellige kompetencer og har særlige bemyndigelser inden for veldefinerede ansvarsområder.
- **Afdelinger og teams** er på det operationelle plan involveret i bæredygtighed som en del af den daglige drift.

Tværgående komitéer/udvalg fungerer i relation til særskilte aktiviteter:

Investeringsaktiviteter:

- Investeringskomité
- Komité for ansvarlige investeringer

Komité for ansvarlige investeringer

Inden for de rammer, der udstikkes af bestyrelsen, er AkademikerPensions arbejde med ansvarlige investeringer forankret i en komité for ansvarlige investeringer. Komitéen består af følgende personkreds:

- Administrerende direktør
- Investeringsdirektør
- Aktiechef
- Obligationschef
- Presseansvarlig
- Chef for ansvarlige investeringer
- Medarbejdere fra teamet for ansvarlige investeringer

Komitéen mødes efter behov, dog minimum kvartalsvist, og er blandt andet ansvarlig for:

- Den årlige revision og indstilling af AkademikerPensions "Politik for ansvarlige investeringer" til bestyrelsens godkendelse.
- Drøftelse og indstilling af standpunktspapirer vedrørende udvalgte emner til direktion
- Drøftelse og vedtagelse af selskabsspecifikke eksklusionsbeslutninger.
- Øvrige drøftelser og opsyn relevant for AkademikerPensions arbejde med ansvarlige investeringer.

Dilemmaer & udfordringer

Der er dilemmaer forbundet med at få ansvarlighed og høje afkast til at gå hånd i hånd. Men når der er tale om langsigtede investeringer af pensionsmidler, er der i det store og hele ikke nødvendigvis et modsætningsforhold.

Der er situationer, hvor der er dilemmaer forbundet med på én gang at tage (1) det bæredygtige samfundshensyn og imødekomme mange medlemmers forventning om ansvarlighed og (2) det forretningsmæssige hensyn at skulle pleje medlemmernes pensionsopsparinger på økonomisk optimal vis, både på kort og længere sigt.

Det er de færreste situationer, der helt umuliggør handling. Men de forskellige hensyn indebærer udfordringer eller dilemmaer, der nok altid vil være der, og som påvirker vores beslutninger og tilgang.

Kompleksiteten som en udfordring

Den globale bæredygtighedsdagsorden – altså sammenstillingen af miljømæssige, sociale og økonomiske problemer – indebærer en høj grad af kompleksitet. Situationen forandrer sig fra dag til dag, der er stor usikkerhed, datagrundlaget er ofte mangelfuldt, og der er som hovedregel ingen enkle sammenhænge i de mange forskellige problemstillinger. Organisationer, der vælger at integrere bæredygtighed i forretningen, møder den udfordring.

Det er i mange situationer svært at afgøre, hvad der ud fra en ansvarlighedsbetragtning er det bedste valg, og hvis ikke vi som investorer kan etablere et konsistent beslutningsgrundlag for ansvarlighed i en given situation, så vanskeliggør det konkret handling. Dog bliver stadig flere temaer efterhånden modnet videnskabeligt og/eller politisk, og et bedre vidensgrundlag og håndgribelige politiske målsætninger og internationale aftaler giver tydelige pejlemærker for investorer, virksomheder og andre aktører. Det gælder for eksempel klimaudfordringen, mens værktøjerne for finansielle institutioner til at forstå den nært beslægtede biodiversitetskrise til sammenligning kun er ved at blive udviklet.

Stater, der overtræder menneskerettighederne

Statsobligationer adskiller sig fra andre aktivklasser ved, at vi ikke i samme omfang kan udøve aktivt ejerskab over for en suveræn stat. Vi har derfor kun valget mellem at eje, ikke eje eller ekskludere. Det er et dilemma, hvor vi populært skal afgøre, hvornår pengene gør mere skade end gavn.

Vi anvender i denne forbindelse en systematisk proces til at vurdere og eventuelt ekskludere stater fra vores investeringsunivers. Vi ekskluderer en række stater, som på grov og vedvarende vis overtræder menneskerettighederne eller andre aspekter af vores Politik for ansvarlige investeringer, herunder i forhold til klima. Vi har p.t. ekskluderet 38 stater, men listen kunne i princippet være endnu længere, fordi en høj andel af staterne i aktivklassen overtræder FN-konventionerne og/eller halter gevaldigt i forhold til at leve op til Paris-aftalens mål.

Problemet er dog, at hvis vi samlet set ekskluderer for mange stater, får vi en for lav risiko-spredning i vores portefølje, som ikke ville være investeringsmæssigt forsvarlig.

Samtidig er vores kapital med til at understøtte landenes udvikling, og vi vil derfor generelt gerne være investeret i udviklingslande selv om der er udfordringer.

Vi evaluerer løbende vores proces for at sikre, at vi håndterer dilemmaet bedst muligt.

Graden af modenhed påvirker blandt andet vores beslutning om, hvorvidt vi bedst adresserer en given problemstilling gennem en aktiv dialogindsats alene, eller om vi skal gå sammen med andre aktører. Derudover kan vi vælge eksklusion, åbenhed om dilemmaet, offentlig kritik eller anden eskaleringsstrategi.

Aktivt ejerskab eller eksklusion?

Et centralt dilemma er, om man som investor ved mødet med problematiske forhold i investeringsmodtagende selskaber skal bringe investeringen til ophør ("eksklusion") eller engagere sig i at få selskabet til at rette op ("aktivt ejerskab").

Afkasthensyn spiller også ind. For børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer gælder, at det som regel er uproblematisk at ekskludere enkelte selskaber. Men porteføljen kan være følsom over for store eksklusioner, hvor vi fravælger en hel industrisektor, for eksempel inden for energisektoren, der spiller en helt afgørende rolle i verdensøkonomien. Det er derfor også altid bestyrelsen, som beslutter sektormæssige eksklusioner, mens det er Komiteen for ansvarlige investeringer, som beslutter selskabsspecifikke eksklusioner – men i begge tilfælde skal der foreligge en nøje analyse af både afkast og ansvarlighed.

Eksklusion indebærer en udfordring i forhold til muligheden for at kunne udøve aktivt ejerskab, idet eksklusioner umiddelbart reducerer muligheden for møder, dialog og direkte samarbejde med selskaber. Omvendt er der også situationer, hvor en eksklusion - eller den troværdige trussel herom - er nødvendig for at få ledelsen i et selskab i tale.

Læs mere om AkademikerPensions tilgang til dilemmaer og udfordringer på hjemmesiden: <https://akademikerpension.dk/ansvarlighed/#dilemmaer>

Arbejdstagerrettigheder – engagement eller eksklusion?

Vi har i 2023 styrket vores indsats i forhold til fundamentale arbejdstagerrettigheder. Det har vi bl.a. gjort ved at styrke vores internationale samarbejde og ved at udgive et Standpunkt om Arbejdstagerrettigheder.

Vores værktøjskasse

AkademikerPension har en række værktøjer, der kan bringes i anvendelse, når vi skal have ansvarlighed og højt afkast til at gå hånd i hånd – og navigere i de dilemmaer, vi møder i arbejdet.

For eksempel:

- Investeringsrestriktioner ("eksklusioner" også kaldet "frasalg").
- Screening og overvågning af investeringerne.
- Aktivt ejerskab over for selskaber.
- Vurdering og krav til eksterne forvaltere.
- Formulering af målsætninger for at øge andelen af investeringer i vedvarende energi, energioptimering af bygninger med mere.
- Integration af bæredygtighedshensyn for at fremme udvælgelsen af de bedste investeringer ("ESG-Integration").

Krænkelser af arbejdstagerrettighederne er en global udfordring, som ikke er begrænset til særlige sektorer eller geografiske områder. Ingen diversificeret investeringsportefølje kan derfor helt undgå at være forbundet med negative indvirkninger på arbejdstagerrettighederne. Denne forbindelse giver omvendt også mulighed for at gøre sin indflydelse gældende. I AkademikerPension har vi på nuværende tidspunkt valgt, at problemstillingen primært håndteres gennem aktivt ejerskab frem for gennem eksklusioner. Problemet skal ikke mindst løses ved at stramme national lovgivning samt stærkere internationalt samarbejde. Hertil kommer, at konsekvente eksklusioner ved arbejdstagerrettighedskrænkelser ville påvirke vores muligheder for at skabe et højt afkast til vores medlemmer for negativt, da problemstillingen netop omfatter mange af de store internationale selskaber.

Læs mere på side 30 og i AkademikerPensions Standpunkt om Arbejdstagerrettigheder, der kan tilgås via akademikerpension.dk/publikationer

Investeringer

Prioritering 2023-2024

AkademikerPension har en bred portefølje med global rækkevidde, hvor der kan opstå forbindelser til mange typer af negative indvirkninger på mennesker, klimaet eller miljøet.

Vi har derfor foretaget en prioritering og fokusering af indsatsen, hvilket sker ud fra en række faktorer, herunder:

- Internationalt anerkendte retningslinjer og lovkrav.
- En løbende vurdering af væsentlige emner og prioriterede selskaber.
- De (potentielle) negative indvirkningers karakter, omfang og alvor samt hvilke muligheder, der er for at stoppe eller afbøde konsekvenserne.
- Størrelsen af AkademikerPensions investering ud fra et proportionalitetsprincip inden for rammerne af gældende retningslinjer og lovkrav.
- Hensyn til ressourceforbrug og omkostninger.

Prioriteringen genbesøges årligt af bestyrelsen.

For 2023 og 2024 har AkademikerPension valgt at fokusere særligt på følgende områder:

Klima og miljø

- At øge andelen af klimavenlige investeringer.
- At lægge pres på de største udledere af drivhusgasser i vores porteføljer samt banker, der finansierer fossil energi.
- Pres på selskaber, der fortsætter fossil ekspansion
- Pres for forbedringer hos selskaber med negative indvirkninger relateret til:
 - Selskabers lobbyaktiviteter mod klimarelateret lovgivning.
 - Biodiversitet, herunder rydning af skove og andre biodiversitetsfølsomme områder.

Sociale temaer

- Fremme selskabers tiltag til at respektere grundlæggende arbejdstagerrettigheder og menneskerettigheder og redegøre herfor.
- Pres for ansvarlig skattepraksis og skatte transparens hos globale selskaber.

God selskabsledelse

I bred forstand, herunder:

- Øget kønsbalance og diversitet i ledelser og generelt.
- Transparent og rimelig aflønning af topledelse.

Metoder

Vi prioriterer i denne sammenhæng aktivt ejerskab, internationalt samarbejde med ligesindede investorer og organisationer, vurdering af og pres på vores kapitalforvaltere samt brugen af aktionærforslag på selskabers generalforsamlinger.

Transparens og standpunkter

Tydeliggøre vores tilgang til udvalgte emner:

- Biodiversitet.
- Arbejdstagerrettigheder.
- Klimaansvarlige investeringer og aktivt ejerskab overfor banker.
- Selskaber på observationslisten vedrørende fossil energi.
- Transparens om de største udledere af drivhusgasser i porteføljen og vores indsats overfor disse.
- Bæredygtighed i ejendomme

Klima

Klima & investeringer

Klimakrisen bliver kaldt menneskehedens største udfordring nogensinde, og hos AkademikerPension er vi meget opmærksomme på, at vi som en stor investor har et særligt ansvar. Tilskyndet af vores 170.000 medlemmer har vi fokus på at nedbringe egne udledninger samt at presse selskaber, banker og andre investorer, der nøler i den nødvendige grønne omstilling.

Vores arbejde med klima tager udgangspunkt i Paris-aftalen og målet om 1,5 grader. Det er fortsat verdenssamfundets mål bekræftet ved seneste COP-møde i 2023, og selvom flere og flere observatører mener, at det i stigende grad virker urealistisk at begrænse temperaturstigningen til 1,5 grader, så holder vi og andre investorer fast på det fokus.

Højt afkast på et ansvarligt grundlag

Som pensionskasse er det overordnede mål for vores investeringsstrategi at sikre vores medlemmer det højest mulige, risikostjerede afkast på et ansvarligt grundlag.

Vores erfaring er, at integration af klima-relaterede risici og -muligheder samt andre ansvarlighedshen-syn styrker vores risikostyring og understøtter vores arbejde med at skabe gode, langsigtede afkast.

Vi arbejder både med at bidrage til at opfylde Paris-aftalens mål, reducere klimarelaterede risici for vores investeringer og høste afkastmulighederne forbundet med den grønne omstilling.

Vores strategi er mangefacetteret og indebærer blandt andet eksklusioner af investeringer, investeringer i grønne løsninger, dialog med selskaber om omstilling, partnerskaber og samarbejde med andre investorer, fremsendelse af klimarelaterede aktionærforslag samt afstemninger på klimarelaterede forslag på selskabers generalforsamlinger og opfordringer til verdens regeringer om at hæve barren.

AkademikerPension topper NGO'ers klima-vurderinger

Danske og internationale NGO'er laver løbende undersøgelser af pensionskassers klimaindsats. AkademikerPension er vurderet helt i toppen af branchen i mange af disse.

Læs de seneste rapporter her:

Ansvarlig Fremtid (2024):

<https://www.ansvarligfremtid.dk/pensionsrundspoerge2023/>

Mellemføleligt Samvirke (2023):

<https://akademikerpension.dk/nyheder/akademikerpension-i-top-i-ny-rapport-om-fossile-investeringer/>

WWF (2022):

www.wwf.dk/wp-content/uploads/2022/03/wwf-pensionsrapport-2021-1.pdf

Vores udvikling siden 2008

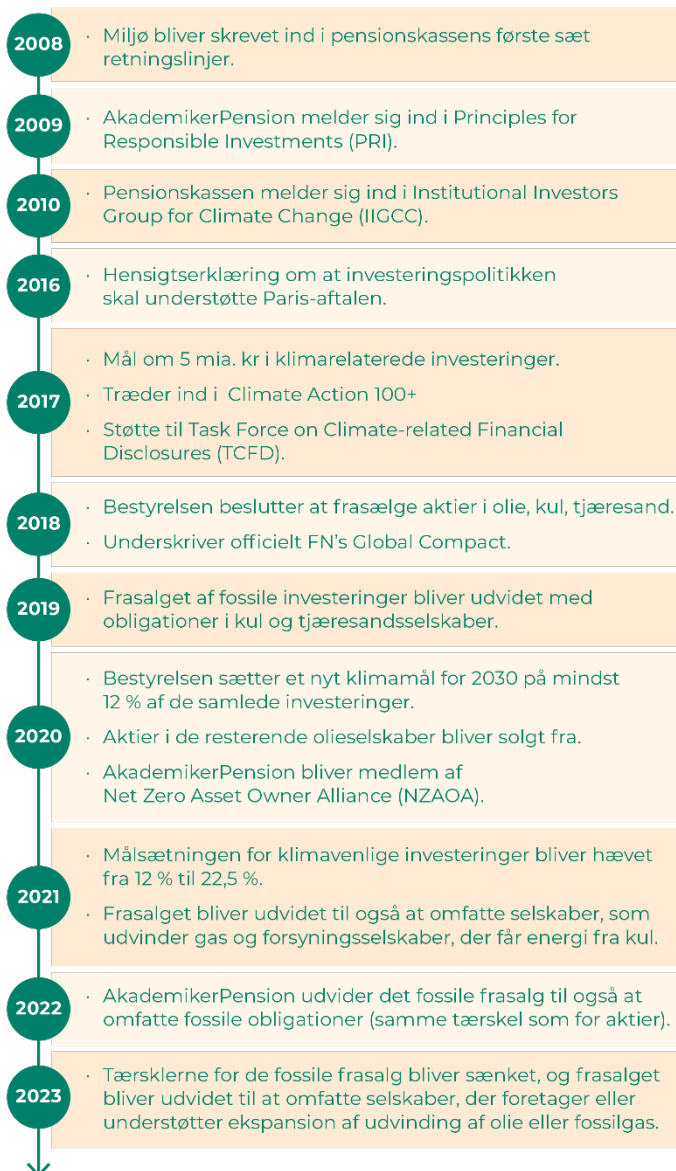
Meget er sket siden 2008, hvor AkademikerPension indførte sine første retningslinjer for ansvarlige investeringer. Nogle af de vigtigste tiltag er samlet i tidslinjen til højre.

Status på mål

I figuren nedenfor opsummerer vi helt kort status på de klimamål, vi har sat os. Fremdriften er god, som det fremgår, men meget mere arbejde ligger foran os, og den grønne omstilling af samfundet skal op i gear for at indfri Paris-aftalens mål.

I de næste afsnit gennemgår vi vores mål, status og strategi for hvert af de centrale elementer i vores klimastrategi:

- Reduktion af CO₂ fra investeringerne
- Klimarettede "grønne" investeringer
- Aktivt ejerskab / Pres på selskaber og regeringer
- Fossilt frasalg

AkademikerPensions klimamål og -strategi

		Status
CO ₂ -reduktionsmål for investeringerne	2025-reduktionsmål på -26,8 procent ift. 2019	☒
	Netto-nuludledning senest i 2050	☒
	Strategi for øget dækningsgrad og Scope 3 inden 2025	☒
"Grønne" investeringer	Mindst 15,3% i 2025	☒
	Mindst 22,5% i 2030	☒
Aktivt ejerskab	Overfor selskaber, banker og regeringer	☒
Fossilt frasalg	Frasalgsbeslutning eksekveret	☒

Reduktion af CO₂

Mål

AkademikerPensions overordnede mål er, at alle investeringer skal være netto-klimaneutrale i senest 2050 i tråd med målsætningen om at holde den globale opvarmning på 1,5 grader.

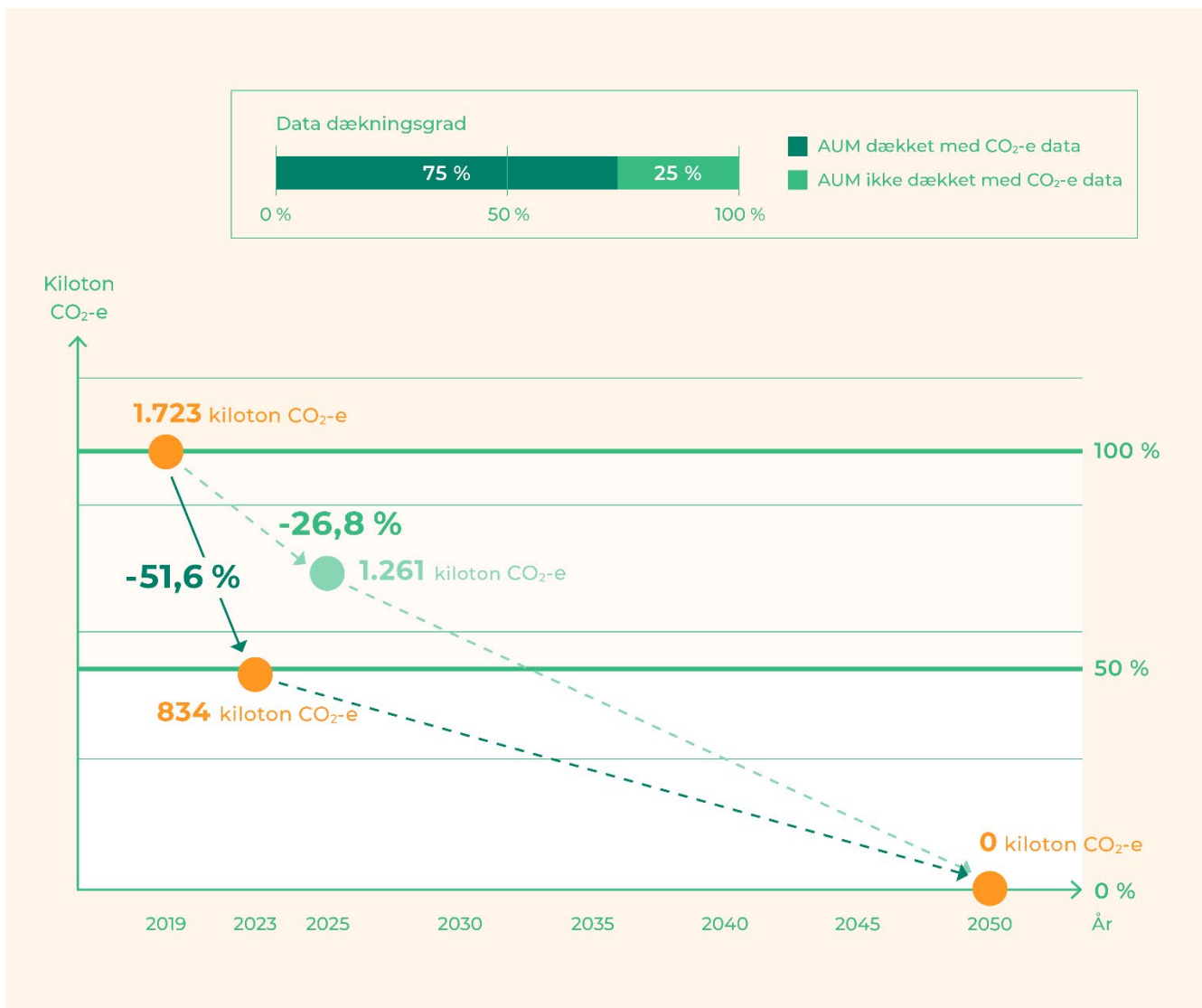
2050 er langt ude i fremtiden, og dette overordnede mål om netto-nul er det samme for hele verdenssamfundet. Derfor er delmålene på vejen derhen afgørende.

På grund af ikke mindst frasalg af fossile investeringer nåede vi allerede i 2022 vores mål for 2025. Målet satte vi i 2020 og det lød på 26,8 procent reduktion i forhold til niveauet i 2019. Ved udgangen af 2023 havde vi opnået en halvering af de finansierede emissioner (scope 1 og 2) siden 2019.

Målet på -26,8 procent (scope 1+2) for aktier, virksomhedsobligationer og direkte ejede ejendomme var sat på baggrund af 27 udvalgte videnskabsbaserede klimascenarier fra IPCC, som alle ligger inden for de såkaldte P2 og P3-scenarier. Medianreduktionen i de 27 scenarier er minus 26,8 procent ultimo 2024 sammenholdt med basisåret ultimo 2019.

I 2024 arbejder vi derfor på at fastsætte et nyt, ambitiøst reduktionsmål for 2030. Det forventer vi at forberede og indstille til bestyrelsens godkendelse i løbet af 2024.

I AkademikerPensions nuværende opgørelser for CO₂-udledninger mangler der fortsat CO₂-data for enkelte aktivklasser samt for selskabernes scope 3-udledninger (se tekstboks). Centrale tiltag frem mod 2025 er derfor at søge at tilføje scope 3-udledninger samt at øge data-dækningsgraden af porteføljen fra 75 procent af formuen (betegnet AUM i figuren nedenfor) til tæt på 100 procent.

Status

I alt er AkademikerPensions finansierede CO₂-emissioner blevet reduceret med 52 procent siden 2019 på trods af, at vi har tilføjet en række nye aktivklasser til regnskabet i perioden: Infrastruktur, private equity, direkte ejede ejendomme og realkredit.

Det er selvfølgelig en god nyhed, at vi har opnået en halvering af de finansierede udledninger, men det er her vigtigt at huske på, at det langt overvejende skyldes frasalg af fossile investeringer fremfor en underliggende dekarbonisering. Med andre ord kan det ses som udtryk for, at AkademikerPension er på rette kurs i forhold at reducere risikoen for at lide tab på grund af klimarisici ("stranded assets"), men det er ikke et billede på, at verden er på rette kurs i forhold til klimaet.

Fremadrettet bliver det vanskeligere at opnå reduktioner, da disse overvejende skal komme fra reel underliggende dekarbonisering af selskaberne i vores portefølje frem for frasalg. Der bliver det afgørende at presse på for en hurtigere omstilling. Læs mere om vores strategi og indsats på den front i afsnittet "Aktivt ejerskab" på side 21.

Næste skridt for CO₂-regnskabet

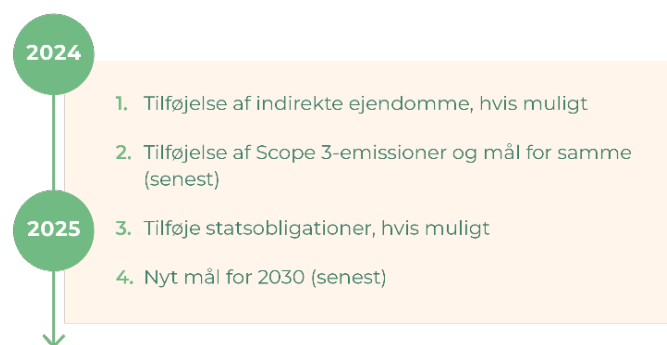
Vores ambition – herunder som deltager i Net-Zero Asset Owner Alliance (NZAOA) - er senest i 2025 at tilføje alle aktivklasser til regnskabet, hvis muligt, og sætte reduktionsmål hvert femte år for disse.

I figuren til højre kan man se vores plan for at udbygge vores CO₂-regnskab.

Planen er i sidste ende at nå så tæt på 100 procent af vores portefølje som muligt og at favne alle tre "scopes" af CO₂-e-udledninger.

Den nuværende dækningsgrad er på 75 procent. Det betyder, at vi har CO₂-e-tal for 75 procent af værdien af den samlede portefølje. Vi vurderer, at dækningsgraden allerede nu er fornuftig, fordi de resterende 25 procent af formuen er investeret i aktivklasser, der er mindre CO₂-intensive end de aktivklasser, vi allerede har data for.

I løbet af 2023 når vi efter planen op omkring 80 procent ved at tilføje realkredit til opgørelsen. Det væsentligste udestående er derefter statsobligationer, hvor der endnu ikke foreligger en metode, som der er bred konsensus om.

Scope 3 – vigtig og vanskelig

Hensigten inden 2025 er at inkludere Scope 3 udledninger. Scope 3 emissioner for et givent selskab er almindeligvis større end Scope 1+2 tilsammen, men indeholder samtidig en del dobbelttælling, da ét selskabs Scope 3 udledninger samtidig er regnet med - for eksempel i et forsynings-selskabs Scope 1 emissioner. Dette kan der justeres for beregningsteknisk. Det nærmere grundlag for en retvisende opgørelsesmetode, er vi ved at undersøge. Vi rapporterer allerede vores finansierede scope 3 udledninger (estimeret), men disse indeholder stadig for mange usikkerheder til, at vi har fundet det hensigtsmæssigt at sætte mål for reduktionen af disse.

Tabel 1 – CO₂e-udledninger fra AkademikerPensions investeringer (scope 1 og 2)

	2019	2020	2021	2022	2023	Mål 2025	Udvikling fra baseline i %
1. Værdien af investeringerne med CO ₂ e-data (og andel af total AUM)	USD 15,7 mia. (82%)	USD 17,6 mia. (77%)	USD 19,2 mia. (82%)	USD 14,6 mia. (76%)	USD 16,3 mia. (75%)		3,9 %
2. Totale CO ₂ e-udledninger (tons CO ₂ e)	1.723.031	1.561.990	1.422.586	890.469	834.471	-26,8 % ift. 2019	-52 %
- aktier	374.190	337.867	265.229	240.800	230.844		-38 %
- virksomhedsobligationer	852.234	781.305	792.153	356.268	280.312		-67 %
- realkreditobligationer	64.736	63.737	63.548	36.118	44.499		-31 %
- direkte ejede ejendomme*	686	538	531	420	407		-41 %
- Private Equity*	69.388	58.132	65.303	58.670	58.596		-16 %
- infrastruktur*	361.797	320.411	235.822	198.193	219.813		-39 %
3. CO ₂ e-udledninger pr. million investeret (tons CO ₂ e)	109,9	88,8	74,0	61,1	51,3	USD	-54 %
	16,5	14,6	11,3	8,8	7,6	DKK	-54 %
4. Vægtet gennemsnit for CO ₂ e-intensitet i virksomheder i porteføljen (tons CO ₂ e/million omsætning) **	367,9	325,6	304,4	203,5	126,5	USD	-66%
	55,3	53,5	46,6	29,2	18,8	DKK	-66%
5. CO ₂ e-udledning per medlem (tons CO ₂ e)	12,5	10,8	9,4	5,6	4,9		-61%

*100% estimeret. For yderligere information se afsnittet Regnskabsprincipper, s. 64.

** Beregnes kun for aktier, virksomhedsobligationer, private equity og infrastruktur.

”Grønne” investeringer

Udover nedbringelse af drivhusgas-udledninger i hele porteføljen, så arbejder AkademikerPension også aktivt på at investere i klimavenlige løsninger, populært kaldet ”grønne investeringer” (se opgørelsesmetode under Regnskabsprincipper samt afsnittet i højre kolonne).

Det er en måde at bidrage til selve omstillingen på, men samtidig en måde at gribe nye investeringsmuligheder på.

Mål

AkademikerPension har sat mål for ”grønne” investeringer på kort og mellemlang sigt. I 2025 skal 15,3 procent af porteføljen være investeret i vedvarende energi og andre klimarettede investeringer. I 2030 er målet 22,5 procent, hvilket formentlig vil svare til cirka 50 milliarder kroner, hvis porteføljen udvikler sig værdimæssigt som forventet.

Status

Af figuren på næste side fremgår både udvikling og målsætninger. Den illustrerer, at AkademikerPensions portefølje udvikler sig i den rigtige retning og er på rette kurs til at nå målene i 2025 og 2030.

Andelen af klimarettede ”grønne” investeringer er ultimo 2023 opgjort til 11 procent.

I 2023 var det særligt vores øgede allokering til ”grønne obligationer”, der drev udviklingen.

2022 og 2021 var det særligt den unoterede grønne infrastruktur, som voksede, hvilket både er et resultat af markedsudviklingen, men også det forhold, at der nu er ved at komme mere momentum ind i udbygningen af vedvarende energi.

Som det fremgår af figuren, så faldt andelen af klimarettede investeringer indenfor aktier i 2020. Det skyldes en ændring i vores opgørelsesmetode. Tidligere talte vi hele investeringen med i de selskaber, vi vurderede var ”grønne” nok. Fra 2022 tæller vi alene den andel af selskabets omsætning med, der kan klassificeres som ”grøn”.

Eksempelvis er vores to største ”grønne” aktier i Vestas og Ørsted. Vi tæller dog kun 72 procent af investeringen i Ørsted med, fordi selskabet ikke kun laver vedvarende energi, mens vi tæller 100 procent af investeringen i Vestas med som ”grøn”. Se Tabel 2 for flere eksempler.

I løbet af 2023 er der afgivet tilsagn til to unoterede kapitalfonde og en co-investering, som investerer helt eller delvist i klimarettet ”grøn” infrastruktur. Investeringerne beløber sig samlet set til cirka 1.050 millioner kroner, som forvaltes af følgende kapitalforvaltere:

- Omnes Capital
- Antin Infrastructure Partners (co-investering)
- Global Infrastructure Partners

Hvornår er en investering ”grøn”?

Det er komplekst at afgøre, hvornår en investering er ”grøn” eller grøn nok.

Det er relativt let og ukontroversielt at identificere klimarettede ”grønne” obligationer og ”grøn” infrastruktur (vindmøller, solcelleparker med mere) i porteføljen, men de grønne børsnoterede aktier er mere komplekse.

Her anvender vi data fra eksterne data-leverandører og eksperter, som søger at lægge sig tættest muligt op ad EU’s forordning for bæredygtighed og investering (den såkaldte ”taksonomi” for miljømæssigt ”bæredygtige” investeringer).

EU’s taksonomi indfører et ensartet klassifikationssystem over hvilke aktiviteter, der fremover kan betegnes som en ’miljømæssig bæredygtig aktivitet’ og indeholder blandt andet en rapporteringsforpligtelse, som betyder, at de omfattede virksomheder skal offentliggøre, hvor stor en andel af virksomhedens økonomiske aktiviteter kan betegnes som miljømæssigt ”bæredygtige”.

Formålet med taksonomien er at omstille det finansielle system i EU, så det bliver nemmere at skelne mellem bæredygtige og ikke-bæredygtige investeringer for at sikre incitamenter til flere og flere bæredygtige investeringer i fremtiden.

Tabel 2 - Eksempler på klimarettede "grønne" investeringer

Selskab	Sektor	Markedsværdi af investeringer (mio. DKK)	% andel "grøn" omsætning iht. MSCI	Beregnet "grøn" markedsværdi (mio. DKK)
Vestas Wind Systems A/S	Industri	530	100%	530
Darling Ingredients Inc	Forbrugsvarer	37	100%	37
Tesla	Varige forbrugsgoder	124	100%	124
Ørsted AS	Forsyning	293	72%	211

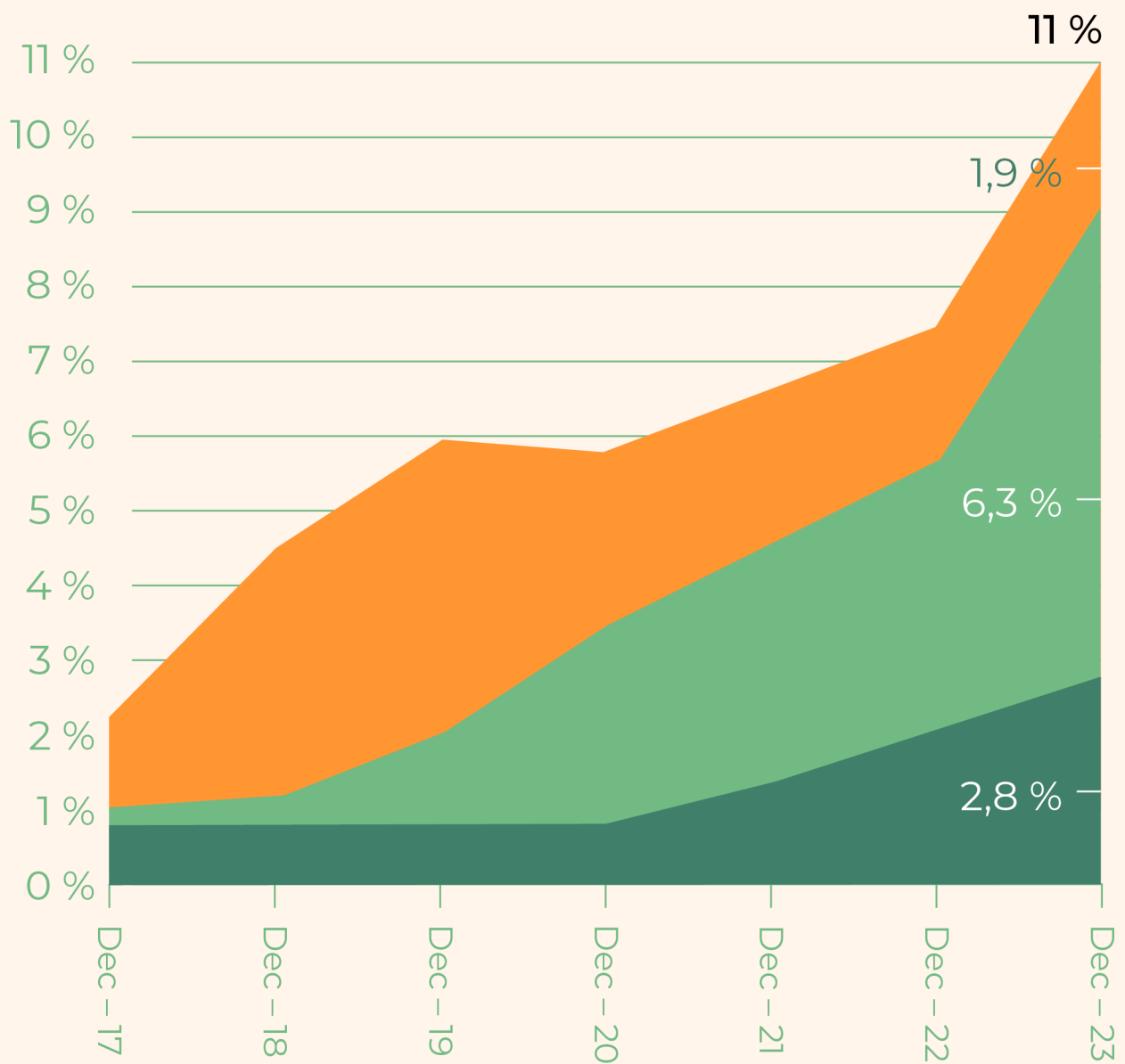
Flere klimarettede investeringer

I AkademikerPensions Magasin om ansvarlige investeringer 2023, kan du læse flere eksempler på klimarettede investeringer, der blev foretaget i 2023.

Magasinet finder du på vores hjemmeside: <https://akademikerpension.dk/publikationer-og-rapporter/>

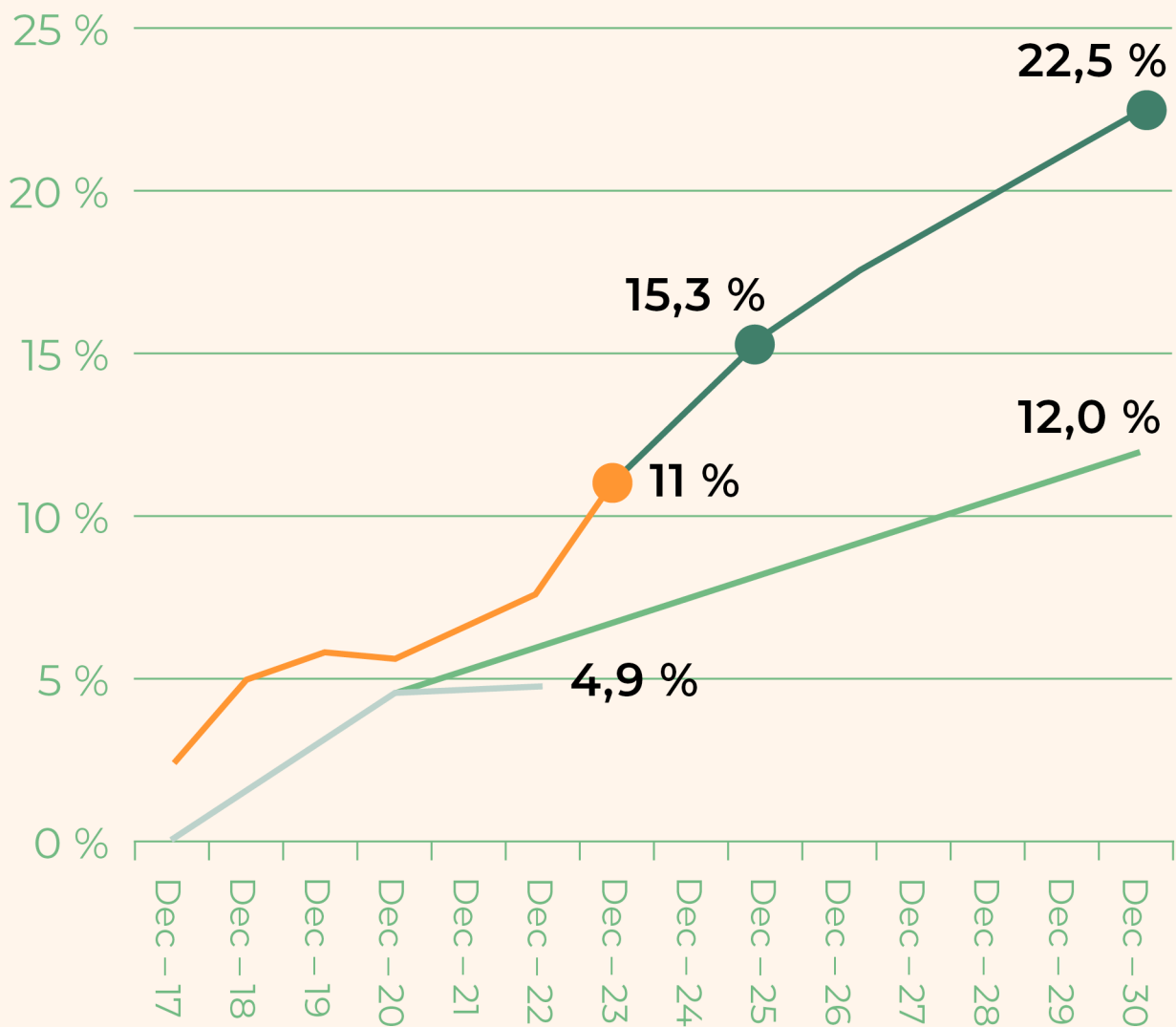
Klimarettede investeringer fordelt på hovedaktivklasser

- Unoteret infrastruktur
- Obligationer
- Aktier

Mål for klimarettede investeringer

- 1. mål (besluttet 2017)
- 2. mål (besluttet 2019)
- 3. mål (besluttet 2021)
- Faktisk

Atomkraft og fossilgas

Investeringer i atomkraft har været omdiskuteret på grund af deres inklusion i EU's taksonomi for bæredygtige investeringer (sammen med gas). Hos AkademikerPension er vores position, at det er ærgerligt, at taksonomien blev udvandet med inklusion af atomkraft og gas, fordi teknologierne ikke lever op til EU's egne kriterier for bæredygtighed på grund af henholdsvis radioaktivt affald og høje drivhusgas-udledninger.

AkademikerPension skal følge EU-lovgivningen på området og er dermed forpligtiget til at opgøre taksonomi-medholdige investeringer. Det følger af EU-lovgivningen, at andelen af taksonomi-medholdige investeringer skal vises med og uden at atomkraft og fossilgas tælles med så vidt muligt. Investeringer i fossilgas og atomkraft vil fortsat ikke blive talt med i AkademikerPensions eget "grønne regnskab" og vores målsætning om 22,5 procent klimarettede investeringer i 2030 er således også sat eksklusivt atomkraft og fossilgas.

AkademikerPension er indirekte investeret i atomkraft via investeringer i forsyningsselskaber, der genererer energi fra atomkraft. Ved seneste offentliggjorte optælling (2022) havde AkademikerPension investeringer for lidt mere end 200 mio. kr. i atomkraft, hvis man kigger på vores ejerandel af børsnoterede forsyningsselskaber og samtidig indregner deres andel af energi genereret fra atomkraft. Det svarede til 0,16 procent af AkademikerPensions samlede portefølje.

Vi udelukker ikke fremtidige investeringer, men det er dog samtidig heller ikke noget, som AkademikerPension aktivt opsøger i modsætning til for eksempel investeringer i vedvarende energi. Det kan ændre sig, hvis de nye generationer af atomkraft, der er på tegnebrættet p.t., modnes og bliver kommercielt attraktive. Disse har ikke de samme sikkerheds- og affaldsmæssige problemstillinger, ifølge udviklerne.

Aktivt ejerskab - Pres på selskaber og regeringer

Aktivt ejerskab er et helt afgørende værktøj i vores klimastrategi sammen med CO₂-reduktioner, "grønne" investeringer og frasalg. Det er en klar forventning fra medlemmer og interessenter, at vi søger at bruge den stemme, som det giver at have medlemmernes penge i ryggen til at bidrage til at håndtere klimakrisen. Det er samtidig en måde at søge at minimere klimarisici - og øge mulighederne - som vi ellers ikke kan kontrollere gennem henholdsvis klimarettede investeringer og frasalg.

Hvis et selskab overtræder AkademikerPensions politik eller foretager dispositioner, der ikke skønnes at fremme langsigtet værdiskabelse, vil vi gennem aktivt ejerskab forsøge at få selskabet til at rette op. Vi prioriterer ligeledes at gå i dialog med en lang række selskaber for at fremme god selskabsledelse, herunder ansvarlig og bæredygtig virksomhedsadfærd.

Eskalering kan i begge tilfælde foretages. Her vil vi typisk starte med en dialog med selskabet, og kan sidenhen vælge at stemme imod ledelsen på selskabets generalforsamling. Vi kan også vælge at fremsætte aktionærforslag og/eller offentlig kritik efter omstændighederne. Vi foretager en konkret vurdering af, hvorvidt der forventes at være proportionalitet mellem de ressourcer en dialog vil kræve, og de resultater, som dialogen forventes at munde ud i. Alternativt kan vi skride til eksklusion.

Vi har i 2023 været i dialog med 341 selskaber om klima og miljø via vores samarbejdspartner EOS at Federated Hermes (EOS) og sendt årsbrev til alle danske selskaber i vores portefølje vedrørende behovet for at rette ind efter Paris-aftalens mål og rapportere om håndteringen af klimarelaterede risici og muligheder til investorerne.

Forud for COP28 i De Forenede Arabiske Emirater opfordrede vi gennem vores deltagelse i investorsammenslutningerne Net-Zero Asset Owner Alliance (NZAOA) og FN-støttede Principles for Responsible Investments (PRI), regeringer til at implementere og fremskynde politikker, der vil få kapitalstrømmene til at flyde mod omstillingen til et net-zero økonomi.

Mål for aktivt ejerskab 2025

Selskaber:

- 32 procent af børsnoterede selskaber i porteføljen har sat et "Science Based Target", et såkaldt SBTi target (aktier og virksomhedskreditobligationer). Målet er 100% i 2030.
- Vi vil lægge pres på de 20 mest uledende børsnoterede selskaber i porteføljen.
- Pres på banker i porteføljen for at sikre Paris-alignment (1,5 grader) af udlån og investeringer samt stop for finansiering af ny kulkapacitet og udvinding af olie og gas fra nye projekter ("fossil ekspansion") i henhold til IEA.
- Pres på eksterne kapitalforvaltere og unoterede fonde vs. 1,5 graders scenariet.
- Vi vil fortsat bruge vores stemme aktivt og synligt i den offentlige debat.
- Vi vil i enkelte tilfælde også benytte retssager strategisk for at afklare og tydeliggøre virksomheders og bestyrelses ansvar i forhold til klimahandling.

Regeringer:

- Vi vil deltage aktivt i samarbejde med investorer og andre aktører, der søger at presse regeringer til at leve op til målene i Paris-aftalen.
- Vi vil bakke op om lovgivning og skatter, der fremmer styrkede rammebetingelser for tilstrækkelig klimahandling og bæredygtig udvikling.

Generelt:

- Vi vil tænke klimaindsatsen sammen med arbejdstager- og menneskerettigheder samt naturhensyn.

Mål

Vi har sat en række mål og ambitioner for arbejdet med aktivt ejerskab (se tekstboks). For eksempel har vi en ambition om, at 32 procent af de børsnoterede selskaber i porteføljen skal have sat et såkaldt "science based target" inden 2025, det vil sige et videnskabsbaseret mål for reduktion af drivhusgasser i tråd med Paris-aftalens mål.

Helt overordnet fokus søger vi at være med til at drive de meget markante og målbare fremskridt, der er brug for, hvis vi skal holde den globale opvarmning i ave og levere på Paris-aftalens mål.

Bestyrelsen i AkademikerPension besluttede i 2020, at vi skal lægge særligt pres på de 20 største udledere af drivhusgasser i vores børsnoterede portefølje inden 2025. Det er samtidig i overensstemmelse med vores forpligtelser i investorsamarbejdet Net Zero Asset Owner Alliance. De 20 største udledere er udvalgt efter absolutte tal (scope 1-3) og ikke efter AkademikerPensions vægtede investering. Vi har valgt dette fokus, fordi det giver mest mulig indflydelse på en række af verdens allerstørste udledere af drivhusgasser. Nogle af selskaberne er vi i direkte dialog med selv, mens andre hører fra os via vores internationale samarbejdspartnere hos for eksempel EOS at Federated Hermes eller investorsamarbejdet Climate Action 100+.

Formålet med dialogerne er at presse på for højere ambitioner hos en række af de selskaber, der står for en stor del af verdens samlede udledninger.

Banker er stigende grad i vores søgelys, herunder gennem deltagelse i Institutional Investor Group on Climate Change (IIGCC) initiativ, der fokuserer på banker, og hvor AkademikerPension er med til at lede dialogen med den britiske storbank, HSBC.

Vi er også med i en arbejdsgruppe om klimalobbyisme under Climate Action 100+, hvor vi sammen med andre investorer presser selskaber til at tage stilling til og rapportere på deres lobbyarbejde imod klimaregulering.

Hvis selskaber og banker rykker sig, så er vi nået langt. Det er en del af vores ansvar som investor i disse selskaber, og hvis vi vurderer, at de ikke lytter og præsenterer troværdige omstillingsplaner, så vil vi også overveje at ekskludere dem fra vores portefølje.

Du kan læse mere og se hele listen på vores hjemmeside her: akademikerpension.dk/dialog

Tiltag og status

Status er, at 20,8 procent af de børsnoterede selskaber, som vi investerer i, havde sat "science-based targets" ved udgangen af 2023. Der er derfor fortsat behov for at presse på for at flere selskaber formulerer passende klima-transitionsplaner for at nå de mål, som vi har sat (32 procent i 2025 og 100 procent i 2030).

I 2023 forsøgte AkademikerPension at påvirke det sidste olie- og gasselskab i vores portefølje som overskrider vores tærskelværdier, det italienske energiselskab ENI til at ændre klimakurs. Efter et møde i juni 2023, stod det imidlertid klart, at udvidelse og efterforskning af fossile ressourcer fortsat var en integreret del af selskabets forretningsstrategi og derfor endte vi med at ekskludere selskabet.

Nej til bestyrelser uden en klimaplan

I 2023 indførte vi en ny stemmepolitik, der betyder, at vi fremover som udgangspunkt stemmer imod en bestyrelsesforperson, hvis selskabet ikke har styr på håndteringen af klimarisici.

I AkademikerPension mener vi, at selskaber, der ikke formår at omstille sig i en mere klimavenlig retning, udgør en afkastmæssig risiko på sigt.

Derfor forsøger vi at presse de selskaber, som vi er investeret i, til at have styr på klimarisici og til at have en klar klimaplan, der lever op til Paris-aftalen. I 2023 betød det, at vi indførte en ny stemmepolitik overfor dels banker og dels mellem- og storudledende selskaber herunder også udenlandske selskaber, som AkademikerPension er investeret i.

Den nye stramning fremgår af det årsbrev, som AkademikerPension i begyndelsen af 2023 sendte til alle de danske aktieselskaber, vi er investeret i.

Vi er også med i det PRI's nye "Advance"-dialoginitiativ, hvor vi skal være med til at presse på for en ansvarlig værdikæde for vedvarende energi. Advance fokuserer på 40 selskaber inden for henholdsvis vedvarende energi og minesektoren, som er helt centrale for transitionen. Vi er med i dialogen med danske Ørsted om sociale hensyn samt arbejdstager- og menneskerettigheder i den grønne omstilling.

Indsats mod negativ klimalobbyisme

Vi lægger pres på de selskaber, der modarbejder Paris-aftalen direkte eller igennem interesseorganisationer. Vi mener, det er vigtigt at have dialogen omkring klimarelateret lobbyarbejde, så selskaber, som vi investerer i, ikke bidrager til at hindre, at der fra politisk side bliver etableret de nødvendige rammebetingelser for den grønne omstilling.

Vi er aktive deltagere i IIGCC's arbejdsgruppe for klimarelateret lobbyarbejde, som fremsætter en række principper og forventninger til selskabers lobbyaktiviteter. Investorernes forventning er, at selskaber arbejder positivt for Paris-aftalen, har robust ledelse og styring af deres politiske indvirkning direkte og indirekte gennem de organisationer, som selskaberne er medlemmer af.

Selskaberne skal slutteligt også være transparente om deres påvirkning, både i den offentlige debat om klima, men også om dets medlemskaber i organisationer, der ikke arbejder positivt for bindende klimaloggivning. Klimalobbyisme er desuden en integreret del af vores vurdering af, om et selskab er Paris-kompatibelt.

I 2023 har vi igen fokuseret en del på Toyotas klimarelaterede lobbyisme. Selskabet bliver vurderet af InfluenceMap som ét af verdens allerværste selskaber, når det kommer til at modarbejde global klimapolitik. Vores tilgang her er tosporet, idet vi som aktionær påpeger, at Toyota med sin lobbyisme risikerer at skade sit omdømme og dermed selskabets værdi. Du kan læse mere om vores aktive ejerskab over for Toyota her: akademikerpension.dk/nyheder/akademikerpension-toyota-modarbejder-den-noedvendige-groenne-omstilling/

Banker

AkademikerPension er indirekte eksponeret til fossile selskaber gennem vores investeringer i banker, der

ikke har samme høje tærskel for eksklusion som AkademikerPension. Derfor prioriterer vi aktivt ejerskab over for banker, der forsat finansierer fossil energi og ikke har klare målsætninger og handlingsplaner, der flugter med Paris-aftalen.

I 2023 lagde vi igen pres på Danske Bank fra talerstolen på selskabets generalforsamling. Vi roste banken for at levere en samlet klimaplan, som vi efterspurgte fra talerstolen i 2022, men vi påpegede også, at der fortsat er plads til forbedringer, hvilket forhindrer Danske Bank i at få det fylde udbytte af en helstøbt strategi. Du kan finde vores tale til generalforsamlingen 2023 her: <https://akademikerpension.dk/media/chengzwd/tale-anders-schelde-danske-bank-agm-2023.pdf>

I 2023 udnyttede vi også momentum fra HSBC's beslutning om at stoppe direkte udlån til nye fossile projekter til at lægge pres på fem andre store europæiske banker. Det skabte fremskridt hos Barclays, BNP Paribas og Societe Generale, der alle besluttede at følge HSBC's eksempel. Vi er ikke i mål endnu og fortsætter presset på de europæiske storbanker sammen med andre investorer især gennem ShareAction.

Vi implementerede desuden en ny stemmepolitik, der betyder, at vi som udgangspunkt stemmer imod bestyrelsesforpersonen i banker (samt høj- og mellemledende selskaber), hvis de ikke har en Paris-kompatibel transitions-strategi. Det resulterede i stemmer imod samtlige storbankers forpersoner (med undtagelse af Danske Bank, hvor vi i stedet støttede et aktionærforslag fra Mellempøkeligt Samvirke).

Ansvarlig Fremtid gennemgik danske pensionskasser afstemninger i 2023 og konkluderede, at vi lå helt i toppen. Læs mere om analysen her: <https://www.ansvarligfremtid.dk/wp-content/uploads/TheirVotesOurFuture2023.pdf>

Fossilt frasalg

Afbrændingen af fossile brændstoffer er hovedårsagen til den globale opvarmning, men samtidig udgør fossil energi fortsat grundstammen i vores energisystemer. Vi skal udfase fossil energi hurtigst muligt for at leve op til Paris-aftalens målsætninger, men vi skal også gøre det fornuftigt.

AkademikerPension har en nedskrevet politik for frasalg af fossile investeringer, der detaljeret redegør for aktivt ejerskab og kriterier for eksklusion af fossile selskaber. Da alle investeringer i varierende grad er forbundne med fossil energi, er der behov for en nøje afgrænsning. Du kan finde vores udførlige standpunkt for fossil energi [her](#).

Mål

Bestyrelsen i AkademikerPension besluttede i marts 2018, at en række selskaber, der beskæftiger sig med udvinding af fossil energi, skulle ekskluderes fra investeringsuniverset. I 2020-2023 vedtog bestyrelsen yderligere en række skærper af frasalgsbeslutningen, for eksempel, hvad angår forsyningsselskaber, der afbrænder en høj andel kul, når de genererer strøm samt i forhold til obligationer udstedt af olie- og gasselskaber.

Med den seneste udvidelse har AkademikerPension nu et meget omfattende frasalg af fossile investeringer. Formentlig blandt de mest omfattende i verden blandt større institutionelle investorer.

Status – frasalg for 4 milliarder

AkademikerPension har frasolgt fossile investeringer for næsten 4 milliarder kroner siden 2018, med frasalg af selskaber der udvinder fossil energi og forsyningsselskaber, der afbrænder en høj andel kul når de genererer strøm. I 2023 besluttede bestyrelsen at sænke tærsklerne for omsætning fra udvinding af fossil energi fra 25% til 5%, samt at sænke tærsklen for andel af kul i forsyningsselskabernes energimix til 20%. Det blev ligeledes besluttet at frasælge selskaber, der udvider fossil infrastruktur (midstream) uden passende transitionsplan. Ny infrastruktur er ofte forbundet til fossile ekspansionsprojekter og øget transportkapacitet kan ofte gøre olie- og gasselskaber i stand til at øge produktionen. Ekspansion af ny fossil infrastruktur er forstået som udvidelse af nye olie- og gasrørledninger og LNG-terminaler efter år 2021.

I 2023 frasolgte AkademikerPension, som nævnt, det sidste olie- og gasselskab i vores portefølje som overskrider vores tærskelværdier, det italienske energiselskab ENI. Selskabet havde været på AkademikerPensions observationsliste siden 2018, mens vi forsøgte at påvirke selskabets ledelse gennem aktivt ejerskab. Efter et møde i juni 2023, stod det klart, at udvidelse og efterforskning af fossile ressourcer fortsat var en integreret del af selskabets forretningsstrategi og derfor endte vi med at ekskludere selskabet.

På forbrugssiden frasolgte AkademikerPension også i 2023 en række forsyningsselskaber, som ikke havde en Paris-kompatibel tilgang til udfasning af brugen af kul til at generere elektricitet eller varme. Det gælder blandt andre selskabet Itochu Corp., som driver et af verdens største kulfyrede energiprojekter i Sydøstasien. AkademikerPension er dog fortsat investeret i en lang række forsyningsselskaber, som ikke overskrider AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer og tærskler i henseende til deres forbrug af kul i energimikset. En række selskaber der overtræder vores tærskel-værdier er ligeledes fraholdt eksklusion, da det vurderes at selskaberne ikke er i mål, men i gang med at omstille sig.

Frasalget af forsyningsselskaber har således ikke været lige så indgribende som frasalget af fossile udvindingsselskaber, fordi forsyningssektoren generelt set er længere fremme med sin omstilling.

Mål for fossilt frasalg

- Eksklusion af børsnoterede olie-, gas, kul- og tjæresandsselskaber (over 5 procent omsætning samlet set), hvis de ikke har en Paris-kompatibel transitionsstrategi.
- Eksklusion af selskaber, der udvider fossil infrastruktur (midstream) uden en passende transitionsplan.
- Eksklusion af forsyningsselskaber med over 20 procent kul i energimikset, hvis de ikke har en Paris-kompatibel transitionsstrategi.
- Eksklusion af selskaber der opfører nye kulkraftværker.
- Ingen nye unoterede fondsinvesteringer med eksponering til fossil udvinding.
- Årlig gennemgang af frasalgsaf-

AkademikerPension har stadig enkelte ældre unoterede fonde i porteføljen, som har eksponering til udvinding af fossil energi. Det fremgår af de offentliggjorte beholdningslister, der kan findes på AkademikerPensions hjemmeside. Fondene er forsøgt frasolgt, men det har ikke været muligt at gøre dette på acceptable vilkår og uden markante tab for medlemmerne. De pågældende fonde løber ud inden for en kortere årrække, og der foretages ikke nye investeringer i lignende fonde. Se **Tabel 3** for flere detaljer omkring status på frasalget.

Afkast

Det fossile frasalg er en langsigtet strategisk beslutning, hvis primære underliggende argument er et afkastargument. Historiske data og overordnede overvejelser vedrørende den fossile sektors profitabilitet indikerer, at den fossile sektor historisk set har leveret et afkast på niveau med eller under det øvrige marked. Dette gælder dog ikke de seneste 30-40 år, hvor sektoren har leveret et højere afkast end det øvrige marked på grund af historisk set høje energipriser. Inden for de seneste år har der desuden været betydelige udsving. Det afgørende er imidlertid det fremtidige langsigtede afkastpotentiale.

I et "business as usual"-scenarie, hvor verden styrer mod cirka 3 graders temperaturstigning, vurderes det, at den fossile sektor vil performe på niveau med historikken. Styrer verden derimod mod et 1,5 eller 2 graders scenarie, vil den fossile sektor kunne se frem til væsentligt lavere afkast end det øvrige marked.

Dette gør sig særligt gældende for aktieinvesteringer, men også i nogen grad for obligationsinvesteringer.

Dette argument taler derfor for, at det samlet set vil være en langsigtet afkastmæssig gevinst at have ekskluderet ikke-Paris kompatible selskaber i sektoren, og jo mere verden møder Paris-aftalens mål, des større er gevinsten. På kort og mellemlang sigt kan frasalget dog betyde både positive og negative afkastmæssige udsving. Du kan læse mere om de afkastmæssige overvejelser ved frasalget – læs vores fossile standpunkt på hjemmesiden: akademikerpension.dk/media/yzohm4a1/standpunkt-fossil-energi-januar-2023.pdf

Frasalg presser selskaber

Når AkademikerPension ekskluderer aktier og obligationer udstedt af fossile selskaber, så bidrager dette til at presse finansieringsomkostningerne op for disse selskaber. På sigt vil højere finansieringsomkostninger, alt andet lige, betyde færre fysiske investeringer i ny udvindingskapacitet, og dermed mindre udvinding af fossil energi. Derved understøtter frasalget direkte målsætninger i Paris-aftalen.

Frasalget understøtter desuden Paris-aftalen indirekte, idet AkademikerPensions og andre investorers ageren er med til at sætte fokus på behovet for den grønne omstilling, og de heri iboende udfordringer og dilemmaer.

Tabel 3 - Investeringer i fossil energi * i mia. DKK 2018 - 2023

**Opgjort efter metoden anvendt i Verdensnaturfondens rapport (WWF): "Klimahandling i den danske pensionssektor" udgivet i marts 2022.*

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling
Aktier	1,30	0,68	0,28	0,29	0,53	0,47	-59 %
Obligationer	2,27	2,61	3,02	2,26	0,02	0,00	-99 %
Alternative investeringer	1,72	1,72	1,39	1,64	1,53	1,42	-17 %
I alt	5,29	5,01	4,69	4,19	2,08	1,89	-61 %

Observationslisten

Fossile selskaber inden for den fossile frasalgsafgrænsning, som ikke har en Paris-kompatibel forretningsstrategi, overføres til AkademikerPensions eksklusionsliste. Alle investeringer, som ikke er på denne liste, er tilladte investeringer, men i tillæg til eksklusionslisten opereres der også med en observationsliste.

Selskaber på observationslisten er ligeledes tilladte investeringer, og listen består af selskaber, som for nærværende ikke har en Paris-kompatibel strategi, men som trods alt udviser en meningsfuld progression henimod en sådan på mellemlang sigt.

Observationslistens selskaber revurderes minimum én gang årligt. Du kan finde den samlede liste over

selskaber på observationslisten på vores hjemmeside:

<https://akademikerpension.dk/ansvarlighed/frasalgs-og-eksklusion/#observation-og-karantaene>

For nuværende står følgende selskaber på listen:

- E.ON
- Engie
- Fortis
- Idacorp
- National Grid
- NextEra Energy
- RWE
- Sempra Energy
- The AES Corp. / Mong Duong Finance
- Tokyo Gas Co.
- Veolia Environment

Miljø & biodiversitet

Biodiversitets- og miljørelaterede temaer som skovrydning, overfiskning og havforurening med videre er i stigende grad væsentlige i et samfundsperspektiv såvel som i et markeds- og investeringsperspektiv.

I december 2022 kom emnet endnu højere på dagsordenen, da verdens lande på COP15 i Montreal, Canada indgik en global biodiversitetsaftale med 23 mål for naturindsats, heriblandt at beskytte 30% af verdens hav og land inden 2030.

Tabet af biodiversitet er en trussel mod livet på planeten, som vi kender det, og for investorer er det også tydeligt, at det kan blive meget dyrt på sigt, hvis vi ikke bremser og vender udviklingen. Det er svært, hvis ikke umuligt, at sætte præcise tal på, men i 2020 vurderede EU-Kommissionen, at halvdelen af verdens samlede bruttonationalprodukt er afhængig af naturen. Og i 2019 vurderede OECD, at verden i perioden 1997-2011 mistede op til 130 tusinde milliarder kroner årligt fra ydelser fra nedbrydelse økosystemer og

op til 75 tusinde milliarder dollars årligt fra nedbrydelse af jordareal.

Ambitioner

Som investor har vi både et stort indirekte aftryk på naturen gennem de selskaber vi investerer i, og, med det, et stort ansvar. Ligesom vi har gjort på klimadagsordenen, så ønsker vi også på biodiversitetsdagsordenen at markere en klar position. Det betyder, at vi har høje ambitioner og gerne sætter temaet på dagsordenen i vores dialog og samarbejde med selskaber, som vi er investerede i. Sideløbende vil vi, sammen med andre institutionelle investorer, appellere til, at internationale organisationer og regeringer øger indsatsen for at skabe politisk klarhed.

I AkademikerPensions 'Politik for ansvarlige investeringer' fremgår det, at vi ikke accepterer, at selskaber forårsager unødigt eller alvorlig og langsigtet skade på miljøet, herunder biodiversitet og klima.

Udfordringen for os og andre investorer er dog, at en stor del af tabet af biodiversitet sker på grund af summen af mange mikrohandlinger og strukturelle faktorer.

Det er en eksternalitet ved økonomisk aktivitet, der først nu er ved at blive opstillet robuste modeller for at beregne og begynde at tage højde for. Vi går derfor også ydmygt til opgaven, som vi forventer kommer til at kræve en markant og langsigtet indsats.

En af disse modeller er "ENCORE" ("Exploring Natural Capital Opportunities, Risks and Exposure"), der er udviklet af Global Canopy, FN's Miljøprogram-initiativer UNEP FI og UNEP-WCMC.

Investeringernes påvirkninger og afhængighed

AkademikerPension har benyttet ENCORE til en indledende screening af aktier og kreditobligationer, hvilket giver os mulighed for at belyse de potentielle finansielle risici, som forårsages af naturforringelse og virksomheders afhængighed af økosystemer. Dette er

Biodiversiteten batter

- 1.000.000
Antal arter, der er truet af udryddelse i de kommende årtier, hvis vi ikke handler hurtigt.
- 300.000
Antal milliarder kroner, knap halvdelen af verdensøkonomien i 2023, der er enten moderat eller meget afhængig af biodiversitet og sunde økosystemer
- 75 og 66 %
Andel af økosystemer på henholdsvis land og i vand, der er markant forandret af menneskelig aktivitet, hvilket forårsager en global miljøkrise.

samtidig et af de første skridt hen imod den rapporteringsramme, som Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD) offentliggjorde i september 2023.

Analysen indikerer, at cirka halvdelen af AkademikerPensions investeringer i aktier og kreditobligationer er forbundet til *høj* påvirkning på tab af biodiversitet, og cirka 10 procent er forbundet med *meget høj* påvirkning. Det er sammenligneligt med de tal, andre institutionelle investorer har offentliggjort. Det afspejler, at udfordringen med tab af biodiversitet er generel for realøkonomien og det finansielle system.

De primære "materialitetskategorier" i AkademikerPensions investeringers potentielle negative påvirkning ifølge ENCORE er:

- Vandforbrug (42 %)
- Drivhusgasudledninger (44 %)
- Vandforurening (44 %)
- Jordforurening (42 %)

De sektorer i porteføljen med størst påvirkning er:

- Medicinalindustri
- Industri
- Energi
- Ejendomme

Derudover vurderes knap en tredjedel af AkademikerPensions investeringer i aktier og kreditobligationer at have *høj* eller *meget høj* afhængighed af mindst én vigtig økosystem-tjeneste.

De primære økosystem-tjenester, som AkademikerPensions investeringer er afhængige af, er:

- Overfladevand (20 %)
- Naturlig CO2-lagring (5 %)
- Grundvand (6 %)
- Flod- og stormbeskyttelse (6 %)

De mest afhængige sektorer er:

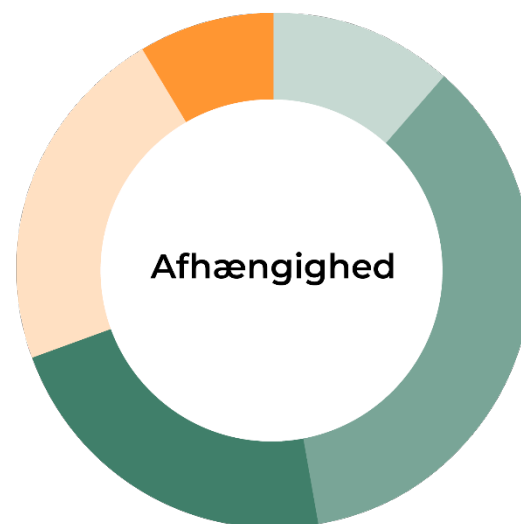
- Medicinalindustri
- Forbrugervarer
- Energiforsyning
- Industri

Data fra ENCORE er baseret på potentielle sammenhænge og giver derfor kun et overfladisk indblik, som

■ Ingen data ■ Høj
■ Medium ■ Meget høj

(Andel af portefølje i aktier og kreditobligationer forbundet med kategorier med forskelligt niveau af negativ påvirkning på biodiversitet).

■ Ingen data ■ Medium ■ Meget høj
■ Lav ■ Høj

(Andel af portefølje i aktier og kreditobligationer med forskelligt niveau af afhængighed af økosystem-tjenester)

AkademikerPension kan bruge til at styre den efterfølgende research. Læs mere om begrænsningerne ved ENCORE-analysen her: <https://encorenature.org/en/data-and-methodology/limitations>

Aktiviteter og fremdrift

Tilbage i 2020 var AkademikerPension medunderskriver på "Investor Statement on Biodiversity" – en appel til blandt andre regeringer og videnskab om at tilvejebringe data/information, som investorer kan lægge til grund for en helhedsorienteret integration af viden om natur og biodiversitet i investeringsbeslutninger.

Forud for FN-topmødet COP15 i december 2022 underskrev AkademikerPension en opfordring sammen med andre investorer til verdens regeringer om at blive enige om en ambitiøs aftale. Læs opfordringen [her](#).

Vi har også deltaget også i et samarbejde mellem pensionselskaber og WWF om investeringsmæssige risici relateret til biodiversitet og havmiljø.

Vi er løbende i dialog med selskaber om væsentligheden af natur og biodiversitet. Dialogen foregår enten direkte med selskaberne, gennem kapitalforvaltere eller gennem vores samarbejdspartner EOS.

Via EOS har AkademikerPension i 2023 været i dialog med 127 selskaber om pres på miljø og biodiversitet, for eksempel relateret til skovrydning og vandressourcer. EOS udviklede i 2020 deres egen tilgang til temaet og udgav "Our commitment to Nature", der fokuserer på beskyttelsen af biodiversitet. Dokumentet kan læses her: hermes-investment.com/dk/eos-in-sight/eos/our-commitment-to-nature

Med afsæt i vores årsbrev til alle danske selskaber i vores portefølje har vi i 2023 påbegyndt en dialog med udvalgte danske selskaber. Det vil fortsætte i 2024, hvor vi via investorsamarbejdet Nature Action 100 (uddybet længere nede) også udvider dialogen internationalt. Læs vores 2023-årsbrev her: https://akademikerpension.dk/media/zsjdtz04/akademikerpension_priorities_and_voting_policy_2023_til_web.pdf

Sammen med en række andre aktører har vi været i direkte dialog med JBS, som er den største kødproducent i verden om klimaforandringer og skovrydning – en dialog som fortsættes i 2024. Desuden har vi dialoger med en række banker om finansiering af

blandt andet aktiviteter med negative konsekvenser for natur og miljø.

I nogle tilfælde har vi bragt emnet op på politiske niveau. Et eksempel er, at vi i 2020, sammen med en række andre finansielle institutioner, med et åbent brev indledte en dialog med regering og myndigheder i Brasilien om skovrydning. Dialogen fortsatte i 2021 og 2022, blandt andet med flere møder med den brasilianske ambassadør i Danmark og er i øvrigt blevet udvidet til at omfatte flere lande.

I løbet af 2023 har vi meldt os ind i to af de mest afgørende internationale samarbejder på området: Finance for Biodiversity Pledge og Nature Action 100.

Finance for Biodiversity Pledge

Sammen med 162 andre institutionelle investorer har vi tilsluttet os Finance for Biodiversity Pledge, der er udarbejdet af Finance for Biodiversity Foundation. Vi opfordrer verdens ledere til at indføre effektive politikker, der kan vende udviklingen og stoppe tabet af biodiversitet, og samtidig forpligter vi os selv på fem konkrete tiltag i løbet af 2024:

- Samarbejde og vidensdeling
- Aktivt ejerskab overfor selskaber
- Vurdere aftryk/påvirkning
- Sætte mål
- Rapportere offentligt før 2025

Nature Action 100

Nature Action 100 er et globalt initiativ for investorengagement modelleret efter Climate Action 100+, hvor AkademikerPension har været aktivt medlem siden etableringen i 2017.

Formålet med Nature Action 100 er at øge virksomheders ambitioner og handlinger for at bremse negative indvirkninger på natur og biodiversitet. Initiativet fokuserer på virksomheder i nøglesektorer, der anses for at være systemisk vigtige for at vende tabet af natur og biodiversitet inden 2030.

Initiativets sekretariat ledes i fællesskab af Ceres og Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC), og initiativets tekniske rådgivningsgruppe ledes i fællesskab af Finance for Biodiversity Foundation og Planet Tracker.

Menneske- & arbejdstagerrettigheder

Ambitioner

Respekten for menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder er essentiel i kampen for at skabe retfærdige og velfungerende samfund. Som pensionskasse og ansvarlig investor tager AkademikerPension udgangspunkt i de internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd, når vi skal tage stilling til en given sag. Det gælder også, når der er tale om investeringer i konfliktramte områder.

AkademikerPensions arbejde med ansvarlige investeringer fokuserer både på at minimere eller helt undgå negative indvirkninger på menneskerettighederne, herunder arbejdstagerrettighederne, og på at fremme positive indvirkninger.

De menneskeretlige udfordringer er fra et globalt perspektiv blevet forværret i de seneste år. Dels på grund af den globale klimakrise, som i stigende grad rammer verdens mest sårbare, dels på grund af stigende geopolitisk usikkerhed og krige, som har omfattende menneskeretlige konsekvenser. Fattigdom, tvangsarbejde og diskrimination er blevet mere udbredt, og retten til blandt andet uddannelse, privatliv, frihed og personlig sikkerhed er under pres. Det er derfor ekstra relevant, at investorer og virksomheder sikrer, at de ikke forårsager, bidrager til eller er forbundet med negative indvirkninger på menneskerettighederne. Det er derfor ekstra relevant, at investorer og virksomheder sikrer, at de ikke forårsager, bidrager til eller er forbundet med negative indvirkninger på menneskerettighederne.

Dette understreges yderligere af, at vores indhentede data (PAI) i AkademikerPensions lovpligtige Erklæring om de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtigheden (indikator 11). Det fremgår heri, at 53 procent af de børsnoterede virksomheder i vores por-

tefølge mangler de nødvendige processer til at overvåge overholdelsen af de internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd.

AkademikerPensions due diligence

For AkademikerPension indebærer en due diligence proces, at:

- Vi følger en politik for ansvarlige investeringer.
- Vi implementerer processer for identificering og prioritering af potentielle negative indvirkninger.
- Vi har processer for at håndtere aktuelle negative indvirkninger, og vi monitorerer udviklingen.
- Vi kommunikerer og rapporterer om indsatser og resultater for ansvarlige investeringer.

I AkademikerPension har vi beskrevet vores due diligence proces og vores arbejde med ansvarlige investeringer i Politik for ansvarlige investeringer. Den opdaterer vi hvert år. Vores ambition er høj, og de krav, som vi stiller til egne investeringsprocesser og beslutninger, gælder selvfølgelig også for vores kapitalforvaltere og de selskaber, som vi investerer i.

Politik og vision

De internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd, som alle virksomheder forventes at leve op til, definerer hvad virksomheder bør gøre for at undgå og håndtere negative indvirkninger på menneskerettighederne. FN's Global Compacts 10 principper, som vi har tiltrådt, beskriver ligeledes, hvad disse krav går ud på. Det er en grundlæggende forventning til alle virksomheder og investorer, at de arbejder struktureret og med respekt for menneskerettigheder.

Denne proces kaldes for "due diligence" i forhold til menneskerettighederne, der også omfatter de grundlæggende arbejdstagerrettigheder.

En prioriteret indsats

Vi vurderer, at veldrevne selskaber, der opfører sig ansvarligt, også giver højt afkast på lang sigt. Men verden er ikke perfekt, og investeringer på et globalt marked rummer udfordringer – også på menneskerettighedsområdet. Generelt har virksomhederne på det globale marked ikke tilstrækkelige værn og politikker på plads til at sikre, at der ikke sker krænkelse af menneskerettighederne. Det gælder især i deres værdikæder. Som investor vil det derfor aldrig være praktisk muligt at fange alle udfordringer.

AkademikerPension har en bred portefølje med global rækkevidde, og det er komplekst at monitorere de mulige negative påvirkninger.

I overensstemmelse med de internationale retningslinjer foretager vi derfor en risikobaseret prioritering og fokusering af vores indsats som aktiv ejer.

Retningslinjer fra FN og OECD

[FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv](#)

[OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder om Ansvarlig Virksomhedsadfærd](#)

Mål

I AkademikerPension er vores mål for menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder:

- AkademikerPensions investeringer skal til enhver tid overholde gældende lovgivning.
- Investeringerne må ikke overtræde principperne i FN's Global Compact, Paris-aftalen, OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder om Ansvarlig Virksomhedsadfærd eller FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv (UNGP).

Menneskerettigheder

- Investeringerne skal undgå at forårsage eller bidrage til negative indvirkninger på menneskerettighederne.
- Investeringerne skal søge at stoppe og/eller afbøde negative indvirkninger på menneskerettighederne, som de måtte være direkte forbundet til.
- Investeringerne skal også i væbnede konfliktsituationer og konfliktområder leve op til virksomhedens ansvar for at respektere menneskerettighederne, herunder:
 - Agere med nødvendig omhu passende til kontekstens udfordringer.
 - Respektere standarderne i den internationale humanitære folkeret.

Arbejdstagerrettigheder

- Investeringerne skal ikke forårsage, bidrage til eller passivt være direkte forbundet til:
 - Krænkelser af den frie forenings- og organisationsret og retten til kollektive forhandlinger.
 - Arbejds- og ansættelsesforhold, som foregår under tvang.
 - Ulovligt børnearbejde.
 - Arbejds- og ansættelsesforhold, hvor diskrimination finder sted.
 - Manglende sikkerhed, sundhed og ringe arbejdsmiljøforhold på arbejdspladser.

Læs mere om AkademikerPensions styrkede fokus på arbejdstagerrettigheder i 2023 på side 8 og i Standpunkt om Arbejdstagerrettigheder, der kan tilgås via akademikerpension.dk/publikationer

Værktøjer

For at opnå vores mål anvender vi en række værktøjer, som blandt andet omfatter regelmæssige screenings af investeringsuniverset, dialog med udvalgte selskaber og eksklusion. Vores due diligence proces og eskaleringsmuligheder afhænger blandt andet af vores ejerandel i den pågældende situation og den konkrete aktivklasse.

Du kan læse mere om vores due diligence proces i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer: akademikerpension.dk/politik-ansvarlig

Aktiviteter i 2023

Som en del af AkademikerPensions aktive ejerskab indsender vi hvert år aktionærforslag og indgår i dialog med selskaber. Både for at klarlægge vores forventninger til selskaberne og for at hjælpe selskaberne med at udvikle sig i en mere ansvarlig retning.

Aktionærforslag

I 2023 indsendte AkademikerPension sammen med LD Fonde aktionærforslag til tre danske selskaber, Carlsberg, A.P. Møller – Mærsk og FLSmidth. Aktionærforslagene opfordrede selskaberne til at styrke deres transparens og offentlige kommunikation om selskabernes due diligence for menneskerettigheder og håndtering af menneskerettighedsrisici.

FLSmidths bestyrelse valgte at støtte forslaget, der blev stemt igennem med 99% af aktionærene stemmer. Mærsk og Carlsbergs bestyrelser modsatte sig forslagene, som derved ikke blev vedtaget af generalforsamlingerne.

Du kan læse mere om aktionærforslagene på AkademikerPensions hjemmeside: <https://akademikerpension.dk/nyheder/kaere-carlsberg-maersk-og-flsmidth-dokumenter-arbejdet-med-menneskerettighederne/>.

I efteråret 2023 indsendte vi desuden aktionærforslag om menneske- og arbejdstagerrettigheder til 2024 generalforsamlingerne hos Meta Platforms (Facebook), Amazon.com, Apple og Analog Devices.

Dialoger

I 2023 har AkademikerPension været i dialog med 271 selskaber om menneskerettigheder via vores samarbejdspartner, EOS. Vores samarbejdspartner koordinerer indsatsen og agerer på vegne af mange

institutionelle investorer verden over, og på den måde får vi også mere gennemslagskraft.

Vi har derudover på eget initiativ været direkte i dialog med en række selskaber om blandt andet arbejdstagerrettigheder i selskabernes værdikæder, om rapportering om due diligence for menneskerettigheder og om aktiviteter i Rusland.

Her er nogle eksempler på dialoger:

DSV

Vi har i efteråret 2023 været i dialog med DSV om selskabets nye storstillede samarbejde med den saudiarabiske stat. DSV skal i denne forbindelse levere logistikløsninger til kæmpeprojektet NEOM, i forbindelse med byggeriet af "The Line", en ny kæmpeby i Saudi Arabien.

Det er velkendt, at Saudi Arabien har et anstrengt forhold til menneskerettighederne og Paris-aftalen. Samtidig har DSV ikke hidtil prioriteret at dokumentere sine processer på menneskerettighedsområdet. Vi har derfor opfordret DSV til at reducere risikoen ved at styrke transparensen om selskabets tilgang til menneskerettighedsrisici og -indvirkninger.

Amazon.com

I fællesskab med en lang række danske pensionskasser er vi gået sammen for at lægge pres på Amazon. Baggrunden for dialoginitiativet er en række sager, hvor Amazon er blevet beskyldt for brud på arbejdstagerrettighederne, hvilket ikke harmonerer med selskabets egne erklærede principper på området. Derfor ønsker vi og de andre danske investorer, at Amazon fremlægger en uafhængig rapport, der tydeligt viser, hvordan selskabet konkret sikrer medarbejdernes rettigheder i praksis.

A.P. Møller – Mærsk

Vi har også været i dialog med A.P. Møller – Mærsk på baggrund af resultaterne fra Institut for Menneskerettigheders 2022 analyse "Documenting Respect for Human Rights", som indeholdt en vurdering af A.P. Møller – Mærsk's rapportering om menneskerettigheder. Rapporten viste, at selvom Mærsk klarer sig godt i forhold til andre store danske selskaber, er der fortsat plads til forbedring.

Eksklusioner

Vi screener jævnligt porteføljen i forhold til menneskerettighedskrænkelser. Selskaber og stater, som ikke lever op til AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, kan ende med at blive ekskluderet, hvis det ikke er muligt at påvirke situationen gennem dialog.

Eksklusion af selskaber

I 2023 har vi i tråd med vores "Standpunkt om Konflikttramte områder" vurderet en række selskaber med forbindelse til de israelske bosættelser på den besatte Vestbred. Det medførte, at AkademikerPension så sig nødsaget til at ekskludere 13 israelske selskaber for overtrædelse af vores politik for ansvarlige investeringer. Der er tale om 6 banker, 4 entreprenørselskaber og 3 telekom-selskaber. Eksklusionsbeslutningen blev midlertidigt udskudt som følge af Hamas' terrorangreb den 7. oktober 2023, men blev efterfølgende gennemført i januar 2024.

Vi vurderede, at de ekskluderede banker ved deres finansiering af bosættelserne er i konflikt med vores ansvarlighedspolitik, og at de derved er forbundne med de systematiske negative indvirkninger på palæstinenserne menneskerettigheder.

De øvrige ekskluderede selskaber er ekskluderet ud fra samme grundlag, idet de ved deres bidrag til den fysiske infrastruktur i de israelske bosættelser er i konflikt med vores ansvarlighedspolitik.

Du kan læse mere om disse eksklusioner [på hjemmesiden](#).

Du kan også læse mere om vores tilgang til investeringer i konflikttramte områder i vores standpunktspapir: akademikerpension.dk/standpunkt-konflikt

Vi har desuden ekskluderet selskaber på grund af deres relation til kontroversielle våben. Baggrunden er,

at vores investeringer ikke skal bidrage til aktiviteter forbundet med antipersonelle landminer, klyngeammunition, atomvåben, biologiske våben eller kemiske våben. Ved overtrædelser relateret til kontroversielle våben skrider AkademikerPension derfor som udgangspunkt direkte til eksklusion frem for at forsøge dialogens vej.

Læs se alle vores eksklusioner vedrørende menneske- og arbejdstagerrettigheder [her](#).

Eksklusion af stater

Ifølge FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv er regeringer forpligtede til at beskytte menneskerettighederne. Det er imidlertid ikke alle stater, som lever op til denne forpligtelse. AkademikerPension vurderer derfor, om stater, der potentielt er i konflikt med vores Politik for ansvarlige investeringer, skal ekskluderes fra AkademikerPensions investeringsunivers. Det vil også blive taget i betragtning, om der er tegn på positiv forandring i landet.

Med udgangen af 2023 har vi ekskluderet 38 stater fra vores investeringsunivers. Det er syv flere end sidste år og skyldes primært udvikling i vores screeningsdata siden sidste år. De syv lande som blev tilføjet til eksklusionslisten i 2023 er: Benin, Burkina Faso, Guinea, Irak, Liberia, Niger og Togo.

Du kan læse mere om AkademikerPensions eksklusion af stater på side 61 og se den samlede eksklusionsliste for stater her: <https://akademikerpension.dk/ansvarlighed/frasalg-og-eksklusion/#eksklusionsliste-stater>.

Du kan desuden læse mere om, hvordan vi arbejder med eksklusioner i forhold til statsobligationer i vores Politik for ansvarlige investeringer: akademikerpension.dk/politik-ansvarlig.

EU's nye lovgivning

EU's direktivforslag om lovpligtig due diligence for menneskerettigheder og miljø (CSDDD) forventes endeligt behandlet i 2024 og CSRD-direktivet om bæredygtighedsrapportering er allerede blevet vedtaget. Alene CSRD medfører, sammen med yderligere lovgivningsinitiativer fra EU's side, i de kommende år en omfattende ny proces- og rapporteringsforpligtigelse for selskaber og finansielle virksomheder.

Det ser vi som et nødvendigt skridt, som stiller store krav til, at virksomhederne i vores portefølje bliver bedre til at udføre og dokumentere deres due diligence processer. Denne dialog har vi allerede indledt, og vi vil fortsætte med at have fokus på området.

For at støtte denne udvikling har AkademikerPension i de seneste år underskrevet en række investorerklæringer i fællesskab med andre institutionelle investorer, blandt andet denne som opfordrede til, at finanssektoren også bør omfattes af CSDDD:

<https://www.business-humanrights.org/en/latest-news/eu-danish-investors-call-for-inclusion-of-financial-sector-in-eu-due-diligence-directive/>.

Vi har heri bl.a. understreget, at alle virksomheder og investorer har et ansvar for at respektere menneskerettighederne, og EU's lovforslag vil være med til at sikre, at virksomhederne og investorerne lever op til denne forventning.

God selskabsledelse

Fokus på god selskabsledelse er en vigtig del af AkademikerPensions arbejde med ansvarlige investeringer og med at fremme langsigtet værdiskabelse i de selskaber, vi investerer i. AkademikerPensions forventninger til god selskabsledelse er udarbejdet med udgangspunkt i anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse. På en række områder, såsom vederlag, skat, diversitet og klima har vi dog fastere krav til selskaberne, end anbefalingerne tilsiger. Vores forventninger kan læses [her](#).

Selskabsledelse er forankret i selskabets bestyrelse og dækker over forskellige emner som bestyrelsens sammensætning, vederlag til bestyrelse og direktion samt kapital- og aktiestruktur for blot at nævne nogle af de væsentligste. Kvaliteten af ledelsen og ledelsesstrukturer er tæt forbundet med værdiskabelse, Vi mener, at svag ledelsespraksis kan ødelægge værdi gennem ineffektiv beslutningstagning, fejlallokering af kapital, og i værste tilfælde svig eller korrupsion. Vi anser derfor god selskabsledelse som en væsentlig forudsætning for at sikre en langsigtet værdiskabende og ansvarlig udvikling for selskaberne, og det er noget vi er meget opmærksomme på. Af disse årsager forbinder vi også god selskabsledelse med f.eks. varetagelsen af aktionærrettigheder, høj forretningsetik og god risikostyring.

Mål

Vores mål er gennem afstemninger og dialog at arbejde for, at selskaberne praktiserer god selskabsledelse, der understøtter værdiskabelse for aktionærer, medarbejdere og samfund.

Tilgang og tiltag

Dialoger om god selskabsledelse og stemmeafgivelse for selskaber uden for Danmark har vi i de fleste tilfælde via vores samarbejdspartner EOS at Federated Hermes (EOS), der er specialiseret i selskabsdialoger og anbefalinger vedrørende stemmeafgivelse. EOS har på vores vegne været i dialog med 336 selskaber om god selskabsledelse i 2023. For de danske selskaber udarbejder vi selv analysen af virksomhedernes

arbejde med god selskabsledelse, og vi har årligt dialoger med flere selskaber, hvor vi synliggør vores forventninger. I vores årsbrev til danske virksomheder forklarer vi løbende vores tilgang til aktuelle emner indenfor god selskabsledelse, Arbejdet kulminerer med den årlige stemmeafgivelse på de danske generalforsamlinger, som er det ultimative sted at give sin mening til kende.

Sammensætning af bestyrelsen

Sammensætningen af en bestyrelse er en kompleks størrelse. Det vigtigste er, at bestyrelsens kompetencer understøtter selskabets virkeområde og strategi. Dette sikres ultimativt ved en individuel vurdering af de opstillede bestyrelseskandidater i forbindelse med stemmeafgivelse på generalforsamlingen. Flere parametre er bredt anerkendte og indgår i Anbefalingerne for god Selskabsledelse. Særligt skal bestyrelsen opfylde en række målsætninger og forventninger for så vidt angår diversitet, uafhængighed og overboarding, samtidig med at både kontinuitet og fornyelse skal sikres. Diversitet er med til at sikre den rette bredde i bestyrelsens kompetencer, og her er køns-mæssig diversitet i særlig fokus, men forskelligheden i bestyrelsens fagområder og erfaring vurderes også. Uafhængigheden er blandt andet vigtig for at sikre, at alle aktionærers rettigheder varetages. Overboarding repræsenterer bekymringen for, at et bestyrelsesmedlem påtager sig for mange hverv til at udføre bestyrelsesarbejdet tilfredsstillende. Kravene til sammensætningen af bestyrelsesmedlemmer gælder både den samlede bestyrelse og i et vist omfang de underliggende udvalg, bestyrelsen nedsætter. Hvis de forskellige parametre ikke er opfyldt, afstår vi som udgangspunkt fra at stemme på ét eller flere bestyrelsesmedlemmer.

I 2023 støttede vi ikke valget af de indstillede bestyrelseskandidater ved 23 ud af 36 generalforsamlinger i de danske selskaber med bestyrelsens sammensætning som begrundelse. Særligt hvad angår uafhængighed og diversitet ser vi behov for forbedring.

Vederlagspolitik og vederlagsrapport

I vores analyser af selskabernes vederlag vurderer vi vederlagspolitik og vederlagsrapport som én helhed. Vi vurderer tre styrende parametre – størrelse, konstruktion og transparens. De to første adresseres i vederlagspolitikken, mens vederlagsrapporten skal give os den nødvendige transparens.

Vederlagets størrelse er af afgørende betydning for at tiltrække, motivere og fastholde de rette kompetencer i de øverste ledelseslag. Politikken skal skabe den rette balance i forhold til, hvad der er rimeligt og nødvendigt for at sikre de bedste ressourcer til at løfte det ledelsesmæssige ansvar, samtidig med at der tages hensyn til øvrige medarbejdere og det omkringliggende samfund.

Vederlagets konstruktion skal søge at holde fokus på både årets resultater såvel som langsigtet værdiskabelse. En samlet lønpakke til ledelsen består oftest af et fast vederlag suppleret af variabel løn i form af kortsigtet kontantbonus og langsigtede aktieprogrammer. Vi ønsker en rimelig balance mellem de tre elementer, så dygtige ledere fastholdes, og aflønningen fremmer og understøtter en sund strategisk udvikling. De bedste vederlagsprogrammer er simple, forståelige og sammensat på en måde, så de ikke unødigt fremmer kortsigtet og risikobetonet adfærd.

Den lovpligtige vederlagsrapport skal sørge for, at vi som investor kan forstå og vurdere sammenhængen mellem selskabets resultater og vederlaget. I vores arbejde med god selskabsledelse finder vi, at selskaberne ikke i tilstrækkelig grad formår at påvise sammenhængen mellem variabel løn og præstation. Det skyldes, at majoriteten af selskaberne ikke har etableret strukturer og vurderingsmekanismer, der muliggør forståelse og vurdering af den variable løn. Behovet for transparens omkring præstationsudmåling er centralt, da vi som investor har behov for at vurdere, om aflønningen matcher præstationen.

Vi ser fortsat, at prisen på topledere er høj og stigende. Når den variable løn stiger og en større andel af vederlaget bliver resultatafhængigt, skal det retfærdiggøres - og her bliver øget transparens vigtigt. Vi mener, at et passende niveau for den variable løn er maksimalt to gange den faste løn. Vi vil gerne belønne den gode præstation, men aflønningen skal være i balance.

Hvis et selskab ikke efterlever vores krav til de tre styrende parametre, vil vi stemme imod godkendelse af vederlagspolitik og/eller vederlagsrapport. I 2023 stemte vi imod vederlagspolitik og vederlagsrapport på generalforsamlingerne i 26 af de danske selskaber, vi investerer i.

Kapital- og aktiestruktur

Det er bestyrelsens opgave at sørge for, at selskabet løbende har rammerne til at føre en optimal kapital- og aktiestruktur. Derfor gives bestyrelser vedtægtsmæssige bemyndigelser til for eksempel kapitalforhøjelser, tilbagekøb af egne aktier, beholdning af egne aktier med videre. Kapitalstrukturen skal understøtte virksomhedens strategi og er vigtig for at sikre langsigtet værdiskabelse til gavn for både selskabet og aktionærerne.

I vurderingen af de vedtægtsmæssige bestemmelser vedrørende kapitalstruktur tager vi udgangspunkt i nogle få enkle krav, vi mener sikrer det nødvendige råderum for bestyrelsen, samtidig med at investorernes rettigheder beskyttes. Vi tager udgangspunkt i en maksimal bemyndigelse på 10 procent for både kapitalrejsning, aktietilbagekøb og egen aktiebeholdning. Er vores 10 procents-regel ikke overholdt, vil vi ikke støtte den foreslåede bemyndigelse, medmindre der angives en overbevisende begrundelse for det særlige behov.

I 2023 stemte vi imod otte af de danske selskaber på baggrund af ovenstående.

Læs mere om vores stemmeafgivelser på side 51.

Få det fulde overblik over vores stemmeafgivelser på samtlige generalforsamlinger her:

<https://vds.issgovernance.com/vds/#/ODI2Nw==/>

Læs vores årsbrev 2023 til danske selskaber, der, blandt andet, fremhæver betydningen af god selskabsledelse, her:

https://akademikerpension.dk/media/zsjdtz04/akademikerpension_priorities_and_voting_policy_2023_til_web.pdf

Diversitet

Vores arbejde med diversitet er på én gang ansvarligheds- og forretningsorienteret. Vi skal sikre lige muligheder og eliminere diskrimination, og vi skal bidrage til at sikre den nødvendige diversitet i virksomheder, ikke mindst på de øverste niveauer af ledelse. Diversitet er et middel til at optimere virksomheders kompetencer, så de kan nå deres forretningsmæssige mål og give et godt afkast til gavn for pensionskassens medlemmer.

Mål

Vores mål er vedvarende at presse på, for at velfunderede principper for optimering af diversitet integreres, som det bedst passer for den enkelte virksomhed. Det er ligeledes vores mål at øge antallet af selskaber i vores globale portefølje, der arbejder indgående og professionelt med diversitet. Der er ikke defineret en tidshorizont for målet, som vi vil opnå gennem aktivt ejerskab frem for gennem eksklusio-ner eller selektion/ aktieudvælgelse.

Aktiviteter og fremdrift

Det kræver en kontinuerlig ledelsesmæssig indsats at fremme diversitet og eliminere diskrimination. Vi involverer os derfor i den overordnede samfundsdiskussion, og i vores dialoger med selskaber arbejder vi for at fremme bevidstheden om udfordringen og stiller krav om dokumentation for selskabernes indsats.

Der er fortsat mangel på fremdrift i en lang række virksomheder, og der er fortsat brug for udvikling af strategier, retningslinjer og værktøjer. AkademikerPension deltager i diskussionerne i Gender Diversity Roundtable Denmark, som er et lederforum for erfaringsudveksling. Formålet er at fremme kønsdiversitet i Danmark, og arbejdet faciliteres af UN Women Nordic Office og Boston Consulting Group.

AkademikerPension bidrog desuden til arbejdet med at udvikle den nye danske standard for ligestilling og diversitet, der udkom i 2022. Læs mere om det arbejde [her](#).

Vores opdaterede version af 'Forventninger til god selskabsledelse' fra september 2021 indeholder et afsnit om væsentligheden af diversitet. Vi forventer, at selskaber – under hensyntagen til den kontekst, de opererer i – formulerer og offentliggør en politik for diversitet og inklusion i topledelsen (bestyrelse og ledelsesteam) og i organisationen i øvrigt.

Diversitet var igen i 2023 et tema i vores årsbrev til bestyrelserne i danske selskaber i vores portefølje. Årsbrevet kan læses [her](#).

Efter en årrække med måltal for diversitet i de danske bestyrelser træder nye danske regler for diversitet i ledelseslagene under bestyrelsen i kraft med årsrapporteringen for 2023. Selskaberne påkræves hermed at udvide deres politikker for diversitet og sætte nye ambitiøse realistiske mål. Vi ser de nye regler som udtryk for, at udviklingen mod større diversitet i ledelserne er gået for langsomt. Fremadrettet vil vi have fokus på de nye informationer, der vil indgå i vores analyser og dialoger med virksomhederne vedrørende emner såsom kompetenceudvikling, medarbejderpleje, ledelsesudvikling og rapportering. Vi vurderer, at høj diversitet på tværs af ledelseslag og medarbejdergrupper er værdiskabende. Lav diversitet kan til gengæld være skadelig, og kan samtidig udgøre en vanskelig problemstilling, som overses eller negligeres, hvis ikke man som ledelse aktivt forholder sig til emnet og arbejder fokuseret med det i virksomhedens medarbejderudvikling.

I løbet af 2023 har AkademikerPension som led i vores aktive ejerskab haft dialoger med en række selskaber uden for Danmark. Dialogerne om diversitet med selskaber uden for Danmark har vi haft via vores samarbejdspartner EOS. EOS havde i 2023 152 dialoger specifikt om diversitet på vores og andre kunders vegne.

Læs mere om, hvordan vi selv arbejder med diversitet i AkademikerPension på side 46.

Ansvarlig skat

Skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning er et samfundsøkonomisk problem og et vigtigt emne for vores arbejde med ansvarlige investeringer.

Udhuling af skattegrundlaget i mange lande hæmmer bæredygtig udvikling, og politisk set er det svært at få koordinerede og dækkende internationale aftaler på plads. Som bidrag til at løse problemet er det derfor vigtigt at gøre 'ansvarlig skat' til en anerkendt praksis for virksomheder.

Det handler blandt andet om gennemsigtighed – offentliggørelse af tal for omsætning og skattebetaling på land-for-land-basis.

Vi er overbeviste om, at virksomheder, som går forrest, kan være med til at drive en helt afgørende udvikling i retning af gennemsigtighed. Hvis gennemsigtighed bliver normen, så vil fair og ansvarlig skat også blive det. Det vil være et meget væsentligt skridt i den rigtige retning.

Ambitioner

Vores ambition er, at AkademikerPensions egen skattepraksis til enhver tid er i tråd med lovens ånd, og at vi er gennemsigtige med hensyn til skattebetalinger. Desuden sætter vi ansvarlig skat på dagsordenen i dialog og samarbejde med eksterne kapitalforvaltere og med selskaber, som vi er investerede i.

Hensigten er, at vi, via aktivt ejerskab, fremmer ansvarlig skat med henvisning til lovgivning og generelt anerkendte principper og standarder.

En række anerkendte principper og praksisser er blevet udviklet i internationale organisationer, i standardiseringsorganisationer og/eller af sammenslutninger af aktører.

Når det gælder ansvarlig skat, er vores primære referencer:

- Det FN-støttede investor-samarbejde Principles for Responsible Investment (PRI).
- OECD's Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)-projekt.
- Global Reporting Initiative – en rapporteringsstandard for skat, GRI 207: Tax 2019.
- Skattekodeks for unoterede investeringer, som ATP, Industriens Pension, PensionDanmark og PFA har udarbejdet og offentliggjort i august 2019.

Vi har især en ambition om, at de selskaber, som vi investerer i, følger princippet om gennemsigtighed og land-for-land-rapportering, og vi har et særligt fokus på de danske selskaber i vores portefølje.

Standpunkter og forventninger

Et væsentligt element af aktivt ejerskab i forhold til danske selskaber er vores generelle kommunikation af standpunkter og forventninger. Vi offentliggjorde i 2020 et standpunktspapir om 'Ansvarlig skat', og i september 2021 offentliggjorde vi en opdateret version af vores 'Forventninger til god selskabsledelse, som også kommer ind på emnet.

Begge dokumenter kan læses under "Publikationer" på vores hjemmeside: akademikerpension.dk/publikationer.

Mål

Vi har forpligtet os til en række tiltag, og det er dels helt generelle tiltag, dels forskellige indsatser i forhold til børsnoterede selskaber, unoterede selskaber, fonde og kapitalforvaltere, som vi samarbejder med. Målet er at gøre en positiv forskel gennem en aktiv indsats. Over tid vil vi gerne øge antallet af selskaber, der er mere gennemsigtige end loven kræver, og nedbringe antallet af selskaber, der er involveret i skattetvister eller betaler en vedvarende lav effektiv skatteprocent.

Flere informationer om vores tilgang til ansvarlig skat og vores vedtagne forpligtigelse findes i AkademikerPensions Standpunkt om Ansvarlig Skat: https://akademikerpension.dk/media/twkjae4u/standpunkt_ansvarlig_skat_2020.pdf

Aktiviteter og fremdrift

I løbet af 2023 har AkademikerPension som led i aktivt ejerskab haft dialoger med en række selskaber om ansvarlig skattepraksis. Dialogerne har været via vores samarbejdspartner EOS. EOS bistår med dialogen med udenlandske selskaber, og har i 2023 været i dialog med 17 selskaber om ansvarlig skattepraksis.

I de seneste par år har vi desuden arbejdet for at presse en række danske og udenlandske selskaber til at øge gennemsigtigheden for deres skattebetalinger og rapportere land-for-land. I denne forbindelse har vi sammen med LD Fonde fremsat aktionærforslag om skat på en række danske selskabers generalforsamlinger:

- Chr. Hansen (2020)
- Coloplast (2020)
- Carlsberg (2021)
- FLSmidth (2021)
- GN Store Nord (2021)

Generelt fik vores forslag opbakning fra bestyrelserne og forslagene opnåede alle flertal på generalforsamlingerne.

Vi har hertil fremsat aktionærforslag på følgende udenlandske selskabers generalforsamlinger i samarbejde med en række andre institutionelle investorer:

- Microsoft (2022 og 2023)
- Cisco (2023)

Ingen af disse forslag har dog opnået flertal.

Microsoft

I 2022 og 2023 anlagde vi et internationalt fokus i vores arbejde med ansvarlig skat. Microsoft er et af verdens største og mest kendte tech-selskaber, Microsoft, har i årevis anvendt en særdeles aggressiv skatteplanlægning, hvormed selskabet har formået at slippe for at betale skat af meget store overskud. Derfor stillede vi med opbakning fra en række andre investorer et aktionærforslag til Microsofts generalforsamling i 2022 og igen i 2023.

Aktionærforslaget havde blandt andet til formål at få ledelsen til årligt at rapportere om selskabets indtægter og skattebetalinger i hvert af de lande, det opererer i. Forslaget opnåede støtte fra over 20% af aktionæerne både i 2022 og 2023 på trods af, at selskabets ledelse anbefalede aktionæerne at stemme imod forslaget.

Læs mere om AkademikerPensions aktive ejerskab i forhold til Microsoft på vores hjemmeside:

<https://akademikerpension.dk/nyheder/akademikerpension-til-microsoft-hvor-betaler-i-skat/>

En global udfordring

Generelt er screening og aktivt ejerskab vores primære værktøjer for at fremme ansvarlig skat frem for karantæne eller eksklusion. Fordi udfordringerne med det internationale skattesystem udgør et globalt problem, så udgør dele af arbejdet med ansvarlig skat et dilemma for os i vores arbejde med ansvarlige investeringer.

Anti-korruption

Politik

Af AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer fremgår, at vores investeringer, i videst muligt omfang, ikke skal understøtte selskaber eller statsapparater, hvor der forekommer grove og systematiske tilfælde af korruption.

Dette er i tråd med del I, kapitel VII i OECD's Retsningslinjer for Multinationale Virksomheder og UN Global Compacts princip 10: "Virksomheder bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse"

Det er dog velkendt, at korruption og bestikkelse stadig er et meget udbredt globalt problem, som vi ikke kan skærme vores investeringer fuldstændig fra.

NGO'en Transparency International beskriver årligt i "[Corruption Perception Index](#)", at ingen lande er helt fri for korruption og bestikkelse, men at der samtidig er meget stor forskel på udfordringernes omfang imellem lande.

Mål

Vores mål er over tid at bidrage til at nedbringe antallet af selskaber og stater, der er involveret i korruption. Det gør vi gennem analyse, aktivt ejerskab over for selskaber og løbende stillingtagen til investeringerne, også i stater.

Aktivt ejerskab er første skridt

Det følger af AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, at hvis AkademikerPension bliver opmærksom på, at en investering ikke lever op til denne politik, vil AkademikerPension som udgangspunkt indlede aktivt ejerskab over for selskabet med henblik på at påvirke selskabet til at ændre adfærd.

Dialoger

Dialogerne om anti-korruptionstiltag med selskaber uden for Danmark har vi haft via vores samarbejdspartner EOS. EOS havde i 2023 8 dialoger specifikt om anti-korruption på vores og andre kunders vegne.

Emnet har også været i fokus i vores dialog med Mærsk i 2023 på baggrund af rapporter om, at nogle af selskabets havnearbejdere har været involveret i smugling af narkotika.

Eksklusioner

Tilbage i 2022 valgte vi at ekskludere det britisk-schweiziske mineselskab Glencore. Vores undersøgelser af selskabet viste, at Glencore har været involveret i en række problematiske sager, herunder korruptionssager.

Du kan læse eksklusionsbegrundelsen her: akademikerpension.dk/media/dkjbinnu/offentlig-eksklusions-beslutning-glencore.pdf

ESG-integration

Ansvarlighed indgår som en grundsten i vores investeringsfilosofi. ESG-faktorer inddrages i beslutningsprocesserne på tværs af aktivklasser, men særligt for den internt forvaltede aktieportefølje med fundamentalt fokus er der et udtalt samspil mellem ESG-faktorer og vurderingen af selskaber.

I AkademikerPension anvender vi en række forskellige redskaber til at sikre, at ESG-faktorer integreres i investeringsbeslutningsprocesser og investeringsrådgivning. Hvordan de forskellige redskaber tages i brug, afhænger blandt andet af hvilken aktivklasse, der er tale om.

Vi tager både hensyn til de potentielle negative indvirkninger på mennesker, miljø og samfund, som vores portefølje er forbundet med og til bæredygtighedsrisici, som kan have væsentlig negativ indvirkning på værdien af vores investeringer.

Herved kan vi – samlet set – skabe et godt, risikostreget afkast på et ansvarligt grundlag i tråd med Paris-aftalens mål.

ESG-integration handler også om at udnytte de investeringsmæssige muligheder i den grønne omstilling.

Og vores mål for andelen af klimarettede investeringer samt den fossile frasalgsbeslutning (se afsnittet "Klima" for uddybning) er centrale top-down elementer i AkademikerPensions tilgang til ESG-integration.

Du kan læse mere om ESG-integration i AkademikerPensions investeringer i disse publikationer:

- Politik for ansvarlige investeringer: akademikerpension.dk/politik-ansvarlig
- Politik for integration af bæredygtighedsrisici: <https://akademikerpension.dk/media/jggbrn2p/02-15-politik-for-integration-af-baeredygtighedsrisici-2023.pdf>
- Erklæring om de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtigheden: https://akademikerpension.dk/media/x0mni-geu/03-07-23_pasi-statement_akademikerpension_den-fleksible-pensionsopsparing-markedsrente_og_den-fleksible-pensionsordning-gennemsn.pdf
- Rapport om Klimarisici 2023: akademikerpension.dk/klimarisici

Ansvarlig drift

Energioptimering og CO₂

I AkademikerPension har vi også fokus på ansvarlighed i forhold til vores egen virksomhedsdrift. Vi er en aktiv organisation med domicil, drift og energiforbrug.

Energioptimering og CO₂-reduktionsmål

Ifølge FN's klimapanel bidrager byggeri, drift af bygninger og relateret forbrug med i størrelsesordenen 20 procent af de samlede CO₂-udledninger på globalt plan. Ejere og brugere af bygninger må derfor se sig selv i det lys.

Det er væsentligt i den større sammenhæng, at der tænkes ansvarlighed ind i så mange individuelle organisationer som muligt. Også selv om de hver især ikke står for en væsentlig del af de globale udledninger.

Ambitioner

Vi har en overordnet ambition om som organisation at blive netto CO₂-neutral, når det gælder drift af vores domicil i Gentofte.

Mål

På den kortere bane har vi sat et tidsfæstet delmål

for reduktion af CO₂-udledninger i relation til eget domicil.

Frem mod udgangen af 2025 skal udledningerne (scope 1 og 2) reduceres med 70 procent i forhold til niveauet i 2019. Det skal ske ved at omlægge bygnings varmekilde samt ved egenproduktion af grøn energi.

Vi havde også sat et mål om at reducere vores udledninger med 40% i 2023 i forhold til 2019.

Aktiviteter og fremdrift

På grund af forsinkelser i projektet med at renovere vores domicil, har vi ikke nået vores 2023-reduktionsmål på -40 procent, men forventer fortsat at nå målet og -70 procent drivhusgasudledninger inden udgangen af 2025.

I 2023 har vi gennemført flere planlagte energioptimeringer på driften, der blev besluttet i 2021, hvor afvikling af serverum og ældre køleskabe har bidraget.

I løbet af 2024 fortsætter vi med at gennemføre de planlagte tiltag og vil yderligere reducere udledningen gennem etablering af solceller og skift fra opvarmning med fossilgas til at installere varmepumper.

AkademikerPensions klimamål og -strategi

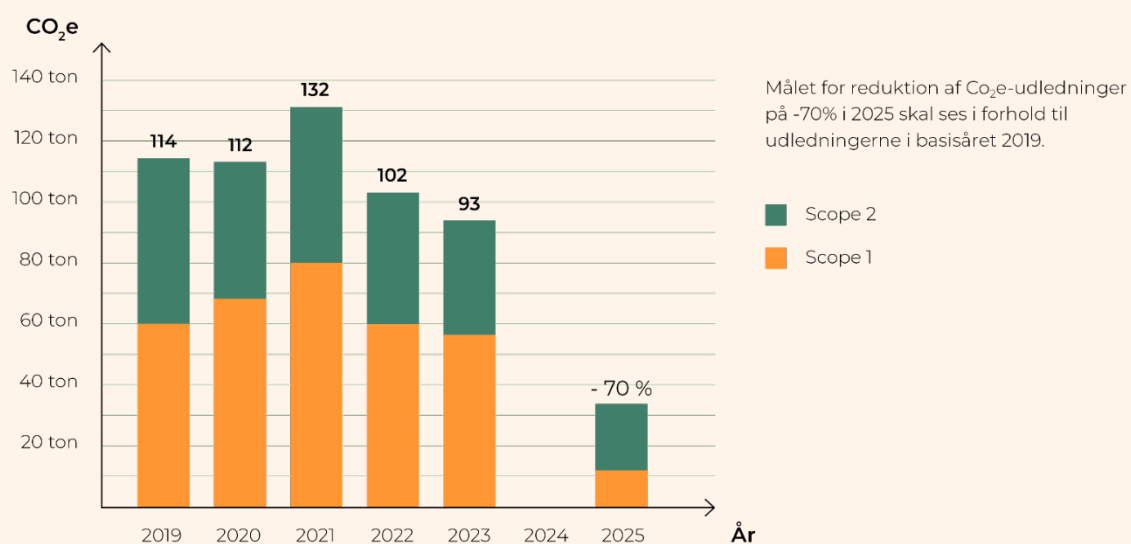
Status

Akademiker-
Pensions egne
CO₂-emissioner

70% reduktion i 2025 gennem energioptimering
af kontor og bygning ift. 2019

40% reduktion i 2023

Medarbejdertrivsel

Medarbejdernes trivsel og motivation er afgørende for, at AkademikerPension løbende kan levere og videreudvikle en tryk medlemsoplevelse for alle vores medlemmer. Og det er afgørende for, at vi har et omdømme og en kultur, der kan tiltrække og fastholde kompetente medarbejdere, som der er stor konkurrence om i markedet. Det skal vi kunne uden at være lønførende.

Trivsel og motivation er en væsentlig forudsætning for, at den enkelte medarbejder kan udleve sine kompetencer og ambitioner, samt fortsætte med at lære nyt i samarbejdet med andre kompetente medarbejdere. Det er vigtigt, at vi har en stærk kultur og stærke værdier, hvor alle arbejder for og samarbejder om det samme i en fælles forståelse og i et stærkt fællesskab. Et fællesskab, som både rummer det faglige, det sociale og en stor diversitet.

Status 2023 og vores ambitioner

I 2023 valgte vi, af økonomiske årsager, at tilpasse organisationen og sige farvel til en række gode kollegaer. Og i slutningen af året startede vi en ombygning og reovering af vores domicil som kommer til at pågå hele 2024 og gør, at vi sidder på to lokationer; Gentofte og Østerbro i København. For at fastholde en attraktiv hverdag og bevare vores kultur, er der flere tiltag i 2024.

Med udgangspunkt i en ny trivselsundersøgelse der gennemføres i første kvartal 2024, vil vi understøtte dialogen om hvad der giver trivsel og perspektiv for den enkelte medarbejder, de teams, vi arbejder i og samarbejdet på tværs af organisationen. Vi kommer til at samle vores ledere af flere omgange for at sikre,

at vi har fælles forståelse af vores ambitioner, mål og prioriteter. Og der er etableret flere tiltag for at sikre vi samler organisationen, så vi kan binde bro mellem de to lokationer, vi arbejder på i 2024.

Det er fortsat helt centralt at vi, som en mindre organisation med store ambitioner, har hver stol besat med de rette kompetencer, og at alle medarbejdere, trods stor forskellighed, køber ind på vores fælles mål og vores værdier og vores kultur.

Mål

Vores mål for arbejdet med at fastholde og udvikle kompetencer og kultur er:

- Fortsat at sikre, at vi er en attraktiv arbejdsplads med et omdømme, der kan tiltrække og fastholde kompetente medarbejdere, der køber ind på vores formål og kultur.
- At få præciseret og styrket vores værdier, så alt det bedste kommer til at styrke vores samarbejde og kultur.
- At tage det bedste med fra de erfaringer, vi har gjort os med hjemmearbejde, hvor vi sikrer plads til forskellighed og samtidig holder fast i, at fællesskabet trives bedst, når vi har fysisk nærhed.
- At fortsætte med at sikre involvering og et højt informationsniveau.

Nøgleindikatorer

Se status på udvalgte indikatorer som sygefravær, medarbejderomsætning og ligeløn under Tabel 16 på side 63.

Kønsdiversitet

Inklusion, diversitet og kønsbalance

Manglende ligestilling mellem kønnene og diskrimination af minoritetsgrupper er samfundsmæssige udfordringer mange steder.

Vi har behov for en inkluderende kultur, hvor:

- alle har lige muligheder,
- mangfoldighed ses som en ressource og
- respekt og samarbejde fremmes.

En inkluderende kultur, diversitet og kønsbalance er en forudsætning for, at vi trives, og for at vi løser vores opgaver. I hvor høj grad vi har en inkluderende kultur, afhænger af, hvordan vi fungerer som ledelse, som kollegiale netværk og som enkeltpersoner.

Ambitioner

Vores ambition er at vedligeholde en bevidsthed om vigtigheden af en inkluderende kultur, og vi vil så vidt muligt eliminere bevidste eller ubevidste fordomme og forskelsbehandling fra interne rutiner. Vi vil gennem analyser og dialog på tværs af organisationen kontinuerligt have en finger på pulsen.

Mål

I AkademikerPensions ligestillingspolitik står der, at formålet er at fremme en inkluderende kultur og forebygge forskelsbehandling, og at opnå en ligelig fordeling af mænd og kvinder i bestyrelsen, på de øvrige ledelsesniveauer og i organisationen som helhed. Det underopdeles på afdelingerne Medlem, Investering & Økonomi, samt Tværgående funktioner.

Det overordnede mål er at skabe en inkluderende arbejdskultur, diversitet og kønsbalance i organisationen. Vi har et mål om kønsbalance, idet vi inden udgangen af 2025 vil have en 60/40-kønsbalance. Det vil sige højst 60 procent af det overrepræsenterede køn.

En ligelig fordeling af mænd og kvinder er vigtigt i sig selv, men ambitionen er at få det afspejlet i de faggrupper, som traditionelt har en kønsbias.

Aktiviteter og fremdrift i 2022

Der er løbende fokus på og arbejde med, at alle rekrutteringer kan være med til at øge kønsbalancen.

I et marked med stor konkurrence om specialister, kombineret med at nogle fagligheder (fx IT og investering) har vi igen i år oplevet en meget skæv kønsfordeling blandt ansøgerne til de stillinger, vi har slået op.

Det har også i 2023 været en udfordring at skabe fremdrift i forhold til vores mål på afdelingsniveau. Derfor arbejder vi målrettet på at skabe et balanceret ansøgerfelt til hver rekruttering gennem netværk og via vores medarbejdere.

I 2024 kommer vi til at bruge et stykke software fra Develop Diverse til at sikre, at vi favner bredere i forhold til både køn og etnicitet i jobannoncer og i vores kommunikation på hjemmesider mv.

Vores mål er som nævnt at skabe kønsbalance på alle niveauer i organisationen, hvor det overrepræsenterede køn ikke overstiger 60 %. Tabel 4 på næste side viser status for 2023 og udviklingen over tid.

For organisationen samlet set ligger vi inden for de definerede mål. På afdelingsniveau er vi fortsat udfordret. Det gælder for eksempel på investeringsområdet, hvor vi ikke vurderer, at det er muligt at nå målet allerede i 2025. Det skyldes blandt andet, at der er relativt få kvindelige ansøgere til de stillinger, som vi slår op.

Tabel 4 – Kønsdiversitet (i procent) ultimo 2023

Obs. Opgjort efter FSR's ESG-nøgletalsvejledning, som afviger fra årsrapporten.

	2019	2020	2021	2022	2023	Mål
Bestyrelse – Kvinder	50	50	70	50	40	40-60
Ledere – Kvinder	30	40,9	42,9	42,9	40	
Øvrige – Kvinder	50	48,1	46,6	45,6	43,6	
Fordeling 2023 i procent						
	Mænd		Kvinder		Mål	
Bestyrelsen	60		40		40-60	
Direktionen	100		0			
Øvrige ledere	55,6		44,4			
Medlem	33,3		66,7			
Ledere	42,3		57,7			
Alle medarbejdere						
Investering og Økonomi	75		25			
Ledere	68,6		31,4			
Alle medarbejdere						
Tværgående funktioner	42,9		57,1			
Ledere	50		50			
Alle medarbejdere						
Hele organisationen	55,4		44,6			
Alle ledere	60		40			

Data & rapporterings rammer

Fordeling af investeringer

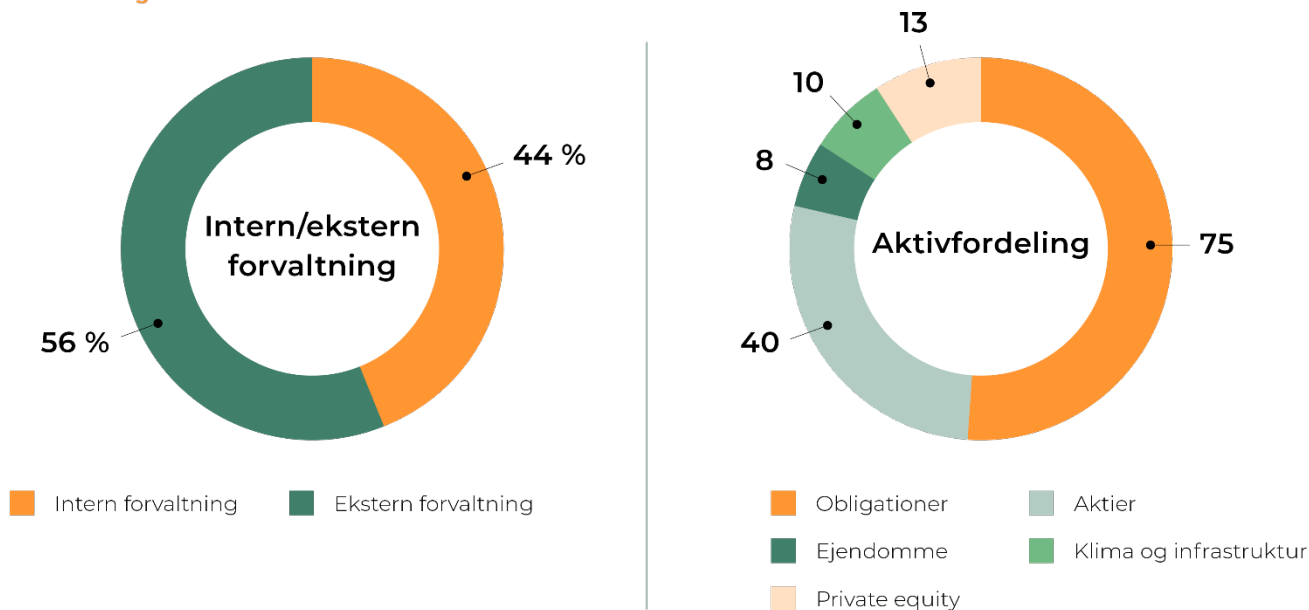
Vi investerer i de forskellige aktivklasser gennem både intern og ekstern forvaltning. 44 procent af investeringerne er forvaltet internt, og knap 56 procent eksternt. Ved intern forvaltning forstås, at portefølje-forvaltningen, herunder købs- og salgsbeslutninger, træffes af vores egne investeringseksperter, der på daglig basis monitorerer og tilpasser porteføljen. Ved ekstern forvaltning forstås, at vi ansætter et firma til at foretage disse dispositioner på daglig basis.

Det er som hovedregel en fordel at benytte ekstern forvaltning i de situationer, hvor vi ikke selv har mandskab/kompetencer, resurser og markedskend-skab til at foretage forvaltningen på optimal vis. Her er det vigtigt at sikre et godt samarbejde med vores eksterne kapitalforvaltere, så vores politikker bliver efterlevet.

Derfor har Investeringsafdelingen faste processer for at vurdere og gå i dialog med eksterne kapitalforvaltere. For alle børsnoterede aktivklasser (cirka 80 procent af investeringerne) har AkademikerPension alle investeringer i egne direkte kontrollerede værdidepo-ter, også selvom de er forvaltet af en ekstern kapitalforvalter. Vi investerer således ikke i fonde for så vidt angår børsnoterede investeringer. Det sikrer handle-muligheder i forhold til at yde aktivt ejerskab med stemmeafgivelse, direkte dialog med ledelserne, im-plementering af egne eksklusionslister med mere.

Investeringer i unoterede selskaber foregår overve-jende gennem fonde og dertil knyttede kapitalforval-tere, og i den forbindelse følges en proces for ansvar-lig udvælgelse af fonde.

Aktivfordeling i mia. kr. – 2023

Tabel 5 – Intern og ekstern forvaltning 2019 – 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Intern	38 %	41 %	40 %	41 %	44 %
Ekstern	62 %	59 %	60 %	59 %	56 %

Tabel 6 – Aktivfordeling 2019 – 2023 i mia. DKK

	2019	2020	2021	2022	2023
Obligationer	68,34	74,50	77,25	67,86	74,88
Aktier	42,39	45,52	51,27	38,95	39,92
Ejendomme	4,12	4,47	5,82	6,70	7,52
Klima og infrastruktur	4,77	5,42	7,05	8,70	10,29
Private Equity	8,03	8,55	11,44	11,48	12,61
Korte obligationer		-	-	-	0,01
Total	127,65	138,46	152,83	133,69	145,23

Tabel 7 – Klimarettede "Grønne investeringer" 2019 – 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
"Grønne" investeringer i mia. kr.	7,6	8,1	10,1	10,1	16,0
Andel af samlede investeringer	6,0 %	6,0 %	6,6 %	7,5 %	11 %

Tabel 8 - Investeringer i fossil energi * i mia. DKK 2018 - 2023

**Opgjort efter metoden anvendt i Verdensnaturfondens rapport (WWF): "Klimahandling i den danske pensionssektor" udgivet i marts 2022.*

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling siden 2018 i %
Aktier	1,30	0,68	0,28	0,29	0,53	0,47	-59
Obligationer	2,27	2,61	3,02	2,26	0,02	0,0	-99
Alternative investeringer	1,72	1,72	1,39	1,64	1,53	1,42	-17
I alt	5,29	5,01	4,69	4,19	2,08	1,89	-61

Aktivt ejerskab i tal

Stemmeafgivelser

Vi har i 2023 stemt på 1.252 selskabers generalforsamlinger med 15.973 dagsordenspunkter. Vi har stemt imod ledelsen 2.437 gange svarende til 15,3 procent. Ved knap tre ud af fire generalforsamlinger har AkademikerPension stemt imod ledelsen på mindst et dagsordenspunkt. Se Tabel 9 for flere detaljer.

Tabel 9 – Stemmeafgivelser 2023

	Antal	Andel i %
Antal generalforsamlinger	1.252	100
Totale dagsordenspunkter	15.973	100
- Dagsordenspunkter stemt for	13.191	83
- Dagsordenspunkter stemt imod	2.437	15
- Dagsordenspunkter, hvor vi ikke har stemt eller har afholdt os fra at stemme	345	2
Generalforsamlinger med mindst en stemme imod ledelsen	922	72

Aktionærforslag

Vi har i 2023 stemt på 435 aktionærforslag, som det fremgår af Tabel 10. Vi har stemt for 289 af aktionærforslagene og imod 139 aktionærforslag på selskabernes generalforsamlinger. Vi har undladt at stemme på syv forslag.

Tabel 10 – Fordeling af aktionærforslag 2023

Emne	Antal
Menneske-og arbejdstagerrettigheder	121
Ledelsesrelateret	62
Miljø og klima	46
Valg af bestyrelsesmedlemmer	42
Andre forslag om bæredygtighed	39
Aflønning og vederlag	36
God selskabsledelse	31
Revisionsrelateret	14
Vedtægtsændringer	12
Andre forslag	32
Total	435

Dialoger med selskaber

Aktivt ejerskab er et af AkademikerPensions vigtigste værktøjer til at udøve vores formelle rettigheder som aktionær og bruge vores indflydelse til at påvirke selskaberne til større ansvarlighed.

Vores direkte dialog med danske selskaber

Vi har samlet haft dialog med i alt 20 danske selskaber i 2023. Vores dialog med et selskab begrænser sig ofte ikke blot til at omhandle et emne, da vi ofte har flere emner på dagsordenen, når vi går i dialog med selskaber, vi investerer i. Se Tabel 12 for hvilke danske selskaber vi har været i dialog med og om hvilke emner.

Mål for dialogen

Vores mål med at gå i dialog og afgive stemmer på generalforsamlingerne er at skabe positive forandringer. Vi mener, at det er den mest ansvarlige måde at agere på som investor - også selvom resultaterne sjældent ses med det samme. Aktivt ejerskab kan være en lang og tidskrævende proces. AkademikerPension tager dog gerne det lange seje træk, da vi mener, at det giver mest værdi for både selskab, os som investor og samfundet.

Der er tale om en blanding af dialoger, som vi selv fører med selskaberne og dialoger via vores samarbejdspartner på området.

For at øge effektiviteten af vores aktive ejerskab har vi indgået samarbejde med konsulentfirmaet EOS at Federated Hermes (EOS), som står for det praktiske arbejde med hovedparten af dialogerne med udenlandske selskaber på vegne af AkademikerPension og en lang række andre institutionelle investorer.

Vi står selv for dialogen med danske selskaber, fordi vi har indgående kendskab til det danske marked, selskaberne og de danske forhold.

Primære emner vi er i dialog med selskaberne om:

1. Klima og omstilling til CO₂-neutral økonomi
2. Arbejdstagerrettigheder
3. Menneskerettigheder
4. Ansvarlig skat
5. Anti-korruption
6. God selskabsledelse

Derudover mødes vores aktieteam hyppigt med selskaberne i løbet af året for at tale om selskabernes forretningsudvikling, regnskaber og strategi.

Dialog med udenlandske selskaber gennem samarbejdspartner

Vores eksterne samarbejdspartner for dialog med selskaberne, EOS, har på vegne af os samlet været i dialog med i alt 503 selskaber om vores udvalgte emner og retningslinjer. Se i oversigten på næste side, hvordan dialogerne fordeler sig på forskellige emner. Af Tabel 13 fremgår navnene på de selskaber, som vi selv fører dialogen med og fordeling på emner. Tabel 14 giver et overblik over fremdriften i dialogerne.

Gruppessøgsmål

AkademikerPension betragter deltagelse i gruppessøgsmål som en del af aktivt ejerskab. Derfor deltager vi i gruppessøgsmål mod selskaber, hvis vi har lidt et tab i forbindelse med en investering i selskabet, og tabet f.eks. skyldes selskabets manglende overholdelse af lovgivning. Her deltager vi ofte med en stor gruppe investorer og gruppessøgsmålene indgås gennem vores samarbejdspartner, KTMC. I løbet af 2023 har AkademikerPension fået ubetalt ca. 2,5 mio. Kr. i forbindelse med deltagelse i gruppessøgsmål.

Dialoger med selskaber

I 2023 var vi i dialog med over 500 selskaber fordelt på emner:

Miljø

32 %

Cirkulær økonomi og forurening 13 %
Klimaforandringer 62 %
Forvaltning af naturressourcer 25 %

Sociale spørgsmål

27 %

Menneske-og arbejdstagerrettigheder 34 %
HR og ledelse af medarbejdere 50 %
Breder samfundsmæssige indvirkninger 16 %

God selskabsledelse

27 %

Bestyrelsens effektivitet 41 %
Ledelsens aflønning 46 %
Aktionærrettigheder og aktionærbeskyttelse 13 %

Strategi, risici og kommunikation

14 %

Rapportering 33 %
Strategi og vision 46 %
Risikohåndtering 21 %

Tabel 11 - Vores interaktioner om ansvarlighed og bæredygtighed med danske selskaber 2023

Nr.	Interaktion om ansvarlighed/bæredygtighed	2022	2023
1.	Generalforsamlings-taler	4	4
2.	Aktionærforslag	0	3
3.	Antal selskabs-dialoger	19	20
5.	Modtagere af årsbrev til danske selskaber	41	40

Tabel 12 – Ansvarlighedsemner i dialogen med danske selskaber 2023

Nr.	Selskab	Klima	Biodiversitet	Diversitet	Skat	Lobby	Korruption	Menneske- og arbejds-tager-rettigheeder	Bestyrelse	Vederlag	Rapportering
1.	ALK-Abello		X						X	X	
2.	AP Moller - Maersk	X				X	X	X	X		X
3.	Carlsberg							X	X	X	X
4.	cBrain		X					X			
5.	Chr. Hansen			X	X						
6.	Danske Bank	X									X
7.	DSV	X						X			X
8.	FLSmidth			X				X		X	X
9.	Genmab									X	
10.	GN Store Nord									X	
11.	GreenMobility								X	X	X
12.	Gyldendal	X	X						X	X	X
13.	Jyske Bank	X									X
14.	Københavns Lufthavne								X	X	
15.	NKT	X	X					X		X	X
16.	Nordea	X									X
17.	Ringkjøbing Landbobank	X									X
18.	Spar Nord	X									X
19.	Sydbank	X									
20.	Ørsted							X			X
Total		10	4	2	1	1	1	7	6	9	13

Tabel 13 - Vores direkte dialog med udenlandske selskaber 2023

Nr.	Selskabsnavn	Klima og fossil	Biodiversitet	Klima og lobby	Menneske- og arbejdstagerrettigheder	Ansvarlig skat
1.	Apple				X	
2.	Toyota			X		
3.	HSBC	X				
4.	Meta				X	
5.	Microsoft					X
6.	Barclays	X				
7.	Amazon				X	
8.	ENI S.p.A.	X				
9.	Analog Devices				X	
Total		3	0	1	4	1

Tabel 14 - Status på fremdrift på målsætninger sat ved dialog – udenlandske selskaber

Temaer	Samlede antal målsætninger for engagement	Bekymring rejst anerkendt	Plan for bekymring etableret	Implementering af strategi for at arbejde med bekymringen	Færdig implementeret	Bortfaldet	% fordeling af samlet målsætninger (afrundet)
Miljø	398	95	206	93	33	9	48 %
Sociale og etisk	208	50	123	53	25	3	28 %
God selskabsledelse	120	36	50	27	22	9	16 %
Strategi, risici og kommunikation	71	10	33	20	17	3	9 %
Total	797	191	412	193	97	24	100%

Eksklusion af selskaber

Pr. 31. december 2023.

Eksklusion af selskaber – status og udvikling i 2023

AkademikerPension har samlet ekskluderet 918 selskaber. Eksklusionslisten rummer blandt andet selskaberne fra vores fossile frasalg på over 700 selskaber og vores eksklusioner på baggrund af overtrædelse af menneske- og arbejdstagerrettigheder på over 150 selskaber. Se Læs mere om vores metode og tærskler i Standpunkt fossil energi, der er tilgængelig på hjemmesiden: akademikerpension.dk/om-akademikerpension/-presse/alle-publikationer/

I Tabel 15 er der mere information om temaer og kommentar til ændringerne i 2023.

Hele listen kan findes på akademikerpension.dk/ansvarlighed/vi-ekskluderer

Under observation

Alle selskaber, som ikke er ekskluderet, er tilladte mulige investeringer for AkademikerPension og vores eksterne kapitalforvaltere. Enhver konkret investering er med andre ord enten "tilladt" eller "ikke tilladt" (ekskluderet).

Denne binære tilgang er nødvendig for at kunne operationalisere den måde, vi arbejder på med en udstrakt brug af eksterne kapitalforvaltere. Vores forvaltere skal tydeligt kunne navigere i det kæmpe investeringsunivers, som vi har givet dem.

I praksis er der imidlertid også en 3. kategori. Her er der tale om selskaber, som i dag ikke opfylder kriterierne i forhold til vores ansvarlighedspolitik, men som vi omvendt vurderer muligvis er på vej i denne rette retning i det fornødne tempo.

Disse selskaber har vi derfor valgt at give mere tid, og for at se om den transition, som vi håber på, indfinder sig.

Disse specifikke selskaber er derfor undtaget fra eksklusion frem til 31. december 2024, hvor vi senest tager stilling til "frifindelse", eksklusion eller forlængelse af fristen. Alle selskaber på observationslisten relaterer sig til det fossile frasalg.

Energiproduktion baseret på kul:

- AES Corporation
- Fortis
- Idacorp Inc.
- Mong Duong Finance (datterselskab til AES Corp.)
- RWE
- Veolia Environment SA

Udvidelse af fossil infrastruktur (Midstream)

- E.ON SE
- Engie SA
- Fortis Inc.
- National Grid Plc.
- NextEra Energy
- RWE AG
- Sempra Energy
- AES Corporation
- Tokyo Gas Co. Ltd.

Komiteéen for ansvarlige investeringer besluttede i august 2023, at selskabet ENI skulle tages af observationslisten og ekskluderes, da selskabet ikke udviste den fornødne fremgang. ENI var det eneste olie- og gasselskab, som AkademikerPension havde på observationslisten, mens vi forsøgte at påvirke ledelsen via aktivt ejerskab. Vi mødtes med selskabet i juni 2023, men under mødet stod det klart, at udvidelse og efterforskning af fossile ressourcer er en central del af ledelsens forretningsstrategi. Da der ikke er plads til nye fossile projekter i det Paris-kompatible scenarie hos Det Internationale Energiagentur (IEA), måtte vi skride til eksklusion. Læs mere om begrundelsen for eksklusionen af ENI her: <https://akademikerpension.dk/nyheder/slut-med-at-vente-paa-verdens-stoerste-olie-og-gasselskaber/>

Unoterede investeringer

Denne aktivklasse adskiller sig fra de børsnoterede aktivklasser ved, at der dels ikke er et effektivt marked for at afhænde investeringer, og dels ved at AkademikerPension typisk ejer investeringerne via fonde, hvorfor vi ikke har samme grad af egenkontrol. I praksis betyder det, at det ikke er muligt for AkademikerPension at ekskludere og frasælge enkelte virksomheder/aktiver i fonden, og at AkademikerPension derfor i stedet er nødt til at frasælge hele fonden 'en bloc' inklusive de virksomheder/aktiver i fonden, som ikke er i konflikt med nærværende politik. Sidstnævnte mulighed indebærer som oftest et afkastmæssigt tab grundet fraværet af et effektivt marked.

Omvendt er der dog ofte gode muligheder for at påvirke et givent selskab/aktiv i fonden til at rette op, da fonden og dennes forvalter som hovedregel vil have majoritetskontrol og plads i selskabets/aktivets bestyrelse. AkademikerPension ejer desuden, oftest indirekte via fonden, en langt større andel i det unoterede selskab/aktiv, end det er tilfældet for eksempelvis børsnoterede aktier, hvor vi som hovedregel har en meget lille ejerandel. Det forbedrer mulighederne for en frugtbar dialog.

Hvis forvalteren mod forventning ikke er lydhør på trods af gentagne forsøg fra AkademikerPensions side, kan vi fravælge forvalteren til nye fremtidige investeringstilsagn. Vi kan i princippet også vælge at afhænde vores andel af fonden til andre professionelle investorer. Det er dog som hovedregel ikke ønskværdigt, da det kan være vanskeligt at gøre det til en acceptabel pris.

Vi har dog fortsat eksponeringer – i et mindre antal unoterede fonde - til fossil energi, som det på nuvæ-

rende tidspunkt ikke er muligt at frasælge til en acceptabel pris. Disse vil dog løbe ud af sig selv inden for en kortere årrække.

Læs mere i vores Standpunkt om fossil energi, der er tilgængeligt her: akademikerpension.dk/media/yzoh-m4a1/standpunkt-fossil-energi-januar-2023.pdf

Karantæne

Vi kan vælge at indføre et midlertidigt stop for nye investeringer – en karantæne – i et selskab eller land, der undersøges for en mulig, grov overtrædelse af AkademikerPensions politik.

Det betyder, at AkademikerPension og eksterne kapitalforvaltere ikke må øge investeringerne i selskabet eller landet, men gerne må nedbringe den, før undersøgelsen er afsluttet. Karantænen anvendes kun over for selskaber eller lande, som vi er investeret i. En karantæne er desuden en midlertidig foranstaltning, der som udgangspunkt skal revurderes senest efter seks måneders forløb.

En karantæne kan have tre endelige udfald (dog kun to udfald for lande):

1. Karantænen løftes, fordi problemstillingen i selskabet/landet er løst eller viste sig ikke at være begrundet.
2. Karantænen hæves, men selskabet forbliver genstand for aktivt ejerskab.
3. Selskabet/landet ekskluderes.

Der er udgangen af 2023 ingen selskaber eller lande på karantænelisten.

Tabel 15 – Fordeling af eksklusioner på emner (selskaber) ultimo 2023

Årsag til eksklusion	Antal	Kommentarer
Kul	355	<p>N.B. Selskaberne kan have mere end én eksklusions-årsag og totalen summer derfor ikke med antallet per årsag. For eksempel er producenter af kontroversielle våben ekskluderet både for "Kontroversielle våben" og "Menneskerettigheder".</p> <p>I 2023 ekskluderede vi en række forsynings-selskaber der generer energi fra kul. Det gælder blandt andre Itochu der udvikler og driver et af de største kulfyrede energiprojekter i Sydøstasien.</p> <p>Vi ekskluderede også det sidste olie-og gas-selskab i vores portefølje, det italienske energiselskab Eni SpA og ekskluderede også Sasol Ltd. og Adani Enterprises for selskabernes miljøpåvirkning.</p> <p>Du kan finde den opdaterede eksklusionsliste på: https://akademikerpension.dk/ansvarlighed/frasalg-og-eksklusion/#eksklusionsliste-selskaber</p>
Kontroversielle våben	54	
Menneskerettigheder	154	
Arbejdstagerrettigheder	9	
Olie og gas (upstream)	373	
Tjæresand	5	
Statsejede selskaber i ekskluderede stater	87	
Tobak	29	
Andet	6	
Total	918	

Eksklusion af stater

Pr. 31. december 2023.

Eksklusion af stater - status og udvikling i 2023

38 stater er nu samlet ekskluderet fra vores investeringsunivers. Dette er syv flere end sidste år og skyldes primært udvikling i vores screeningsdata siden sidste år. Et eksempel herpå er, at Burkina Faso blev ekskluderet i 2023 på grund af to separate militærkup, som har forringet den sikkerhedsmæssige situation for civilbefolkningen væsentligt.

Ligesom i 2022 har vi i 2023 anvendt en styrket proces for vurdering af stater. Processen, som blev opdateret i 2022, sikrer i højere grad, at udviklingslande ikke dømmes uhensigtsmæssigt hårdt grundet deres konkrete kontekst (eksempelvis fattigdomsudfordringer og historiske forhold). Processen inddrager også staternes håndtering af den globale klimakrise.

De syv lande som blev tilføjet til eksklusionslisten i 2023 er: Benin, Burkina Faso, Guinea, Irak, Liberia, Niger og Togo.

Du kan se AkademikerPensions samlede eksklusionsliste for stater her: <https://akademikerpension.dk/ansvarlighed/frasalq-og-eksklusion/#eksklusionsliste-stater>.

Og du kan læse mere om, hvordan vi arbejder med eksklusioner i forhold til statsobligationer i vores Politik for ansvarlige investeringer: akademikerpension.dk/politik-ansvarlig.

Du kan desuden læse om det dilemma, der er forbundet med investeringer i statsobligationer her: <https://akademikerpension.dk/ansvarlighed/dilemma-statsobligationer/>

FSR's ESG-hoved og nøgletal

Tabel 16 – ESG-hoved- og nøgletal fra FSR og Finansforeningen
(Se Regnskabsprincipper nedenfor)

Nøgletal for samfundsansvar	Enhed	2019	2020	2021	2022	2023	Mål 2025
Miljø og klima							
CO ₂ e, scope 1	Tons	60,1	68,3	80,7	60,1	56	46
CO ₂ e, scope 2	Tons	53,9	44,0	51,0	42,1	37	21
CO ₂ e, scope 3 (fra Investeringer)	Tons	1.723.031	1.561.990	1.422.586	890.469	834.471	-26,8 % ift. 2019
Energiforbrug	GJ	2.361	2.393	2.744	2.285	2.055	
Vedvarende energiandel	%	55	49	47	53	8*	
Vandforbrug	m ³	800	778	758	865	877	

*Faldet i andelen af vedvarende energi i 2023 skyldes, at AkademikerPensions aftale om forsyning af el fra vedvarende energi (via certifikater) ved en fejl løb ud i 2023. Aftalen er på plads igen for 2024. Det er ligeledes planen at opsætte solceller på AkademikerPensions kontordomicil i løbet af 2024.

Tabel 16 (fortsat) – ESG Nøgletal

Nøgletal for samfundsansvar	Enhed	2019	2020	2021	2022	2023	Mål 2025
Sociale data							
Fuldtidsarbejdsstyrke	FTE	93	102	111	123	101	
Kønsdiversitet øvrige ledelseslag - Kvinder							
Kønsdiversitet øvrige ledelseslag - Kvinder	%	30	40,9	42,9	42,9	40	40-60
Kønsdiversitet øvrige funktionærer - Kvinder	%	50	48,1	46,6	45,5	45,7	40-60
Løn ledere - Mænd i forhold til kvinder							
Løn ledere - Mænd i forhold til kvinder	Gange	1,15	1,23	1,11	1,24	1,31	
Løn øvrige funktionærer - Mænd i forhold til kvinder							
Løn øvrige funktionærer - Mænd i forhold til kvinder	Gange	1,36	1,42	1,54	1,32	1,27	
Medarbejderomsætningshastighed							
Medarbejderomsætningshastighed	%	12	16	12	13	20	
Sygefravær							
Sygefravær	Dage/FTE	3	4	4	6	5	
Fastholdelse af medlemmer							
Fastholdelse af medlemmer	%	98,2	98,3	98	93,5	92,4	
Bestyrelsens kønsdiversitet - mænd							
Bestyrelsens kønsdiversitet - mænd	%	50	50	70	50	40	40-60
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder							
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder	%	94	94	96	95	94	
Lønforhold mellem CEO og medarbejdere							
Lønforhold mellem CEO og medarbejdere	Gange	4,7	5,0	5,6	5,2	5,3	

Regnskabsprincipper

AkademikerPensions regnskabsprincipper er baseret på ESG-hoved- og nøgletalsvejledningen fra Danske Revisorer – FSR og Finansforeningen. Vejledningen kan tilgås her: <https://www.fsr.dk/esg>

Miljø og klima

CO₂e, scope 1

Scope 1 omfatter CO₂e emissioner fra opvarmning med naturgas og dieselforbrug fra nødgenerator i regnskabsperioden. Forbrug af naturgas er opgjort på baggrund af måleraflæsninger for start år til slut året.

Forbrug af diesel til nødgenerator er estimeret. Som omregningsfaktorer for scope 1 er benyttet Energistyrelsens standardfaktorer for brændværdier og CO₂e emissioner til brug for rapporteringsåret 2022.

CO₂e, scope 2

Scope 2 omfatter CO₂e emissioner fra forbrug af elektricitet i regnskabsperioden. Forbruget er opgjort på baggrund af måleraflæsninger for start året til slut året. Som omregningsfaktor fra kWh til CO₂e benyttes Energinets foreløbige nationale deklareringer af 1 kWh el (2022). 125 % metoden benyttes.

CO₂e, scope 3

Se under CO₂e-udledninger fra investeringer, som er AkademikerPensions primære scope 3 udledninger.

Energiforbrug

Energiforbrug er en opgørelse over samlet forbrug af energikilderne naturgas, dieselolie og elektricitet i regnskabsperioden.

Forbrug af naturgas er opgjort på baggrund af måleraflæsninger for start år til slut året. Forbrug af diesel til nødgenerator er estimeret. Forbruget af elektricitet er opgjort på baggrund af måleraflæsninger for start året til slut året. Energiforbrug opgøres i GJ.

Til omregning for naturgas og dieselolie benyttes Energistyrelsens standardfaktorer for brændværdier og CO₂-emissioner til brug for rapporteringsåret 2022. For elektricitet benyttes standardfaktoren 3,6 GJ/MWh.

Vedvarende energiandel

Andelen af vedvarende energi er opgjort ud fra den totale mængde forbrugt energi og indkøbt certificeret vedvarende energi i regnskabsperioden.

Vandforbrug

Vandforbrug er opgjort ved måleraflæsning fra start året til slut året.

CO₂e-udledninger fra investeringer (scope 1 & 2)

Værdien af investeringerne med CO₂e-data (og andel af total AUM)

I beregningen indgår aktiver som AkademikerPension har beregnet CO₂e-data for. Aktiver der indgår er: aktier, virksomhedsobligationer, realkredit, direkte ejede ejendomme, private equity og infrastruktur. Andel af total AUM, der er dækket med CO₂e-data, er vist i parentes.

Totale CO₂e-udledninger (tons CO₂e)

Opgørelse af totale CO₂e-udledninger er beregnet på baggrund af AkademikerPensions investeringer i børsnoterede aktier, virksomhedsobligationer, direkte ejede ejendomme, private equity og infrastruktur.

For aktiverne er medregnet scope 1 og 2 emissioner. Markedsværdien er opgjort per 31. december for perioden. Som kilde til virksomhedernes scope 1 og 2 CO₂e-udledninger benyttes MSCI data.

Disse bliver opgjort løbende, når selskaberne rapporterer dem. Størstedelen af de rapporterede CO₂e-udledninger har en forsinkelse på minimum et år.

Børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer

For hver investering beregnes AkademikerPensions finansierede CO₂e-udledning, det vil sige hvor meget af selskabets samlede udledning kan tilskrives den ejerandel, som AkademikerPension har i aktivet. Selskabets samlede finansiering opgøres ved "enterprise value including cash".

De finansierede CO₂e-udledninger aggregeres for hele aktivklassen. Størstedelen af det indhentede CO₂e-data er baseret på rapporteret CO₂e-udledninger fra virksomhederne, som MSCI indhenter.

Der, hvor der ikke er data, beregnes et estimat baseret på et sektorgennemsnit.

Realkreditobligationer

AkademikerPension CO₂-udledning på realkreditobligationer. Dette er baseret på data fra realkreditinstitutterne som offentliggør deres finansierede emissioner og carbon footprint på udlån, opdelt på kapitalcentre. Institutternes opgørelsesmetode tager udgangspunkt i Finans Danmark CO₂-model for udlån med pant i fast ejendom som dækker scope 1 og 2.

Infrastruktur og private equity

Disse to aktivklasser er overvejende opgjort på baggrund af estimeret data, som er udregnet ved brug af CO₂e-data fra det børsnoterede marked (MSCI World AC IMI).

Estimeret:

Der opgøres en CO₂e-faktor (finansierede CO₂e/USD investeret) for hver sektor, som er i indekset.

Hver faktor ganges på de underliggende sektorsponorer i AkademikerPensions private equity og infrastrukturfonde for at estimere den samlede CO₂e-udledning på disse aktivklasser.

Rapporteret:

I år indgår der også rapporteret data i CO₂-opgørelsen, men på en meget lille andel af porteføljen. Det rapporteret data kommer fra de få selskaber som er børsnoteret. Det hænder at de unoterede fonde også investerer i noterede selskaber og på mange af dem har det været muligt at hente rapporteret data fra MSCI. Dette er også hentet historisk hvilket har gjort

at historiske CO₂-emissioner har ændret sig i forhold til sidste års rapportering.

Direkte ejede ejendomme

For direkte ejede ejendomme anvendes data fra leverandøren Legacy. Data baseres først og fremmest på målt energiforbrug på den enkelte ejendom. Hvor der måtte mangle data, kan leverandøren supplere med estimater.

CO₂e-udledninger per million USD investeret

Opgjort ved at dividere totale CO₂e-udledninger med den samlede opgjorte markedsværdi i millioner.

Vægtet gennemsnit for CO₂e-intensitet i virksomheder i porteføljen (tons CO₂e/million USD-omsætning)

Er opgjort på aktier, virksomhedsobligationer, private equity og infrastruktur.

Beregningen laves ved at gange det enkelte aktivs CO₂e-intensitet med dens vægt i porteføljen og derefter summere over alle positioner i porteføljen. For aktier og virksomhedsobligationer opgøres der en CO₂e-intensitet per selskab.

For private equity og infrastruktur opgøres en CO₂e-intensitet per sektor på baggrund af det noterede marked (MSCI World AC IMI), som anvendes på de underliggende sektorer i private equity og infrastruktur.

CO₂e udledning per medlem (tons CO₂e)

Opgjort ved at dividere totale CO₂e-udledninger med samlede antal medlemmer. Antal medlemmer er opgjort per 31. december for perioden.

Sociale data

Fuldtidsarbejdsstyrke

FTE er opgjort for den fulde arbejdsstyrke ved årets afslutning. Opgørelsen er lavet ud fra registreringer i Finans regnskabssystem. Medregnet er fuldtidsansatte samt alle medarbejdere, der måtte arbejde mindre end fuld tid.

Kønsdiversitet

Kønsdiversitet, øvrige ledelseslag – Kvinder

Kønsdiversitet øvrige ledelseslag – Kvinder er opgjort ved årets afslutning. Medregnet er kvindelige ledere divideret med alle ledere. Opgørelsen er lavet ud fra registreringer i vores regnskabssystem.

Kønsdiversitet, øvrige funktionærer – Kvinder

Kønsdiversitet øvrige funktionærer – kvinder er opgjort ved årets afslutning. Medregnet er alle kvindelige funktionærer divideret med alle funktionærer. Opgørelsen er lavet ud fra registreringerne i vores regnskabssystem.

Lønforskel køn

Ledere - Mænd i forhold til kvinder

Opgørelsen indeholder alle udbetalinger i form af løn, bonus udbetalinger og andre monetære udbetalinger for alle ledere. Beregningen er lavet ved at dividere kvindelige leders median løn med mandlige leders median løn. Opgørelsen er lavet ud fra registreringer i vores regnskabssystem.

Øvrige funktionærer - Mænd i forhold til kvinder

Opgørelsen indeholder alle udbetalinger i form af løn, bonus udbetalinger og andre monetære udbetalinger for alle øvrige funktionærer. Beregningen er lavet ved at dividere kvindelige øvrige funktionærers median løn med mandlige øvrige funktionærers median løn. Opgørelsen er lavet ud fra registreringer i vores regnskabssystem.

Medarbejderomsætningshastighed

Medarbejderomsætningshastigheden er beregnet på baggrund af alle medarbejdere der frivilligt eller ufri-villigt har forladt organisationen i regnskabsperioden divideret med total FTE. Opgørelsen er lavet ud fra registreringer i vores regnskabssystem.

Sygefravær

I opgørelsen er medregnet antal sygedage registreret for FTE'er i regnskabsperioden divideret med antal FTE'er. Opgørelsen er lavet ud fra registreringer i vores regnskabssystem.

Fastholdelse af medlemmer

Opgørelsen er lavet ved at fratække nye medlemmer der er kommet til i perioden fra antallet medlemmer ved årsaflutningen og herefter dividere det tal med antal kunder ved regnskabsperiodens begyndelse.

Opgørelsen er lavet ud fra registreringer i vores regnskabssystem.

Ledelsesdata

Bestyrelsens kønsdiversitet

Opgørelsen er lavet ved at dividere antal kvindelige bestyrelsesmedlemmer med antallet af bestyrelsesmedlemmer.

Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder

Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder er beregnet ved at opgøre summen pr. bestyrelsesmedlem for bestyrelsesmøde hvor han/hun har været til stede. Den opgørelse divideres med antal bestyrelsesmøder afholdt i perioden gange samlet antal bestyrelsesmedlemmer.

Lønforskel mellem CEO og medarbejdere

Opgørelsen indeholder alle udbetalinger i form af løn, bonusudbetalinger og andre monetære udbetalinger for CEO og dividere det med median løn for alle medarbejdere. Medianløn for alle medarbejdere indeholder løn, bonusudbetalinger og andre monetære udbetalinger. Opgørelsen er lavet ud fra registreringer i vores regnskabssystem.

FN's Global Compact

Tabel 17 – AkademikerPensions arbejde i forhold til Global Compacts 10 principper

GLOBAL COMPACTS 10 PRINCIPPER	LÆS MERE OM VORES ARBEJDE	LÆS MERE I DENNE RAPPORT
<p>MENNESKERETTIGHEDER OG ARBEJDSTAGERRETTIGHEDER</p> <p>1: Virksomheder bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt proklamerede menneskerettigheder inden for virksomhedens indflydelsessfære.</p> <p>2: Virksomheder bør sikre, at de ikke medvirker til krænkelse af menneskerettigheder.</p> <p>3: Virksomheder bør opretholde frihed til organisering og anerkende arbejdstageres ret til kollektive forhandlinger.</p> <p>4: Virksomheder bør støtte udryddelse af alle former for tvangsarbejde.</p> <p>5: Virksomheder bør støtte afskaffelse af børnearbejde.</p> <p>6: Virksomheder bør eliminere diskrimination i arbejds- og ansættelsesforhold.</p>	<p>Politik for ansvarlige investeringer</p> <p>Standpunktspapir om konflikt-ramte områder</p> <p>Standpunkt om ansvarlig skat</p> <p>Dialoger med virksomheder</p> <p>Akademikerpension.dk/ansvarlighed</p>	<p>Forord</p> <p>Væsentlighedsvurdering</p> <p>Dilemmaer & udfordringer</p> <p>Ledelse & styring</p> <p>Prioritering 2023-2024</p> <p>Menneske- & arbejdstagerrettigheder</p> <p>Diversitet</p> <p>Ansvarlig skat</p> <p>Ansvarlig drift</p> <p>Data & rapporteringsrammer</p>
<p>MILJØ OG KLIMA</p> <p>7: Virksomheder bør støtte en forsigthedsorienteret tilgang til miljømæssige udfordringer.</p> <p>8: Virksomheder bør tage initiativer til at fremme større miljømæssig ansvarlighed.</p> <p>9: Virksomheder bør tilskynde udvikling og udbredelse af miljøvenlige teknologier.</p>	<p>Politik for ansvarlige investeringer</p> <p>Standpunktspapir om fossil energi</p> <p>Klimarisici</p> <p>Solvens-rapport 2023</p> <p>Dialoger med virksomheder</p> <p>Akademikerpension.dk/ansvarlighed</p>	<p>Forord</p> <p>Væsentlighedsvurdering</p> <p>Dilemmaer & udfordringer</p> <p>Ledelse & styring</p> <p>Prioritering 2023-2024</p> <p>Klima</p> <p>Miljø & Biodiversitet</p> <p>Ansvarlig drift</p> <p>Data & rapporteringsrammer</p> <p>TCFD & Klimarisici</p> <p>Forsikring & Pensions klimarapportering</p>
<p>ANTI-KORRUPTION</p> <p>10: Virksomheder bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse</p>	<p>Politik for ansvarlige investeringer</p> <p>Dialoger med virksomheder</p> <p>Akademikerpension.dk/ansvarlighed</p>	<p>Dilemmaer & udfordringer</p> <p>Ledelse & styring</p> <p>Ansvarlig skat</p> <p>Anti-korruption</p> <p>Data & rapporteringsrammer</p>

TCFD & klimarisici

Klimarelaterede finansielle risici og muligheder

The Financial Stability Board (FSB) er et internationalt organ, der overvåger risici i det finansielle system. I 2015 nedsatte FSB arbejdsgruppen Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), der skal hjælpe organisationer med at strukturere og forstå deres klimarelaterede risici og muligheder og redegøre herom.

AkademikerPension støtter op om TCFD's anbefalinger, der kan øge gennemsigtighed om klimarelaterede oplysninger i de selskaber, vi investerer i og give os bedre information til at vurdere selskabernes risici og muligheder i forhold til klimaforandringerne.

Du kan læse mere om AkademikerPensions arbejde med hver af TCFD's anbefalinger i afsnittet Klim i nærværende rapport samt i den separate rapport "Klimarisici 2023", der er tilgængelig her: akademikerpension.dk/klimarisici

Forsikring & Pensions klimarapportering

Branchehenstilling

I Tabel 18 finder du AkademikerPensions rapportering under branchehenstillingen til klimarapportering fra Forsikring & Pension.

Branchehenstillingen kan læses her: fopp.dk/om-os/branchesamarbejde/pension/klimarapportering/

Se afsnittet Regnskabsprincipper side 64 for uddybning af opgørelsesmetoder.

Tabel 18 – Forsikring & Pensions branchehenstilling til klimarapportering

Klimarapportering	Enhed	2019	2021	2022	2023	Mål 2025
Værdien af investeringerne omfattet af CO2-opgørelsen (andel af AUM)	DKK mio.	104.345 (82%)	125.804 (82%)	101.600 (76%)	109.869 (75%)	
Investeringernes CO₂e – aftryk (scope 1 og 2)						
CO ₂ e-udledning fra investeringsaktiver	Tons CO ₂ e	1.723.031	1.422.586	890.469	834.471	-26,8% ift. 2019
- Aktier		374.190	265.229	240.800	230.844	
- Virksomhedsobligationer		852.234	792.153	356.268	280.312	
- Realkreditobligationer		64.736	63.548	36.118	44.499	
- Direkte ejede ejendomme		686	531	420	407	
- Private Equity*		69.388	65.303	58.670	58.596	
- Infrastruktur*		361.797	235.822	198.193	219.813	
CO ₂ e-aftryk fra investeringsaktiver	Tons/mio. kr.	16,5	11,3	8,8	7,6	
- Aktier		9,6	5,3	6,4	6,0	
- Virksomhedsobligationer		41,5	32,7	18,8	13,8	
- Realkreditobligationer		2,1	2,0	1,5	1,6	
- Direkte ejede ejendomme		0,39	0,29	0,19	0,18	
- Private Equity		9,3	6,3	5,6	5,2	
- Infrastruktur		79,3	34,1	23,5	22,1	
- Direkte ejede ejendomme	Kg/m ²	11,2	8,6	6,4	6,1	2030: -73,4%/m ² ift. 2019
Aktivt engagement i klimaforbedringer						
Aktivt ejerskab	(henvisning)		Se side 21-23 og 51-57 i denne rapport			
Dialoger ifbm. Aktivt ejerskab						
- egne dialoger	Stk.	-	14	11	14	
- dialoger via climate action 100+ som lead/co-lead	Stk.	-	1	1	1	
- dialoger via ESG-ratingbureau	Stk.	-	247	217	341	
- dialoger i alt	Stk.	-	455	484	532	
Ejendomsinvesteringers bæredygtighed	(henvisning)		akademikerpension.dk/politik-ansvarlig (s. 20-21)			
Bæredygtighed i forretningsmodeller						
Tilslutning til Paris-aftalen	(henvisning)	1,5 grader	Se akademikerpension.dk/politik-ansvarlig (s. 4)			
Investeringer der lever op til EU's bæredygtighedskriterier	%	6,0	6,6	7,5	11	Mål 2030: 22,5
Virksomhedens egne udledninger						
CO ₂ e-Scope 1	Tons	60,1	80,7	60,1	56	Mål 2025: 46
CO ₂ e-Scope 2	Tons	53,9	51,0	42,1	37	Mål 2025: 21
CO ₂ e-Scope 1 + 2		114	131,7	102,2	93	Mål 2025: 67
Vedvarende energiandel						
- Indkøbt	%	55	47	53	8	100
Energiforbrug	GJ	2.361	2.744	2.285	2.055	

Bæredygtighedsrelaterede oplysninger

EU Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) er en EU-forordning, der har til formål at bidrage til standardisering og transparens hos finansielle markedsdeltagere og finansielle rådgivere, som opererer i EU eller med produkter i EU, om hvordan bæredygtighedshensyn integreres i investeringsprocessen. Formålet er at slutinvestorer, som for eksempel AkademikerPensions medlemmer, får mulighed for at træffe mere bæredygtige investeringsbeslutninger, når de sammenligner forskellige investeringsprodukter.

Vi mener, at det er godt og på tide, at der kommer fælles krav og regelsæt for opgørelse og rapportering på området. Vi ser, at øget transparens og rapportering om bæredygtigrelaterede oplysninger er en rejse, der kun lige er begyndt. Derfor bakker AkademikerPension fuldt op om den Europæiske Unions krav til bæredygtighedsrelaterede oplysninger i sektoren for finansielle tjenesteydelser.

Vi har i 2022 og 2023 arbejdet med at implementere de oplysningskrav, som EU opstiller. De lovpligtige

politikker og oplysningskemaer kan tilgås via vores hjemmeside. Du kan finde dem her: akademikerpension.dk/arkiv/baeredygtighedsrelaterede-oplysninger/

Du kan læse de periodiske rapporteringer vedrørende bæredygtighedsrelaterede oplysninger for hvert af AkademikerPensions pensionsprodukter på de følgende sider.

De er indsat i denne rækkefølge:

- Gennemsnitsrente og Markedsrente - Flad profil
- Alfa Lav risiko
- Alfa Mellem risiko
- Alfa Høj risiko

Der benyttes obligatoriske skemaer for såkaldte artikel 8 produkter, der fremmer miljømæssige- og sociale hensyn, men ikke lover at foretage "bæredygtige" investeringer.

Model for periodisk offentliggørelse af oplysninger om finansielle produkter, jf. artikel 8, stk. 1, 2 og 2a, i forordning (EU) 2019/2088 og artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2020/852

Produkt navn: "Gennemsnitsrente" og "Markedsrente Flad profil", (herefter "produktet")

Identifikator for juridiske enheder (LEI-kode)

549300XV3812QGUFUZ14

Ved "**bæredygtig investering**" forstås en investering i en økonomisk aktivitet, der bidrager til et miljømæssigt eller socialt mål, forudsat at investeringen ikke i væsentlig grad skader miljømæssige eller sociale mål, og at de virksomheder, der investeres i, følger god ledelsespraksis.

Miljømæssige og/eller sociale karakteristika

Havde dette finansielle produkt et bæredygtigt investeringsmål?

Ja

Det foretog **bæredygtige investeringer med et miljømål:** ___%

i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

Det foretog **bæredygtige investeringer med et socialt mål:** ___%

Nej

Det fremmede **miljømæssige/sociale (M/S) karakteristika** og selv om det ikke havde en bæredygtig investering som mål, havde det en andel af bæredygtige investeringer på ___%

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et socialt mål

Det fremmede M/S-karakteristika, men **foretog ikke nogen bæredygtige investeringer**

EU-klassificeringssystemet er et klassificeringssystem, der er fastsat i forordning (EU) 2020/852, og som opstiller en liste over **miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter**. I nævnte forordning er der ikke fastsat en liste over socialt bæredygtige økonomiske aktiviteter. Bæredygtige investeringer med et miljømål kan være i overensstemmelse med klassificeringssystemet et eller ej.

Bæredygtighedsindikatorer måler, hvordan de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opnås.

I hvilket omfang blev de miljømæssige og/eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opfyldt.

AkademikerPensions finansielle produkt fremmede en række miljømæssige og sociale hensyn, som beskrevet nedenfor samt i en række supplerende publikationer. Der blev arbejdet positivt imod de opstillede mål for reduktion af finansierede drivhusgasudledninger (CO₂e) samt mål for andelen af klimarettede ("grønne") investeringer (se senere).

Ud fra et forsigtighedsprincip har vi valgt ikke at opstille et minimumsmål for bæredygtige investeringer for vores finansielle produkter, fordi bæredygtighed er en meget vidtgående miljøanprisning, som er meget vanskelig at dokumentere, da hele livscyklussen for en virksomheds produkter bør vurderes. Af samme årsag fraråder Forbrugerombudsmanden direkte, at produkter markedsføres som "bæredygtige".

Vi arbejder frem imod at kunne offentliggøre, hvor stor en andel "bæredygtige investeringer", som eksterne dataleverandører vurderer, at der er i produktet. Dette for at facilitere sammenligning med andre finansielle produkter i markedet, men vi fastholder ovennævnte forbehold.

Læs mere om vores arbejde med ansvarlighed på akademikerpension.dk/ansvarlighed

AkademikerPensions generelle investeringsrestriktioner ("eksklusionslisten") blev implementeret i produktet i perioden. Den gældende version af eksklusionslisten kan tilgås her: <https://akademikerpension.dk/ansvarlighed/frasalg-og-eksklusion/>

Miljømæssige karakteristika

Produktet bidrog til at understøtte den globale klimaaftale, Paris-aftalen, om maksimalt 1,5 graders global opvarmning ved en øget allokering af kapital til klimarettede investeringer, som vedvarende energi fra sol- og vind, og gennem en aktiv indsats for at påvirke de selskaber, vi investerer i.

AkademikerPensions allokering til klimarettede "grønne" investeringer, så som vedvarende energi, skal øges til mindst 22,5% i 2030 af AkademikerPensions samlede aktiver. Målet for 2025 er 15,3%. I perioden (2023) blev beløbet øget fra 7,5% af de samlede investeringer til 11,0%. Disse mål er sat for hele pensionskassen og er derfor ikke specifikke for det enkelte produkt. Allokering til "grønne" investeringer er den samme for medlemmer med fast profil da aktivallokering er den samme uafhængig af år til pension.

Sociale karakteristika og god selskabsledelse

Igennem investeringsrestriktioner, aktivt ejerskab, internationalt samarbejde med ligesindede investorer samt brug af aktionærforslag på selskabers generalforsamlinger bidrog produktet til at fremme hensyn til grundlæggende menneskerettigheder og

arbejdstagerrettigheders beskyttelse og respekt, samt at sikre at finansiering, så vidt muligt, ikke blev kanaliseret til stater og selskaber der blev vurderet at overtræde disse systematisk. Ligeledes søgte produktet at fremme god selskabsledelse, transparens og ansvarlig skattepraksis.

Til at vurdere om en investering fremmede sociale karakteristika, blev anvendt en række internationale normer, herunder særligt FN's Global Compact Principper, OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder og FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv samt nationale og regionale sæt af anbefalinger til god selskabsledelse, eksempelvis (for danske selskaber) fra Komitéen for god Selskabsledelse. Læs mere herom i AkademikerPensions [Politik for ansvarlige investeringer](#) samt i vores [Forventninger til god Selskabsledelse](#).

Benchmarks

Der anvendes en række forskellige benchmarks alt efter aktivklasse. For nuværende bruges disse for at kunne holde AkademikerPensions afkast og risikotal op mod bredt benyttede benchmarks - og ikke med det formål at vurdere miljømæssige og sociale karakteristika. Læs mere om, hvordan vi benytter benchmarks på akademikerpension.dk

● **Hvordan klarede bæredygtighedsindikatorerne sig?**

Miljømæssige karakteristika - klima

AkademikerPensions CO₂e udledninger blev målt. Der måles på finansierede scope 1 og scope 2 CO₂e-emissioner hos porteføljeselskaberne og andre aktiver. I målingen indgår aktier, virksomhedsobligationer, direkte ejede ejendomme, realkreditobligationer, private equity og infrastruktur, der er de aktivklasser, som vi i dag har CO₂e-tal for (svarende til 75% af værdien af de samlede investeringer pr. 31-12-2023). På Akademikerpensions samlede aktiver er der siden 2019 opnåede en reduktion på 52 % af CO₂e målt på de seks ovennævnte aktivklasser.

AkademikerPensions målsætning var at reducere porteføljens CO₂e-aftryk med 26,8% inden 2025 målt fra 2019. Dette mål er sat for AkademikerPension og ikke det specifikke produkt

For målsætningen om at foretage klimarettede "grønne investeringer" blev der opnået en andel på 11,0% af AkademikerPensions samlede aktiver mod 7,5% i det foregående år.

Sociale karakteristika og god selskabsledelse

I perioden blev der foretaget kvartalsvis global screening af de noterede investeringer (både selskaber og stater). Screeningerne blev foretaget ved hjælp af data fra specialiserede samarbejdspartnere, Sustainalytics, MSCI og EOS Federated Hermes med flere. Screeningerne blev suppleret af nærmere undersøgelser, som AkademikerPension selv foretog ud fra en risikobaseret prioritering.

Til at vurdere om en investering fremmer sociale karakteristika, anvendte vi en række internationale normer, herunder særligt FN's Global Compact Principper, OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder og FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv. Læs mere herom i AkademikerPensions [Politik for ansvarlige investeringer](#), som bl.a. beskriver AkademikerPensions tilgang til ansvarlige investeringer i de forskellige aktivklasser.

For unoterede investeringer blev der lavet screeninger før investering på baggrund af analyser foretaget af AkademikerPension i henhold til [Politik for ansvarlige investeringer](#).

● **...og sammenlignet med tidligere perioder?**

Produktet forbedrede i perioden (2023) sin CO₂-intensitet og øgede andelen af klimarettede investeringer sammenlignet med den tidligere periode (2022). Investeringsrestriktionerne blev strammet for så vidt angår fossil energi og menneskerettigheder. Eksklusionslisten, der blev implementeret i perioden, omfattede flere udstedere/selskaber end i den tidligere periode.

● **Hvad var målene for de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, og hvordan bidrog de bæredygtige investeringer til sådanne mål?**

Ud fra et forsigtighedsprincip har vi valgt ikke at opstille et minimumsmål for bæredygtige investeringer for vores finansielle produkter, fordi bæredygtighed er en meget vidtgående anprisning, som er meget krævende at dokumentere, da hele livscyklussen for en virksomheds produkter bør vurderes. Af samme årsag fraråder Forbrugerombudsmanden direkte, at produkter markedsføres som "bæredygtige".

AkademikerPensions finansielle produkt fremmer i stedet en række miljømæssige og sociale hensyn, som beskrevet nedenfor samt i en række supplerende publikationer. Vi har desuden opstillet mål for reduktion af finansierede drivhusgasudledninger (CO_{2e}) samt mål for andelen af klimarettede "grønne" investeringer gældende for AkademikerPensions samlede investeringer.

● **Hvordan skadede de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, ikke i væsentlig grad nogen af de miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål?**

Produktet har ikke fastsatte mål for at foretage bæredygtige investeringer, fordi bæredygtighed er meget vanskelig at dokumentere. I stedet søger produktet at fremme miljømæssige og sociale karakteristika. Ved vurdering af aktierne i porteføljen blev alene investeringer, som ikke overtræder andre miljømål eller andelen af AkademikerPensions investeringer, talt med i opgørelsen baseret på screening og data fra MSCI.

Hvordan blev der taget hensyn til indikatorer for negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

Læs via dette link hvordan AkademikerPension arbejder med at håndtere negative bæredygtighedsindvirkninger: [Erklæring om håndtering af negative bæredygtighedsindvirkninger](#)

Du kan også læse mere om arbejdet med at tage hensyn til negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer i AkademikerPensions årlige rapport om ansvarlige investeringer, der er tilgængelig på akademikerpension.dk/publikationer

Var de bæredygtige investeringer i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder? Nærmere oplysninger:

Produktet har, som nævnt ovenfor, ikke fastsatte mål for at foretage bæredygtige investeringer, fordi bæredygtighed er meget vanskelig at dokumentere. Se en uddybet

forklaring på side 1-2. AkademikerPensions arbejdede imidlertid med at efterleve OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder og FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv for perioden. Læs mere herom i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, der er tilgængelig på akademikerpension.dk/publikationer, som blandt andet beskriver AkademikerPensions tilgang til ansvarlige investeringer i de forskellige aktivklasser samt i følgende uddybning:

AkademikerPension har opsat følgende investeringsrestriktioner for investeringer i porteføljen i perioden bl.a. for at understøtte efterlevelse af OECD Retningslinjer for multinationale selskaber:

- Produktion/udvinding af fossil energi: Selskaber som beskæftiger sig med udvinding af termisk kul, tjæresand, olie og/eller gas (konventionel og skiferbaseret), hvor 5% eller mere af selskabets omsætning hidrører herfra, og som ikke har en passende transitionsplan.
- Fossil ekspansion: Selskaber, der fortsat etablerer fossile ekspansionsprojekter, forstået som søgen efter eller åbning af helt nye olie/gasfelter, kulminer eller tjæresandsprojekter eller ny fossil infrastruktur ("midstream"), forstået som udvidelse af nye olie-og gas rørledninger og LNG-terminaler forbundet til ny udvinding af fossil energi efter 2021 i strid med det Internationale Energi Agenturs scenarie for netto-CO2-neutralitet i 2050 (IEA Net-Zero 20501) og som ikke har en passende transitionsplan.
- Forbrug af fossil energi: Selskaber som beskæftiger sig med generering af energi ("forsyningselskaber"), hvor 20% eller mere af selskabets energimix hidrører fra termisk kul eller som involverer sig i konstruktion af nye kulkraftværker eller udvidelser af eksisterende kulkapacitet og som ikke har en passende transitionsplan.
- Våben: Selskaber, som er involveret i produktion af kontroversielle våben (kemiske, biologiske, klyngeammunition, atomvåben og antipersonelle landminer).
- Tobak: Selskaber, hvis omsætning fra salg af hele tobaksprodukter udgør mere end 5 procent.
- Skat: Unoterede selskaber, som er indregistreret eller skattemæssigt hjemmehørende i lande, der er opført på EU's eller OECD's lister over ikke samarbejdsvillige lande vedrørende skat.
- Stater: Stater der systematisk overtræder menneskerettighederne og/eller ikke har tiltrådt Paris-aftalen og som samtidig kan undværes investeringsmæssigt.

Investeringsrestriktionerne gælder også for nye unoterede investeringer, men ikke for investeringer som er foretaget inden investeringsrestriktionerne blev indført. Det er vanskeligt og forbundet med prohibitivt høje omkostninger, at ekskludere og frasælge en unoteret investering efter investeringen er foretaget.

Screening

AkademikerPension foretog en regelmæssig global screening af de noterede investeringer i perioden. Screeningerne blev foretaget ved hjælp af data fra specialiserede, eksterne samarbejdspartnere, Sustainalytics, MSCI og EOS med flere. Screeningen blev suppleret af nærmere undersøgelser, som AkademikerPension selv foretog. AkademikerPension overvågede og undersøgte således investeringerne både i forhold til egentlige overtrædelser af AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, men også for at identificere og udvælge selskaber til en aktiv ejerskabsindsats med henblik på at styrke arbejdet med god selskabsledelse til gavn for den langsigtede værdiskabelse i selskaberne såvel som samfundet.

På det unoterede område blev screeningerne af den pågældende investering foretaget forud for at nye investeringer blev gennemført. Når en unoteret investering er foretaget, er det vanskeligt og forbundet med prohibitivt høje omkostninger, at ekskludere og frasælge investeringen. Af den årsag, er der behov for en anderledes og mere nøje afvejning af risiciene før investeringsbeslutning end det er tilfældet indenfor det børsnoterede område.

Aktivt ejerskab

Hvis det blev vurderet at en investering overskred AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer og at det samtidig blev vurderet at det var muligt at rykke virksomheden i den rigtige retning søgtes der at blive optaget dialog for at udøve aktivt ejerskab. Dette blev udført igennem dialog, stemmeafgivelser og aktionærforslag på generalforsamlinger, og eventuelt eskalering ved offentlig kritik. Indsatsen blev udført både direkte og i koalitioner med andre interessenter eller netværk såsom Climate Action 100+.

Eksempler samt tal for dialoger og stemmeafgivelse på selskabers generalforsamlinger kan læses i den årlige Rapport om Ansvarlighed, der kan tilgås her: akademikerpension.dk/publikationer

Vurdering af kapitalforvaltere

AkademikerPensions investeringsstrategi bygger på en udstrakt brug af eksterne kapitalforvaltere, som rådgiver AkademikerPension om udvælgelse af værdipapirer, porteføljeoptimering og taktisk positionering.

AkademikerPension prioriterer at indgå i en dialog med sine eksterne forvaltere om deres tilgang til ansvarlighed og bæredygtighed og opererer med et karakterbaseret system, hvor forvaltere med den laveste karakter fravælges.

I perioden har AkademikerPension genbesøgt tidligere års vurderinger af eksterne børsnoterede forvaltere, som vurderes overordnet set fortsat at være retvisende.

Læs mere om AkademikerPensions dialog med og karakterbaserede vurdering af eksterne forvaltere i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer.

På det unoterede område blev alle kapitalforvalterne/fondene vurderet forud for eventuel investering.

Samarbejde og dialog

AkademikerPension indgik i samarbejde med andre investorer for at øge sin gennemslagskraft over for selskaber i porteføljen. Dette foregik blandt andet gennem Net-Zero Asset Owner Alliance, Climate Action 100+, Investor Alliance for Human Rights, PRI, EOS og med AkademikerPensions eksterne kapitalforvaltere. Læs mere om AkademikerPensions samarbejde og dialog med interessenter i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer.

EU-klassificeringssystemet fastsætter et princip om ikke at gøre væsentlig skade, hvorved investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ikke i væsentlig grad bør skade målene i EU's klassificeringssystem, og der er specifikke EU-kriterier.

Princippet om ikke at gøre væsentlig skade gælder kun for de investeringer, der ligger til grund for det finansielle produkt, og som tager højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter. De investeringer, der ligger til grund for den tilbageværende andel af dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

Andre bæredygtige investeringer må heller ikke i væsentlig grad skade miljømæssige eller sociale mål.

Hvordan tog dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

En række af indikatorerne blev direkte eller indirekte indarbejdet igennem AkademikerPensions arbejdet med at opsætte og efterleve investeringsrestriktionerne, beskrevet ovenfor.

De indikatorer, som der konkret tages hensyn til omfatter, men er ikke begrænset til:

Skema 1

1. Drivhusgasemissioner (scope 1, 2 og 3, samt total)
2. CO₂-aftryk
3. Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgasemissionsintensitet
4. Eksponering for virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer
5. Andel af forbrug og produktion af ikkevedvarende energi
6. Energiforbrugsintensitet pr. sektor med stor indvirkning på klimaet
10. Overtrædelser af FN's Global Compact- principper og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD's) retningslinjer for multinationale virksomheder
11. Mangel på processer og overholdelsesmekanismer til overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact- principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder
14. Eksponering for kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben)

Skema 2

Indikatorer for investeringer i fast ejendom

18. Drivhusgasemissioner (scope 1 og 2)
19. Energiforbrugsintensitet

Skema 3

8. Andel af for høj løn til administrerende direktør
9. Manglende menneskerettighedspolitik
10. Manglende due diligence

Indikatorer for investeringer i stater og supranationale organisationer

19. Gennemsnitlig ytringsfrihed
20. Gennemsnitlig menneskerettighedsindsats
21. Gennemsnitlig korruption
23. Gennemsnitlig politisk stabilitet

Hvad var dette finansielle produkts største investeringer?

Største investeringer	Sektor	% aktiver	Land
Nykredit Realkredit A/S	Danske realkreditobligationer	18,5%	Danmark
Realkredit Danmark A/S	Danske realkreditobligationer	6,7%	Danmark
Nordea Kredit Realkreditaktieselskab	Danske realkreditobligationer	3,7%	Danmark
Statsobligationer, Danmark	Offentlig	3,3%	Danmark
Novo Nordisk A/S	Sundhed	2,9%	Danmark
Jyske Realkredit A/S	Danske realkreditobligationer	1,6%	Danmark
Microsoft Corp	Informationsteknologi	0,9%	USA
Statsobligationer, USA	Offentlig	0,9%	USA
Alphabet Inc	Kommunikation	0,6%	USA
Statsobligationer, Dominikanske Republik	Offentlig	0,5%	Dominikanske Republik
Statsobligationer, Tyrkiet	Offentlig	0,4%	Tyrkiet
Apple Inc	Informationsteknologi	0,4%	USA
Statsobligationer, Brasilien	Offentlig	0,4%	Brasilien
Statsobligationer, Sydafrika	Offentlig	0,4%	Sydafrika
Danske Bank A/S	Finans	0,4%	Danmark

Listen omfatter de investeringer, der udgjorde den største andel af det finansielle produkts investeringer i referenceperioden: 2023

Hvilken andel udgjorde bæredygtighedsrelaterede investeringer?

Ingen af produktets investeringer er klassificeret af AkademikerPension som "bæredygtige investeringer". Mindst 90% af investeringerne levede op til de sociale og miljømæssige karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt. Maksimalt 10% gjorde ikke (klassificeret som "Andre").

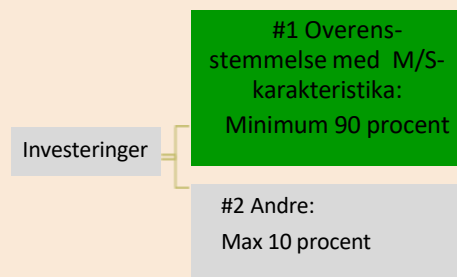
Aktivallokering beskriver andelen af investeringer i specifikke

● *Hvad var aktivallokeringen?*

Produktets investeringer er fordelt på forskellige typer af aktiver. Allokeringen til aktier obligationer, unoterede investeringer og ejendomme varierer afhængigt af antallet af år til pension. Mere detaljerede oplysninger om aktivallokeringen kan tilgås her:

<https://akademikerpension.dk/pensionswiki/risikoprofiler/>

Mindst 90% af investeringerne anvendes til at opnå de sociale og miljømæssige karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt. Maksimalt 10% er klassificeret som "Andre".

#1 Overensstemmelse med M/S-karakteristika omfatter de af det finansielle produkts investeringer, der anvendes til at opnå de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt.

#2 Andre omfatter de resterende investeringer i det finansielle produkt, som hverken er i overensstemmelse med de miljømæssige eller sociale karakteristika eller kan kvalificeres som bæredygtige investeringer.

● **Inden for hvilke økonomiske sektorer blev investeringerne foretaget?**

Sektor	Undersektor	Vægt
Sundhed Total		6,19%
Sundhed	Bioteknologi	0,55%
Sundhed	Lægemidler	3,71%
Sundhed	Sundhedsfaciliteter og tjenester	0,80%
Sundhed	Sundhedsteknologi	0,06%
Sundhed	Sundhedsudstyr og forsyninger	0,59%
Sundhed	"Life science"	0,46%
Sundhed	Andet	0,02%
Råvarer Total		1,81%
Råvarer	Containere og pakning	0,27%
Råvarer	Fremstilling af byggematerialer	0,10%
Råvarer	Fremstilling af skov- og papirproduktet	0,05%
Råvarer	Kemikalier	1,00%
Råvarer	Metaller og minedrift	0,38%
Råvarer	Andet	0,01%
Konsumentvarer Total		1,58%
Konsumentvarer	Distribution og detail indenfor forbrugsgoder	0,34%
Konsumentvarer	Drikkevarer	0,32%
Konsumentvarer	Husholdningsprodukter	0,25%
Konsumentvarer	Personlige pleje produkter	0,15%
Konsumentvarer	Fødevarer	0,52%
Konsumentvarer	Andet	0,00%
Kommunikation Total		2,70%
Kommunikation	Diversificeret telekommunikationstjenester	0,53%
Kommunikation	Interaktive medier og tjenester	0,92%
Kommunikation	Medier	0,80%
Kommunikation	Telekommunikationstjenester	0,25%
Kommunikation	Underholdning	0,19%
Kommunikation	Andet	0,01%
Informationsteknologi Total		5,48%
Informationsteknologi	Elektronisk udstyr, instrumenter og komponenter	0,39%
Informationsteknologi	IT tjenester	0,27%
Informationsteknologi	Kommunikationsudstyr	0,17%
Informationsteknologi	Semikonduktorer og semikonduktor udstyr	1,75%
Informationsteknologi	Software	2,09%
Informationsteknologi	Teknologi hardware og udstyr	0,77%
Informationsteknologi	Andet	0,03%
Industri Total		5,01%
Industri	Bygge produkter	0,42%
Industri	Byggeri og teknik	0,20%
Industri	Fremstilling af elektrisk udstyr	0,78%
Industri	Fremstilling af maskiner	0,83%
Industri	Handel og distributører	0,40%
Industri	Industrielle konglomerater	0,26%
Industri	Kommercielle tjenester og forsyninger	0,35%
Industri	Luftfart og forsvar	0,30%
Industri	Lufttransport og logistik	0,41%
Industri	Passagerfly	0,14%
Industri	Professionelle tjenester	0,32%
Industri	Shipping	0,15%
Industri	Transport infrastruktur	0,13%
Industri	Transport på land	0,26%
Industri	Andet	0,06%

Forsyning Total		1,06%
Forsyning	Diversificeret forsyning	0,36%
Forsyning	Elforsyning	0,44%
Forsyning	Energiproduktion & -handel	0,16%
Forsyning	Gasforsyning	0,06%
Forsyning	Vandforsyning	0,01 %
Forsyning	Andet	0,04%
Forbrugsgoder Total		3,67%
Forbrugsgoder	Biler	0,43%
Forbrugsgoder	Detailhandel	0,46%
Forbrugsgoder	Distributører	0,02%
Forbrugsgoder	Diversificeret forbrugerservice	0,08%
Forbrugsgoder	Fritidsprodukter	0,01%
Forbrugsgoder	Hotel, restauranter og fritid	1,11%
Forbrugsgoder	Husholdningsgoder	0,49%
Forbrugsgoder	Komponenter til biler	0,15%
Forbrugsgoder	Special detailhandel	0,50%
Forbrugsgoder	Tekstiler, beklædning og luksusvarer	0,38%
Forbrugsgoder	Andet	0,03%
Finans Total		38,26%
Finans	Banker	2,92%
Finans	Finansielle tjenester	1,19%
Finans	Forbrugerfinansiering	0,30%
Finans	Forsikring	0,93%
Finans	Realkreditinvesteringsforeninger i fast ejendom	0,04%
Finans	Kapitalmarkeder	1,24%
Finans	Andet	0,90%
Finans	Realkreditobligationer	30,74%
Energi Total		0,89%
Energi	Olie- og gasservices og udstyr	0,28%
Energi	Olie, gas & brændstoffer	0,61%
Energi	Andet	0,01%
Ejendomme Total		6,28%
Ejendomme	Direkte	1,90%
Ejendomme	Ejendomme	4,38%
Andet Total		4,64%
Andet	Andet	4,64%
Regering Total		12,50%
Regering	Overnationale	0,46%
Regering	Danmark	3,35%
Regering	USA	0,85%
Regering	Andre nationale regeringer	7,84%
Regering	Regional regering	0,01%
Alternative investering Total		20,60%
Alternative investering	Illikvid kredit	4,67%
Alternative investering	Klima & Infrastruktur	7,29%
Alternative investering	Private Equity	8,64%
Derivater Total		1,20%
Derivater	Derivater	1,20%
Konter Total		1,29%
Konter	Konter	1,29%
Repo Total		-13,16%
Repo	Repo	-13,16%

Aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, udtrykkes som en andel af:

- **omsætning**, der afspejler andelen af indtægter fra de investeringsmodtagende virksomheders grønne aktiviteter
- **kapitaludgifter** (CapEx), der viser de grønne investeringer foretaget af investeringsmodtagende virksomheder, f.eks. med henblik på en omstilling til en grøn økonomi.
- **driftsudgifter** (OpEx), der afspejler de investeringsmodtagende virksomheders grønne operationelle aktiviteter

For at være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet omfatter kriterierne for **fossilgas** begrænsninger for emissioner og overgang til vedvarende energi eller kulstoffattige brændstoffer inden udgangen af 2035. For **atomenergi** indeholder kriterierne omfattende sikkerheds- og affaldshåndteringsregler.

I hvilket omfang var de bæredygtige investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

AkademikerPension har ikke fastsatte mål for bæredygtige investeringer med et miljømål, men 11,0% af de samlede investeringer vurderes at følge EU-klassificeringssystemet.

● Medførte det finansielle produkt investeringer i aktiviteter relateret til fossilgas og/eller atomenergi i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet¹?

Ja:

Inden for fossil gas

inden for atomkraft

Nej:

Diagrammerne nedenfor viser med grønt procentdelen af investeringer, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Da der ikke findes nogen hensigtsmæssig metode til at bestemme overensstemmelsen med klassificeringssystemet for statsobligationer, viser det første diagram overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forhold til alle det finansielle produkts investeringer, inkl. statsobligationer, mens det andet diagram kun viser overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forbindelse med det finansielle produkts investeringer, ekskl. statsobligationer.*

Fossilgas- og/eller atomrelaterede aktiviteter vil kun være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, hvis de bidrager til at begrænse klimaændringer (modvirkning af klimaændringer) og ikke i væsentlig grad skader noget EU-klassificeringsmål – se forklarende note i venstre margen. Kriterierne i deres helhed for økonomiske aktiviteter inden for fossilgas og atomenergi, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, er fastsat i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1214.

Muligheds-skabende aktiviteter gør det direkte muligt for andre aktiviteter at yde et væsentligt bidrag til et miljømål.

Omstillingsaktivitet er aktiviteter, for hvilke der endnu ikke findes kulstoffattige alternativer, og som bl.a. har drivhusgasemissions niveauer, der svarer

● **Hvad var andelen af investeringer i omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter?**

Produktet har ikke et mål for disse.

● **Hvordan var procentdelen af investeringer, der var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, sammenlignet med foregående referenceperioder?**

Da dette produkt først blev lanceret i 4. kvartal 2023, har vi endnu ingen referenceperiode men for hele pensionskassen er procentandelen således for 2023 og foregående referenceperiode:

11,0% for denne periode (2023).

7,5% for foregående periode (2022).

Hvad var andelen af bæredygtige investeringer med et miljømål, der ikke var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

N/A

Hvilken andel udgjorde socialt bæredygtige investeringer?

N/A

Hvilke investeringer blev medtaget under "Andre", hvad var formålet med dem, og var der nogen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier?

Kategori #2 "Andre" udgøres bl.a. af derivater. AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, som gælder for produktet, gælder ikke for derivater. Derivater anvendes for at kunne opretholde et passende risikoniveau og bidrager ikke til at opnå miljømæssige eller sociale karakteristika.

AkademikerPension har eksponering til fonde, der er klassificeret som artikel 6 under SFDR (gennem tre UNIP K/S'er), hvor der er begrænsede eller ingen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier. Dertil kommer enkelte ældre unoterede fonde i porteføljen, som har eksponering til udvinding af fossil energi. Det fremgår af de offentliggjorte beholdnings-liste, der kan findes på AkademikerPensions hjemmeside. Disse er medtaget under #2 "Andre". Fondene med eksponering til fossil energi er forsøgt frasolgt, men det har ikke været muligt at gøre dette på acceptable vilkår og uden markante tab for medlemmerne. De pågældende fonde løber ud inden for en kortere årrække, og der foretages, som nævnt, ikke nye investeringer i lignende fonde. Der lovedes ikke miljømæssige eller sociale minimumsgarantier på disse investeringer, der, inklusive brugen af derivater i produktet, samlet udgør under 10% af investeringerne.

er bæredygtige investeringer med et miljømål, der **ikke tager hensyn til kriterierne** for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter i henhold til forordning (EU) 2020/852.

Hvilke foranstaltninger er der truffet for at opfylde de miljømæssige og/eller sociale karakteristika i referenceperioden?

AkademikerPension har i referenceperioden arbejdet indgående med at sikre at investeringsporteføljen afspejler og efterlever AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer. Dette er blevet gjort ved:

- at sikre efterlevelse af AkademikerPensions investeringsrestriktioner
- Screening af porteføljen
- Udøvelse af aktivt ejerskab

Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med referencebenchmarket?

Der benyttes ikke et referenceindeks med henblik på at opnå de miljømæssige og sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt.

- **Hvordan adskiller referencebenchmarket sig fra et bredt markedsindeks?**
N/A
- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig med hensyn til bæredygtighedsindikatorerne for at fastslå, om referencebenchmarket var i overensstemmelse med de miljømæssige eller sociale karakteristika, det fremmer?**
N/A
- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med referencebenchmarket?**
N/A
- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med det brede markedsindeks?**
N/A

Reference benchmarks er indekser til måling af, om det finansielle produkt opnår de miljømæssige eller sociale karakteristika, det fremmer.

Model for periodisk offentliggørelse af oplysninger om finansielle produkter, jf. artikel 8, stk. 1, 2 og 2a, i forordning (EU) 2019/2088 og artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2020/852

Produkt navn: "Alfa Lav risiko"

Identifikator for juridiske enheder (LEI-kode)

549300XV3812QGUFUZ14

Ved "**bæredygtig investering**" forstås en investering i en økonomisk aktivitet, der bidrager til et miljømæssigt eller socialt mål, forudsat at investeringen ikke i væsentlig grad skader miljømæssige eller sociale mål, og at de virksomheder, der investeres i, følger god ledelsespraksis.

Miljømæssige og/eller sociale karakteristika

Havde dette finansielle produkt et bæredygtigt investeringsmål?

Ja

Det foretog **bæredygtige investeringer med et miljømål:**

___%

i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

Det foretog **bæredygtige investeringer med et socialt mål:**

___%

Nej

Det fremmede **miljømæssige/sociale (M/S) karakteristika** og

selv om det ikke havde en bæredygtig investering som mål, havde det en andel af bæredygtige investeringer på ___%

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et socialt mål

Det fremmede M/S-karakteristika, men **foretog ikke nogen bæredygtige investeringer**

EU-klassificerings-systemet er et klassificeringssystem, der er fastsat i forordning (EU) 2020/852, og som opstiller en liste over **miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter**. I nævnte forordning er der ikke fastsat en liste over socialt bæredygtige økonomiske aktiviteter. Bæredygtige investeringer med et miljømål kan være i overensstemmelse med klassificeringssystemet et eller ej.

Bæredygtighedsindikatorer måler, hvordan de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opnås.

I hvilket omfang blev de miljømæssige og/eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opfyldt.

AkademikerPensions finansielle produkt (herefter "produktet") fremmede en række miljømæssige og sociale hensyn, som beskrevet nedenfor samt i en række supplerende publikationer. Der blev arbejdet positivt imod de opstillede mål for reduktion af finansierede drivhusgasudledninger (CO₂e) samt mål for andelen af klimarettede ("grønne") investeringer (se senere).

Ud fra et forsigtighedsprincip har vi valgt ikke at opstille et minimumsmål for bæredygtige investeringer for vores finansielle produkter, fordi bæredygtighed er en meget vidtgående miljøanprisning, som er meget vanskelig at dokumentere, da hele livscyklussen for en virksomheds produkter bør vurderes. Af samme årsag fraråder Forbrugerombudsmanden direkte, at produkter markedsføres som "bæredygtige".

Vi arbejder frem imod at kunne offentliggøre, hvor stor en andel "bæredygtige investeringer", som eksterne dataleverandører vurderer, at der er i produktet. Dette for at facilitere sammenligning med andre finansielle produkter i markedet, men vi fastholder ovennævnte forbehold.

Læs mere om vores arbejde med ansvarlighed på akademikerpension.dk/ansvarlighed

AkademikerPensions generelle investeringsrestriktioner ("eksklusionslisten") blev implementeret i produktet i perioden. Den gældende version af eksklusionslisten kan tilgås her: <https://akademikerpension.dk/ansvarlighed/frasalg-og-eksklusion/>

Miljømæssige karakteristika

Produktet bidrog til at understøtte den globale klimaaftale, Paris-aftalen, om maksimalt 1,5 graders global opvarmning ved en øget allokering af kapital til klimarettede investeringer, som vedvarende energi fra sol- og vind, og gennem en aktiv indsats for at påvirke de selskaber, vi investerer i.

AkademikerPensions allokering til klimarettede "grønne" investeringer, så som vedvarende energi, skal øges til mindst 22,5% i 2030 af AkademikerPensions samlede aktiver. Målet for 2025 er 15,3%. I perioden (2023) blev beløbet øget fra 7,5% af de samlede investeringer til 11,0%. Disse mål er sat for hele pensionskassen og er derfor ikke specifikke for det enkelte produkt, hvor allokering til klimarettede "grønne" investeringer vil variere grundet forskellige aktivallokeringer i livscyklus-produkter afhængigt af antal år til pension.

For profilen lav risiko med 15 år eller mere til pension, som er vores mest hyppige profil, udgør de klimarettede "grønne" investeringer ultimo 2023 10,4% af produktet. For de andre profiler ligger allokering til "grønne" investeringer i intervallet 11,2-16,7% af produktet afhængigt af antal år til pension. Hvor intet andet er angivet, er det aktivfordelingen i aldersprofilen 15 år til pension, som er anvendt i den periodiske rapportering.

Sociale karakteristika og god selskabsledelse

Igennem investeringsrestriktioner, aktivt ejerskab, internationalt samarbejde med ligesindede investorer samt brug af aktionærforslag på selskabers generalforsamlinger bidrog produktet til at fremme hensyn til grundlæggende menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheders beskyttelse og respekt, samt at sikre at finansiering, så vidt muligt, ikke blev kanaliseret til stater og selskaber der blev vurderet at overtræde disse systematisk. Ligeledes søgte produktet at fremme god selskabsledelse, transparens og ansvarlig skattepraksis.

Til at vurdere om en investering fremmede sociale karakteristika, blev anvendt en række internationale normer, herunder særligt FN's Global Compact Principper, OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder og FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv samt nationale og regionale sæt af anbefalinger til god selskabsledelse, eksempelvis (for danske selskaber) fra Komitéen for god Selskabsledelse. Læs mere herom i AkademikerPensions [Politik for ansvarlige investeringer](#) samt i vores [Forventninger til god Selskabsledelse](#).

Benchmarks

Der anvendes en række forskellige benchmarks alt efter aktivklasse. For nuværende bruges disse for at kunne holde AkademikerPensions afkast og risikotal op mod bredt benyttede benchmarks - og ikke med det formål at vurdere miljømæssige og sociale karakteristika. Læs mere om, hvordan vi benytter benchmarks på akademikerpension.dk

● **Hvordan klarede bæredygtighedsindikatorerne sig?**

Miljømæssige karakteristika - klima

AkademikerPensions CO₂e udledninger blev målt. Der måles på finansierede scope 1 og scope 2 CO₂e-emissioner hos porteføljeselskaberne og andre aktiver. I målingen indgår aktier, virksomhedsobligationer, direkte ejede ejendomme, realkreditobligationer, private equity og infrastruktur, der er de aktivklasser, som vi i dag har CO₂e-tal for (svarende til 75% af værdien af de samlede investeringer pr. 31-12-2023). På Akademikerpensions samlede aktiver er der siden 2019 opnåede en reduktion på 52% af CO₂e målt på de seks ovennævnte aktivklasser.

AkademikerPensions målsætning var at reducere porteføljens CO₂e-aftryk med 26,8% inden 2025 målt fra 2019. Dette mål er sat for AkademikerPension og ikke det specifikke produkt

For målsætningen om at foretage klimarettede "grønne investeringer" blev der opnået en andel på 11,0% af AkademikerPensions samlede aktiver mod 7,5% i det foregående år. I produktet ligger andelen på 10,4% for den mest hyppige profil (15 år til pension) og i intervallet 11,2-16,7% for de andre profiler ultimo 2023.

Sociale karakteristika og god selskabsledelse

I perioden blev der foretaget kvartalsvis global screening af de noterede investeringer (både selskaber og stater). Screeningerne blev foretaget ved hjælp af data fra specialiserede samarbejdspartnere, Sustainalytics, MSCI og EOS Federated Hermes med flere. Screeningerne blev suppleret af nærmere undersøgelser, som AkademikerPension selv foretog ud fra en risikobaseret prioritering.

Til at vurdere om en investering fremmer sociale karakteristika, anvendte vi en række internationale normer, herunder særligt FN's Global Compact Principper, OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder og FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv. Læs mere herom i AkademikerPensions [Politik for ansvarlige investeringer](#), som bl.a. beskriver AkademikerPensions tilgang til ansvarlige investeringer i de forskellige aktivklasser.

For unoterede investeringer blev der lavet screeninger før investering på baggrund af analyser foretaget af AkademikerPension i henhold til [Politik for ansvarlige investeringer](#).

● **...og sammenlignet med tidligere perioder?**

Der er for nærværende periode ingen perioder at sammenligne med, da dette er AkademikerPensions første periodiske rapportering under EU's Disclosure-forordning for produktet

● **Hvad var målene for de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, og hvordan bidrog de bæredygtige investeringer til sådanne mål?**

Ud fra et forsigtighedsprincip har vi valgt ikke at opstille et minimumsmål for bæredygtige investeringer for vores finansielle produkter, fordi bæredygtighed er en meget vidtgående anprisning, som er meget krævende at dokumentere, da hele livscyklussen for en virksomheds produkter bør vurderes. Af samme årsag fraråder Forbrugerombudsmanden direkte, at produkter markedsføres som "bæredygtige".

AkademikerPensions finansielle produkt fremmer i stedet en række miljømæssige og sociale hensyn, som beskrevet nedenfor samt i en række supplerende publikationer. Vi har desuden opstillet mål for reduktion af finansierede drivhusgasudledninger (CO_{2e}) samt mål for andelen af klimarettede "grønne" investeringer gældende for AkademikerPensions samlede investeringer.

● **Hvordan skadede de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, ikke i væsentlig grad nogen af de miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål?**

Produktet har ikke fastsatte mål for at foretage bæredygtige investeringer, fordi bæredygtighed er meget vanskelig at dokumentere. I stedet søger produktet at fremme miljømæssige og sociale karakteristika. Ved vurdering af aktierne i porteføljen blev alene investeringer, som ikke overtræder andre miljømål eller andelen af AkademikerPensions investeringer, talt med i opgørelsen baseret på screening og data fra MSCI.

Hvordan blev der taget hensyn til indikatorer for negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

Læs via dette link hvordan AkademikerPension arbejder med at håndtere negative bæredygtighedsindvirkninger: [Erklæring om håndtering af negative bæredygtighedsindvirkninger](#)

Du kan også læse mere om arbejdet med at tage hensyn til negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer i AkademikerPensions årlige rapport om ansvarlige investeringer, der er tilgængelig på akademikerpension.dk/publikationer

Var de bæredygtige investeringer i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder? Nærmere oplysninger:

Produktet har, som nævnt ovenfor, ikke fastsatte mål for at foretage bæredygtige investeringer, fordi bæredygtighed er meget vanskelig at dokumentere. Se en uddybet

forklaring på side 1-2. AkademikerPensions arbejdede imidlertid med at efterleve OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder og FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv for perioden. Læs mere herom i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, der er tilgængelig på akademikerpension.dk/publikationer, som blandt andet beskriver AkademikerPensions tilgang til ansvarlige investeringer i de forskellige aktivklasser samt i følgende uddybning:

AkademikerPension har opsat følgende investeringsrestriktioner for investeringer i porteføljen i perioden bl.a. for at understøtte efterlevelse af OECD Retningslinjer for multinationale selskaber:

- Produktion/udvinding af fossil energi: Selskaber som beskæftiger sig med udvinding af termisk kul, tjæresand, olie og/eller gas (konventionel og skiferbaseret), hvor 5% eller mere af selskabets omsætning hidrører herfra, og som ikke har en passende transitionsplan.
- Fossil ekspansion: Selskaber, der fortsat etablerer fossile ekspansionsprojekter, forstået som søgen efter eller åbning af helt nye olie/gasfelter, kulminer eller tjæresandsprojekter eller ny fossil infrastruktur ("midstream"), forstået som udvidelse af nye olie-og gas rørledninger og LNG-terminaler forbundet til ny udvinding af fossil energi efter 2021 i strid med det Internationale Energi Agenturs scenarie for netto-CO2-neutralitet i 2050 (IEA Net-Zero 20501) og som ikke har en passende transitionsplan.
- Forbrug af fossil energi: Selskaber som beskæftiger sig med generering af energi ("forsyningsselskaber"), hvor 20% eller mere af selskabets energimix hidrører fra termisk kul eller som involverer sig i konstruktion af nye kulkraftværker eller udvidelser af eksisterende kulkapacitet og som ikke har en passende transitionsplan.
- Våben: Selskaber, som er involveret i produktion af kontroversielle våben (kemiske, biologiske, klyngeammunition, atomvåben og antipersonelle landminer).
- Tobak: Selskaber, hvis omsætning fra salg af hele tobaksprodukter udgør mere end 5 procent.
- Skat: Unoterede selskaber, som er indregistreret eller skattemæssigt hjemmehørende i lande, der er opført på EU's eller OECD's lister over ikke samarbejdsvillige lande vedrørende skat.
- Stater: Stater der systematisk overtræder menneskerettighederne og/eller ikke har tiltrådt Paris-aftalen og som samtidig kan undværes investeringsmæssigt.

Investeringsrestriktionerne gælder også for nye unoterede investeringer, men ikke for investeringer som er foretaget inden investeringsrestriktionerne blev indført. Det er vanskeligt og forbundet med prohibitivt høje omkostninger, at ekskludere og frasælge en unoteret investering efter investeringen er foretaget.

Screening

AkademikerPension foretog en regelmæssig global screening af de noterede investeringer i perioden. Screeningerne blev foretaget ved hjælp af data fra specialiserede, eksterne samarbejdspartnere, Sustainalytics, MSCI og EOS med flere. Screeningen blev suppleret af nærmere undersøgelser, som AkademikerPension selv foretog. AkademikerPension overvågede og undersøgte således investeringerne både i forhold til egentlige overtrædelser af AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, men også for at identificere og udvælge selskaber til en aktiv ejerskabsindsats med henblik på at styrke arbejdet med god selskabsledelse til gavn for den langsigtede værdiskabelse i selskaberne såvel som samfundet.

På det unoterede område blev screeningerne af den pågældende investering foretaget forud for at nye investeringer blev gennemført. Når en unoteret investering er foretaget, er det vanskeligt og forbundet med prohibitivt høje omkostninger, at ekskludere og frasælge investeringen. Af den årsag, er der behov for en anderledes og mere nøje afvejning af risiciene før investeringsbeslutning end det er tilfældet indenfor det børsnoterede område.

Aktivt ejerskab

Hvis det blev vurderet, at en investering overskred AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer og at det samtidig blev vurderet at det var muligt at rykke virksomheden i den rigtige retning søgtes der at blive optaget dialog for at udøve aktivt ejerskab. Dette blev udført igennem dialog, stemmeafgivelser og aktionærforslag på generalforsamlinger, og eventuelt eskalering ved offentlig kritik. Indsatsen blev udført både direkte og i koalitioner med andre interessenter eller netværk såsom Climate Action 100+.

Eksempler samt tal for dialoger og stemmeafgivelse på selskabers generalforsamlinger kan læses i den årlige Rapport om Ansvarlighed, der kan tilgås her: akademikerpension.dk/publikationer

Vurdering af kapitalforvaltere

AkademikerPensions investeringsstrategi bygger på en udstrakt brug af eksterne kapitalforvaltere, som rådgiver AkademikerPension om udvælgelse af værdipapirer, porteføljeoptimering og taktisk positionering.

AkademikerPension prioriterer at indgå i en dialog med sine eksterne forvaltere om deres tilgang til ansvarlighed og bæredygtighed og opererer med et karakterbaseret system, hvor forvaltere med den laveste karakter fravælges.

I perioden har AkademikerPension genbesøgt tidligere års vurderinger af eksterne børsnoterede forvaltere, som vurderes overordnet set fortsat at være retvisende.

Læs mere om AkademikerPensions dialog med og karakterbaserede vurdering af eksterne forvaltere i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer.

På det unoterede område blev alle kapitalforvalterne/fondene vurderet forud for eventuel investering.

Samarbejde og dialog

AkademikerPension indgik i samarbejde med andre investorer for at øge sin gennemslagskraft over for selskaber i porteføljen. Dette foregik blandt andet gennem Net-Zero Asset Owner Alliance, Climate Action 100+, Investor Alliance for Human Rights, PRI, EOS og med AkademikerPensions eksterne kapitalforvaltere. Læs mere om AkademikerPensions samarbejde og dialog med interessenter i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer.

EU-klassificeringssystemet fastsætter et princip om ikke at gøre væsentlig skade, hvorved investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ikke i væsentlig grad bør skade målene i EU's klassificeringssystem, og der er specifikke EU-kriterier.

Princippet om ikke at gøre væsentlig skade gælder kun for de investeringer, der ligger til grund for det finansielle produkt, og som tager højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter. De investeringer, der ligger til grund for den tilbageværende andel af dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

Andre bæredygtige investeringer må heller ikke i væsentlig grad skade miljømæssige eller sociale mål.

Hvordan tog dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

En række af indikatorerne blev direkte eller indirekte indarbejdet igennem AkademikerPensions arbejdet med at opsætte og efterleve investeringsrestriktionerne, beskrevet ovenfor.

De indikatorer, som der konkret tages hensyn til omfatter, men er ikke begrænset til:

Skema 1

1. Drivhusgasemissioner (scope 1, 2 og 3, samt total)
2. CO₂-aftryk
3. Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgasemissionsintensitet
4. Eksponering for virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer
5. Andel af forbrug og produktion af ikkevedvarende energi
6. Energiforbrugsintensitet pr. sektor med stor indvirkning på klimaet
10. Overtrædelser af FN's Global Compact- principper og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD's) retningslinjer for multinationale virksomheder
11. Mangel på processer og overholdelsesmekanismer til overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact- principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder
14. Eksponering for kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben)

Skema 2

Indikatorer for investeringer i fast ejendom

18. Drivhusgasemissioner (scope 1 og 2)
19. Energiforbrugsintensitet

Skema 3

8. Andel af høj løn til administrerende direktør
9. Manglende menneskerettighedspolitik
10. Manglende due diligence

Indikatorer for investeringer i stater og supranationale organisationer

19. Gennemsnitlig ytringsfrihed
20. Gennemsnitlig menneskerettighedsindsats
21. Gennemsnitlig korruption
23. Gennemsnitlig politisk stabilitet

Hvad var dette finansielle produkts største investeringer?

Største investeringer	Sektor	% aktiver	Land
Nykredit Realkredit A/S	Danske realkreditobligationer	11,9%	Danmark
Novo Nordisk A/S	Sundhed	4,9%	Danmark
Realkredit Danmark A/S	Danske realkreditobligationer	2,2%	Danmark
Microsoft Corp	Informationsteknologi	1,5%	USA
Nordea Kredit Realkreditaktieselskab	Danske realkreditobligationer	1,2%	Danmark
Statsobligationer, Danmark	Offentlig	1,1%	Danmark
Alphabet Inc	Kommunikation	1,1%	USA
Apple Inc	Informationsteknologi	0,8%	USA
Vestas Wind Systems A/S	Forsyning	0,6%	Danmark
Jyske Realkredit A/S	Danske realkreditobligationer	0,5%	Danmark
DSV A/S	Industri	0,5%	Danmark
NVIDIA Corp	Informationsteknologi	0,5%	USA
Amazon.com Inc	Forbrugsgoder	0,5%	USA
Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Informationsteknologi	0,4%	Taiwan
Visa Inc	Informationsteknologi	0,4%	USA

Listen omfatter de investeringer, der udgjorde den største andel af det finansielle produkts investeringer i referenceperioden: 2023

Hvilken andel udgjorde bæredygtighedsrelaterede investeringer?

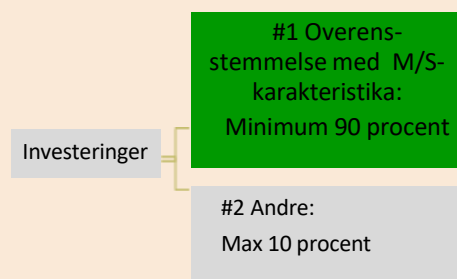
Ingen af produktets investeringer er klassificeret af AkademikerPension som "bæredygtige investeringer". Mindst 90% af investeringerne levede op til de sociale og miljømæssige karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt. Maksimalt 10% gjorde ikke (klassificeret som "Andre").

Aktivallokering beskriver andelen af investeringer i specifikke aktiver.

Hvad var aktivallokeringen?

Produktets investeringer er fordelt på forskellige typer af aktiver. Allokeringen til aktier obligationer, unoterede investeringer og ejendomme varierer afhængigt af antallet af år til pension. Mere detaljerede oplysninger om aktivallokeringen kan tilgås her:

<https://akademikerpension.dk/pensionswiki/risikoprofiler/>

#1 Overensstemmelse med M/S-karakteristika omfatter de af det finansielle produkts investeringer, der anvendes til at opnå de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt.

#2 Andre omfatter de resterende investeringer i det finansielle produkt, som hverken er i overensstemmelse med de miljømæssige eller sociale karakteristika eller kan kvalificeres som bæredygtige investeringer.

Inden for hvilke økonomiske sektorer blev investeringerne foretaget?

Sektor	Undersektor	Vægt
Sundhed Total		9,67%
Sundhed	Bioteknologi	0,86%
Sundhed	Lægemidler	6,10%
Sundhed	Sundhedsfaciliteter og tjenester	0,91%
Sundhed	Sundhedsteknologi	0,08%
Sundhed	Sundhedsudstyr og forsyninger	0,97%
Sundhed	"Life science"	0,74%
Sundhed	Andet	0,01%
Råvarer Total		2,53%
Råvarer	Containere og pakning	0,30%
Råvarer	Fremstilling af byggematerialer	0,15%
Råvarer	Fremstilling af skov- og papirproduktet	0,07%
Råvarer	Kemikalier	1,57%
Råvarer	Metaller og minedrift	0,43%
Råvarer	Andet	0,01%
Konsumentvarer Total		2,26%
Konsumentvarer	Distribution og detail indenfor forbrugsgoder	0,51%
Konsumentvarer	Drikkevarer	0,48%
Konsumentvarer	Husholdningsprodukter	0,36%
Konsumentvarer	Personlige pleje produkter	0,21%
Konsumentvarer	Fødevarer	0,69%
Konsumentvarer	Andet	0,00%
Kommunikation Total		3,18%
Kommunikation	Diversificeret telekommunikationstjenester	0,53%
Kommunikation	Interaktive medier og tjenester	1,57%
Kommunikation	Medier	0,63%
Kommunikation	Telekommunikationstjenester	0,26%
Kommunikation	Underholdning	0,19%
Kommunikation	Andet	0,01%
Informationsteknologi Total		8,83%
Informationsteknologi	Elektronisk udstyr, instrumenter og komponenter	0,64%
Informationsteknologi	IT tjenester	0,44%
Informationsteknologi	Kommunikationsudstyr	0,25%
Informationsteknologi	Semikonduktorer og semikonduktor udstyr	2,86%
Informationsteknologi	Software	3,39%
Informationsteknologi	Teknologi hardware og udstyr	1,23%
Informationsteknologi	Andet	0,02%
Industri Total		7,29%
Industri	Bygge produkter	0,66%
Industri	Byggeri og teknik	0,32%
Industri	Fremstilling af elektrisk udstyr	1,29%
Industri	Fremstilling af maskiner	1,32%
Industri	Handel og distributører	0,48%
Industri	Industrielle konglomerater	0,41%
Industri	Kommercielle tjenester og forsyninger	0,52%
Industri	Luftfart og forsvar	0,27%
Industri	Lufttransport og logistik	0,70%
Industri	Passagerfly	0,09%
Industri	Professionelle tjenester	0,47%
Industri	Shipping	0,24%
Industri	Transport infrastruktur	0,11%
Industri	Transport på land	0,36%
Industri	Andet	0,04%

Forsyning Total		1,50%
Forsyning	Diversificeret forsyning	0,55%
Forsyning	Elforsyning	0,67%
Forsyning	Energiproduktion & -handel	0,19%
Forsyning	Gasforsyning	0,04%
Forsyning	Vandforsyning	0,02%
Forsyning	Andet	0,03%
Forbrugsgoder Total		4,59%
Forbrugsgoder	Biler	0,50%
Forbrugsgoder	Detailhandel	0,71%
Forbrugsgoder	Distributører	0,04%
Forbrugsgoder	Diversificeret forbrugerservice	0,08%
Forbrugsgoder	Fritidsprodukter	0,02%
Forbrugsgoder	Hotel, restauranter og fritid	1,03%
Forbrugsgoder	Husholdningsgoder	0,69%
Forbrugsgoder	Komponenter til biler	0,20%
Forbrugsgoder	Special detailhandel	0,69%
Forbrugsgoder	Tekstiler, beklædning og luksusvarer	0,62%
Forbrugsgoder	Andet	0,02%
Finans Total		28,93%
Finans	Banker	3,32%
Finans	Finansielle tjenester	1,77%
Finans	Forbrugerfinansiering	0,29%
Finans	Forsikring	1,48%
Finans	Realkreditinvesteringsforeninger i fast ejendom	0,03%
Finans	Kapitalmarkeder	1,68%
Finans	Andet	0,58%
Finans	Realkreditobligationer	19,78%
Energi Total		0,90%
Energi	Olie- og gasservices og udstyr	0,29%
Energi	Olie, gas & brændstoffer	0,61%
Energi	Andet	0,00%
Ejendomme Total		6,37%
Ejendomme	Direkte ejede	1,90%
Ejendomme	Ejendomme	4,47%
Andet Total		2,99%
Andet	Andet	2,99%
Regering Total		8,02%
Regering	Overnationale	0,29%
Regering	Danmark	2,15%
Regering	USA	0,55%
Regering	Andre nationale regeringer	5,03%
Regering	Regional regering	0,00%
Alternative investering Total		18,92%
Alternative investering	Illikvid kredit	3,00%
Alternative investering	Klima & Infrastruktur	7,29%
Alternative investering	Private Equity	8,64%
Derivater Total		1,07%
Derivater	Derivater	1,07%
Konter Total		1,40%
Konter	Konter	1,40%
Repo Total		-8,44%
Repo	Repo	-8,44%

I hvilket omfang var de bæredygtige investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

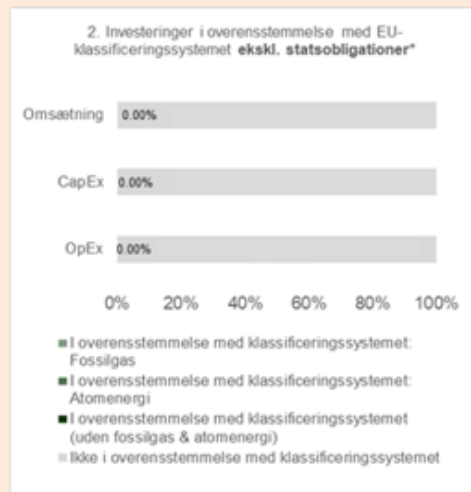
AkademikerPension har ikke fastsatte mål for bæredygtige investeringer med et miljømål, men 11,0% af de samlede investeringer vurderes at følge EU-klassificeringssystemet. For produktet med 15 år eller mere til pension udgør andelen 10,4%. Med færre år til pension udgør andelen mellem 10,4-16,7%.

● Medførte det finansielle produkt investeringer i aktiviteter relateret til fossilgas og/eller atomenergi i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet¹?

Ja: Inden for fossil gas inden for atomkraft

Nej:

Diagrammerne nedenfor viser med grønt procentdelen af investeringer, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Da der ikke findes nogen hensigtsmæssig metode til at bestemme overensstemmelsen med klassificeringssystemet for statsobligationer, viser det første diagram overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forhold til alle det finansielle produkts investeringer, inkl. statsobligationer, mens det andet diagram kun viser overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forbindelse med det finansielle produkts investeringer, ekskl. statsobligationer.*

Aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, udtrykkes som en andel af:

- **omsætning**, der afspejler andelen af indtægter fra de investeringsmodtagende virksomheders grønne aktiviteter
- **kapitaludgifter** (CapEx), der viser de grønne investeringer foretaget af investeringsmodtagende virksomheder, f.eks. med henblik på en omstilling til en grøn økonomi.
- **driftsudgifter** (OpEx), der afspejler de investeringsmodtagende virksomheders grønne operationelle aktiviteter

For at være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet omfatter kriterierne for **fossilgas** begrænsninger for emissioner og overgang til vedvarende energi eller kulstoffattige brændstoffer inden udgangen af 2035. For **atomenergi** indeholder kriterierne omfattende sikkerheds- og affaldshåndteringsregler.

Fossilgas- og/eller atomrelaterede aktiviteter vil kun være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, hvis de bidrager til at begrænse klimaændringer (modvirkning af klimaændringer) og ikke i væsentlig grad skader noget EU-klassificeringsmål – se forklarende note i venstre margin. Kriterierne i deres helhed for økonomiske aktiviteter inden for fossilgas og atomenergi, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, er fastsat i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1214.

Muligheds- skabende

aktiviteter gør det direkte muligt for andre aktiviteter at yde et væsentligt bidrag til et miljømål.

Omstillingsaktivitet er aktiviteter, for hvilke der endnu ikke findes kulstoffattige alternativer, og som bl.a. har drivhusgasemissions niveauer, der svarer til de bedste resultater.

er bæredygtige investeringer med et miljømål, der **ikke tager hensyn til kriterierne** for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter i henhold til forordning (EU) 2020/852.

- **Hvad var andelen af investeringer i omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter?**

Produktet har ikke et mål for disse.

- **Hvordan var procentdelen af investeringer, der var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, sammenlignet med foregående referenceperioder?**

Da dette produkt først blev lanceret i 4. kvartal 2023, har vi endnu ingen referenceperiode men for hele pensionskassen er procentandelen således for 2023 og foregående referenceperiode:

11,0% for denne periode (2023).

7,5% for foregående periode (2022).

Hvad var andelen af bæredygtige investeringer med et miljømål, der ikke var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

N/A

Hvilken andel udgjorde socialt bæredygtige investeringer?

N/A

Hvilke investeringer blev medtaget under "Andre", hvad var formålet med dem, og var der nogen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier?

Kategori #2 "Andre" udgøres bl.a. af derivater. AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, som gælder for produktet, gælder ikke for derivater. Derivater anvendes for at kunne opretholde et passende risikoniveau og bidrager ikke til at opnå miljømæssige eller sociale karakteristika.

AkademikerPension har eksponering til fonde, der er klassificeret som artikel 6 under SFDR (gennem tre UNIP K/S'er), hvor der er begrænsede eller ingen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier. Dertil kommer enkelte ældre unoterede fonde i porteføljen, som har eksponering til udvinding af fossil energi. Det fremgår af de offentliggjorte beholdnings-liste, der kan findes på AkademikerPensions hjemmeside. Disse er medtaget under #2 "Andre". Fondene med eksponering til fossil energi er forsøgt frasolgt, men det har ikke været muligt at gøre dette på acceptable vilkår og uden markante tab for medlemmerne. De pågældende fonde løber ud inden for en kortere årrække, og der foretages, som nævnt, ikke nye investeringer i lignende fonde. Der lovedes ikke miljømæssige eller sociale minimumsgarantier på disse investeringer, der, inklusive brugen af derivater i produktet, samlet udgør under 10% af investeringerne.

Hvilke foranstaltninger er der truffet for at opfylde de miljømæssige og/eller sociale karakteristika i referenceperioden?

AkademikerPension har i referenceperioden arbejdet indgående med at sikre at investeringsporteføljen afspejler og efterlever AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer. Dette er blevet gjort ved:

- at sikre efterlevelse af AkademikerPensions investeringsrestriktioner
- Screening af porteføljen
- Udøvelse af aktivt ejerskab

Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med referencebenchmarket?

Der benyttes ikke et referenceindeks med henblik på at opnå de miljømæssige og sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt.

- **Hvordan adskiller referencebenchmarket sig fra et bredt markedsindeks?**
N/A
- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig med hensyn til bæredygtighedsindikatorerne for at fastslå, om referencebenchmarket var i overensstemmelse med de miljømæssige eller sociale karakteristika, det fremmer?**
N/A
- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med referencebenchmarket?**
N/A
- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med det brede markedsindeks?**
N/A

Reference benchmarks er indekser til måling af, om det finansielle produkt opnår de miljømæssige eller sociale karakteristika, det fremmer.

Model for periodisk offentliggørelse af oplysninger om finansielle produkter, jf. artikel 8, stk. 1, 2 og 2a, i forordning (EU) 2019/2088 og artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2020/852

Produkt navn: "Alfa Mellem risiko"

Identifikator for juridiske enheder (LEI-kode)

549300XV3812QGUFUZ14

Ved "**bæredygtig investering**" forstås en investering i en økonomisk aktivitet, der bidrager til et miljømæssigt eller socialt mål, forudsat at investeringen ikke i væsentlig grad skader miljømæssige eller sociale mål, og at de virksomheder, der investeres i, følger god ledelsespraksis.

Miljømæssige og/eller sociale karakteristika

Havde dette finansielle produkt et bæredygtigt investeringsmål?

Ja

Det foretog **bæredygtige investeringer med et miljømål:**

___%

i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

Det foretog **bæredygtige investeringer med et socialt mål:**

___%

Nej

Det fremmede **miljømæssige/sociale (M/S) karakteristika** og

selv om det ikke havde en bæredygtig investering som mål, havde det en andel af bæredygtige investeringer på ___%

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et socialt mål

Det fremmede M/S-karakteristika, men **foretog ikke nogen bæredygtige investeringer**

EU-klassificerings-systemet er et klassificeringssystem, der er fastsat i forordning (EU) 2020/852, og som opstiller en liste over **miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter**. I nævnte forordning er der ikke fastsat en liste over socialt bæredygtige økonomiske aktiviteter. Bæredygtige investeringer med et miljømål kan være i overensstemmelse med klassificeringssystemet et eller ej.

Bæredygtighedsindikatorer måler, hvordan de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opnås.

I hvilket omfang blev de miljømæssige og/eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opfyldt.

AkademikerPensions finansielle produkt (herefter "produktet") fremmede en række miljømæssige og sociale hensyn, som beskrevet nedenfor samt i en række supplerende publikationer. Der blev arbejdet positivt imod de opstillede mål for reduktion af finansierede drivhusgasudledninger (CO₂e) samt mål for andelen af klimarettede ("grønne") investeringer (se senere).

Ud fra et forsigtighedsprincip har vi valgt ikke at opstille et minimumsmål for bæredygtige investeringer for vores finansielle produkter, fordi bæredygtighed er en meget vidtgående miljøanprisning, som er meget vanskelig at dokumentere, da hele livscyklussen for en virksomheds produkter bør vurderes. Af samme årsag fraråder Forbrugerombudsmanden direkte, at produkter markedsføres som "bæredygtige".

Vi arbejder frem imod at kunne offentliggøre, hvor stor en andel "bæredygtige investeringer", som eksterne dataleverandører vurderer, at der er i produktet. Dette for at facilitere sammenligning med andre finansielle produkter i markedet, men vi fastholder ovennævnte forbehold.

Læs mere om vores arbejde med ansvarlighed på akademikerpension.dk/ansvarlighed

AkademikerPensions generelle investeringsrestriktioner ("eksklusionslisten") blev implementeret i produktet i perioden. Den gældende version af eksklusionslisten kan tilgås her: <https://akademikerpension.dk/ansvarlighed/frasalg-og-eksklusion/>

Miljømæssige karakteristika

Produktet bidrog til at understøtte den globale klimaaftale, Paris-aftalen, om maksimalt 1,5 graders global opvarmning ved en øget allokering af kapital til klimarettede investeringer, som vedvarende energi fra sol- og vind, og gennem en aktiv indsats for at påvirke de selskaber, vi investerer i.

AkademikerPensions allokering til klimarettede "grønne" investeringer, så som vedvarende energi, skal øges til mindst 22,5% i 2030 af AkademikerPensions samlede aktiver. Målet for 2025 er 15,3%. I perioden (2023) blev beløbet øget fra 7,5% af de samlede investeringer til 11,0%. Disse mål er sat for hele pensionskassen og er derfor ikke specifikke for det enkelte produkt, hvor allokering til klimarettede "grønne" investeringer vil variere grundet forskellige aktivallokeringer i livscyklus-produkter afhængigt af antal år til pension.

For profilen mellem risiko med 15 år eller mere til pension, som er vores mest hyppige profil, udgør de klimarettede "grønne" investeringer ultimo 2023 9,4% af produktet. For de andre profiler ligger allokering til "grønne" investeringer i intervallet 10,1-13,5% af produktet afhængigt af antal år til pension. Hvor intet andet er angivet, er det aktivfordelingen i aldersprofilen 15 år til pension, som er anvendt i den periodiske rapportering.

Sociale karakteristika og god selskabsledelse

Igennem investeringsrestriktioner, aktivt ejerskab, internationalt samarbejde med ligesindede investorer samt brug af aktionærforslag på selskabers generalforsamlinger bidrog produktet til at fremme hensyn til grundlæggende menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheders beskyttelse og respekt, samt at sikre at finansiering, så vidt muligt, ikke blev kanaliseret til stater og selskaber der blev vurderet at overtræde disse systematisk. Ligeledes søgte produktet at fremme god selskabsledelse, transparens og ansvarlig skattepraksis.

Til at vurdere om en investering fremmede sociale karakteristika, blev anvendt en række internationale normer, herunder særligt FN's Global Compact Principper, OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder og FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv samt nationale og regionale sæt af anbefalinger til god selskabsledelse, eksempelvis (for danske selskaber) fra Komitéen for god Selskabsledelse. Læs mere herom i AkademikerPensions [Politik for ansvarlige investeringer](#) samt i vores [Forventninger til god Selskabsledelse](#).

Benchmarks

Der anvendes en række forskellige benchmarks alt efter aktivklasse. For nuværende bruges disse for at kunne holde AkademikerPensions afkast og risikotal op mod bredt benyttede benchmarks - og ikke med det formål at vurdere miljømæssige og sociale karakteristika. Læs mere om, hvordan vi benytter benchmarks på akademikerpension.dk

● **Hvordan klarede bæredygtighedsindikatorerne sig?**

Miljømæssige karakteristika - klima

AkademikerPensions CO₂e udledninger blev målt. Der måles på finansierede scope 1 og scope 2 CO₂e-emissioner hos porteføljeselskaberne og andre aktiver. I målingen indgår aktier, virksomhedsobligationer, direkte ejede ejendomme, realkreditobligationer, private equity og infrastruktur, der er de aktivklasser, som vi i dag har CO₂e-tal for (svarende til 75% af værdien af de samlede investeringer pr. 31-12-2023). På Akademikerpensions samlede aktiver er der siden 2019 opnået en reduktion på 52% af CO₂e målt på de seks ovennævnte aktivklasser.

AkademikerPensions målsætning var at reducere porteføljens CO₂e-aftryk med 26,8% inden 2025 målt fra 2019. Dette mål er sat for AkademikerPension og ikke det specifikke produkt

For målsætningen om at foretage klimarettede "grønne investeringer" blev der opnået en andel på 11,0% af AkademikerPensions samlede aktiver mod 7,5% i det foregående år. I produktet ligger andelen på 9,4% for den mest hyppige profil (15 år til pension) og i intervallet 10,1-13,5% for de andre profiler ultimo 2023.

Sociale karakteristika og god selskabsledelse

I perioden blev der foretaget kvartalsvis global screening af de noterede investeringer (både selskaber og stater). Screeningerne blev foretaget ved hjælp af data fra specialiserede samarbejdspartnere, Sustainalytics, MSCI og EOS Federated Hermes med flere. Screeningerne blev suppleret af nærmere undersøgelser, som AkademikerPension selv foretog ud fra en risikobaseret prioritering.

Til at vurdere om en investering fremmer sociale karakteristika, anvendte vi en række internationale normer, herunder særligt FN's Global Compact Principper, OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder og FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv. Læs mere herom i AkademikerPensions [Politik for ansvarlige investeringer](#), som bl.a. beskriver AkademikerPensions tilgang til ansvarlige investeringer i de forskellige aktivklasser.

For unoterede investeringer blev der lavet screeninger før investering på baggrund af analyser foretaget af AkademikerPension i henhold til [Politik for ansvarlige investeringer](#).

● **...og sammenlignet med tidligere perioder?**

Der er for nærværende periode ingen perioder at sammenligne med, da dette er AkademikerPensions første periodiske rapportering under EU's Disclosure-forordning for produktet

● **Hvad var målene for de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, og hvordan bidrog de bæredygtige investeringer til sådanne mål?**

Ud fra et forsigtighedsprincip har vi valgt ikke at opstille et minimumsmål for bæredygtige investeringer for vores finansielle produkter, fordi bæredygtighed er en meget vidtgående anprisning, som er meget krævende at dokumentere, da hele livscyklussen for en virksomheds produkter bør vurderes. Af samme årsag fraråder Forbrugerombudsmanden direkte, at produkter markedsføres som "bæredygtige".

AkademikerPensions finansielle produkt fremmer i stedet en række miljømæssige og sociale hensyn, som beskrevet nedenfor samt i en række supplerende publikationer. Vi har desuden opstillet mål for reduktion af finansierede drivhusgasudledninger (CO_{2e}) samt mål for andelen af klimarettede "grønne" investeringer gældende for AkademikerPensions samlede investeringer.

● **Hvordan skadede de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, ikke i væsentlig grad nogen af de miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål?**

Produktet har ikke fastsatte mål for at foretage bæredygtige investeringer, fordi bæredygtighed er meget vanskelig at dokumentere. I stedet søger produktet at fremme miljømæssige og sociale karakteristika. Ved vurdering af aktierne i porteføljen blev alene investeringer, som ikke overtræder andre miljømål eller andelen af AkademikerPensions investeringer, talt med i opgørelsen baseret på screening og data fra MSCI.

Hvordan blev der taget hensyn til indikatorer for negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

Læs via dette link hvordan AkademikerPension arbejder med at håndtere negative bæredygtighedsindvirkninger: [Erklæring om håndtering af negative bæredygtighedsindvirkninger](#)

Du kan også læse mere om arbejdet med at tage hensyn til negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer i AkademikerPensions årlige rapport om ansvarlige investeringer, der er tilgængelig på akademikerpension.dk/publikationer

Var de bæredygtige investeringer i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder? Nærmere oplysninger:

Produktet har, som nævnt ovenfor, ikke fastsatte mål for at foretage bæredygtige investeringer, fordi bæredygtighed er meget vanskelig at dokumentere. Se en uddybet

forklaring på side 1-2. AkademikerPensions arbejdede imidlertid med at efterleve OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder og FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv for perioden. Læs mere herom i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, der er tilgængelig på akademikerpension.dk/publikationer, som blandt andet beskriver AkademikerPensions tilgang til ansvarlige investeringer i de forskellige aktivklasser samt i følgende uddybning:

AkademikerPension har opsat følgende investeringsrestriktioner for investeringer i porteføljen i perioden bl.a. for at understøtte efterlevelse af OECD Retningslinjer for multinationale selskaber:

- Produktion/udvinding af fossil energi: Selskaber som beskæftiger sig med udvinding af termisk kul, tjæresand, olie og/eller gas (konventionel og skiferbaseret), hvor 5% eller mere af selskabets omsætning hidrører herfra, og som ikke har en passende transitionsplan.
- Fossil ekspansion: Selskaber, der fortsat etablerer fossile ekspansionsprojekter, forstået som søgen efter eller åbning af helt nye olie/gasfelter, kulminer eller tjæresandsprojekter eller ny fossil infrastruktur ("midstream"), forstået som udvidelse af nye olie-og gas rørledninger og LNG-terminaler forbundet til ny udvinding af fossil energi efter 2021 i strid med det Internationale Energi Agenturs scenarie for netto-CO2-neutralitet i 2050 (IEA Net-Zero 20501) og som ikke har en passende transitionsplan.
- Forbrug af fossil energi: Selskaber som beskæftiger sig med generering af energi ("forsyningselskaber"), hvor 20% eller mere af selskabets energimix hidrører fra termisk kul eller som involverer sig i konstruktion af nye kulkraftværker eller udvidelser af eksisterende kulkapacitet og som ikke har en passende transitionsplan.
- Våben: Selskaber, som er involveret i produktion af kontroversielle våben (kemiske, biologiske, klyngeammunition, atomvåben og antipersonelle landminer).
- Tobak: Selskaber, hvis omsætning fra salg af hele tobaksprodukter udgør mere end 5 procent.
- Skat: Unoterede selskaber, som er indregistreret eller skattemæssigt hjemmehørende i lande, der er opført på EU's eller OECD's lister over ikke samarbejdsvillige lande vedrørende skat.
- Stater: Stater der systematisk overtræder menneskerettighederne og/eller ikke har tiltrådt Paris-aftalen og som samtidig kan undværes investeringsmæssigt.

Investeringsrestriktionerne gælder også for nye unoterede investeringer, men ikke for investeringer som er foretaget inden investeringsrestriktionerne blev indført. Det er vanskeligt og forbundet med prohibitivt høje omkostninger, at ekskludere og frasælge en unoteret investering efter investeringen er foretaget.

Screening

AkademikerPension foretog en regelmæssig global screening af de noterede investeringer i perioden. Screeningerne blev foretaget ved hjælp af data fra specialiserede, eksterne samarbejdspartnere, Sustainalytics, MSCI og EOS med flere. Screeningen blev suppleret af nærmere undersøgelser, som AkademikerPension selv foretog. AkademikerPension overvågede og undersøgte således investeringerne både i forhold til egentlige overtrædelser af AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, men også for at identificere og udvælge selskaber til en aktiv ejerskabsindsats med henblik på at styrke arbejdet med god selskabsledelse til gavn for den langsigtede værdiskabelse i selskaberne såvel som samfundet.

På det unoterede område blev screeningerne af den pågældende investering foretaget forud for at nye investeringer blev gennemført. Når en unoteret investering er foretaget, er det vanskeligt og forbundet med prohibitivt høje omkostninger, at ekskludere og frasælge investeringen. Af den årsag, er der behov for en anderledes og mere nøje afvejning af risiciene før investeringsbeslutning end det er tilfældet indenfor det børsnoterede område.

Aktivt ejerskab

Hvis det blev vurderet at en investering overskred AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer og at det samtidig blev vurderet at det var muligt at rykke virksomheden i den rigtige retning søgtes der at blive optaget dialog for at udøve aktivt ejerskab. Dette blev udført igennem dialog, stemmeafgivelser og aktionærforslag på generalforsamlinger, og eventuelt eskalering ved offentlig kritik. Indsatsen blev udført både direkte og i koalitioner med andre interessenter eller netværk såsom Climate Action 100+.

Eksempler samt tal for dialoger og stemmeafgivelse på selskabers generalforsamlinger kan læses i den årlige Rapport om Ansvarlighed, der kan tilgås her: [akademikerpension.dk/publikationer](https://www.akademikerpension.dk/publikationer)

Vurdering af kapitalforvaltere

AkademikerPensions investeringsstrategi bygger på en udstrakt brug af eksterne kapitalforvaltere, som rådgiver AkademikerPension om udvælgelse af værdipapirer, porteføljeoptimering og taktisk positionering.

AkademikerPension prioriterer at indgå i en dialog med sine eksterne forvaltere om deres tilgang til ansvarlighed og bæredygtighed og opererer med et karakterbaseret system, hvor forvaltere med den laveste karakter fravælges.

I perioden har AkademikerPension genbesøgt tidligere års vurderinger af eksterne børsnoterede forvaltere, som vurderes overordnet set fortsat at være retvisende.

Læs mere om AkademikerPensions dialog med og karakterbaserede vurdering af eksterne forvaltere i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer.

På det unoterede område blev alle kapitalforvalterne/fondene vurderet forud for eventuel investering.

Samarbejde og dialog

AkademikerPension indgik i samarbejde med andre investorer for at øge sin gennemslagskraft over for selskaber i porteføljen. Dette foregik blandt andet gennem Net-Zero Asset Owner Alliance, Climate Action 100+, Investor Alliance for Human Rights, PRI, EOS og med AkademikerPensions eksterne kapitalforvaltere. Læs mere om AkademikerPensions samarbejde og dialog med interessenter i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer.

EU-klassificeringssystemet fastsætter et princip om ikke at gøre væsentlig skade, hvorved investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ikke i væsentlig grad bør skade målene i EU's klassificeringssystem, og der er specifikke EU-kriterier.

Princippet om ikke at gøre væsentlig skade gælder kun for de investeringer, der ligger til grund for det finansielle produkt, og som tager højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter. De investeringer, der ligger til grund for den tilbageværende andel af dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

Andre bæredygtige investeringer må heller ikke i væsentlig grad skade miljømæssige eller sociale mål.

Hvordan tog dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

En række af indikatorerne blev direkte eller indirekte indarbejdet igennem AkademikerPensions arbejdet med at opsætte og efterleve investeringsrestriktionerne, beskrevet ovenfor.

De indikatorer, som der konkret tages hensyn til omfatter, men er ikke begrænset til:

Skema 1

1. Drivhusgasemissioner (scope 1, 2 og 3, samt total)
2. CO₂-aftryk
3. Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgasemissionsintensitet
4. Eksponering for virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer
5. Andel af forbrug og produktion af ikkevedvarende energi
6. Energiforbrugsintensitet pr. sektor med stor indvirkning på klimaet
10. Overtrædelser af FN's Global Compact- principper og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD's) retningslinjer for multinationale virksomheder
11. Mangel på processer og overholdelsesmekanismer til overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact- principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder
14. Eksponering for kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben)

Skema 2

Indikatorer for investeringer i fast ejendom

18. Drivhusgasemissioner (scope 1 og 2)
19. Energiforbrugsintensitet

Skema 3

8. Andel af for høj løn til administrerende direktør
9. Manglende menneskerettighedspolitik
10. Manglende due diligence

Indikatorer for investeringer i stater og supranationale organisationer

19. Gennemsnitlig ytringsfrihed
20. Gennemsnitlig menneskerettighedsindsats
21. Gennemsnitlig korruption
23. Gennemsnitlig politisk stabilitet

Hvad var dette finansielle produkts største investeringer?

Største investeringer	Sektor	% aktiver	Land
Novo Nordisk A/S	Sundhed	6,7%	Danmark
Microsoft Corp	Informationsteknologi	2,1%	USA
Alphabet Inc	Kommunikation	1,5%	USA
Apple Inc	Informationsteknologi	1,0%	USA
Vestas Wind Systems A/S	Forsyning	0,8%	Danmark
DSV A/S	Industri	0,7%	Danmark
NVIDIA Corp	Informationsteknologi	0,7%	USA
Amazon.com Inc	Forbrugsgoder	0,6%	USA
Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Informationsteknologi	0,6%	Taiwan
Visa Inc	Informationsteknologi	0,6%	USA
S&P Global Inc	Finans	0,6%	USA
Linde PLC	Industri	0,5%	Storbritannien
Danske Bank A/S	Finansiel	0,5%	Danmark
Mastercard Inc	Informationsteknologi	0,5%	USA
ASML Holding NV	Informationsteknologi	0,5%	Holland

Listen omfatter de investeringer, der udgjorde den største andel af det finansielle produkts investeringer i referenceperioden: 2023

Hvilken andel udgjorde bæredygtighedsrelaterede investeringer?

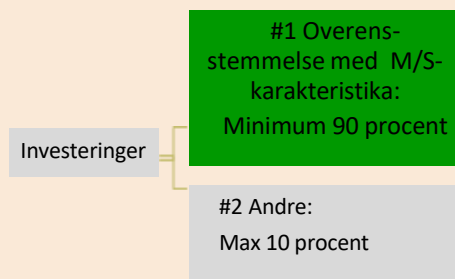
Ingen af produktets investeringer er klassificeret af AkademikerPension som "bæredygtige investeringer". Mindst 90% af investeringerne levede op til de sociale og miljømæssige karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt. Maksimalt 10% gjorde ikke (klassificeret som "Andre").

● *Hvad var aktivallokeringen?*

Produktets investeringer er fordelt på forskellige typer af aktiver. Allokeringen til aktier obligationer, unoterede investeringer og ejendomme varierer afhængigt af antallet af år til pension. Mere detaljerede oplysninger om aktivallokeringen kan tilgås her:

<https://akademikerpension.dk/pensionswiki/risikoprofiler/>

Mindst 90% af investeringerne anvendes til at opnå de sociale og miljømæssige karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt. Maksimalt 10% er klassificeret som "Andre".

#1 Overensstemmelse med M/S-karakteristika omfatter de af det finansielle produkts investeringer, der anvendes til at opnå de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt.

#2 Andre omfatter de resterende investeringer i det finansielle produkt, som hverken er i overensstemmelse med de miljømæssige eller sociale karakteristika eller kan kvalificeres som bæredygtige investeringer.

Inden for hvilke økonomiske sektorer blev investeringerne foretaget?

Sektor	Undersektor	Vægt
Sundhed Total		12,67%
Sundhed	Bioteknologi	1,12%
Sundhed	Lægemidler	8,17%
Sundhed	Sundhedsfaciliteter og tjenester	1,01%
Sundhed	Sundhedsteknologi	0,09%
Sundhed	Sundhedsudstyr og forsyninger	1,29%
Sundhed	"Life science"	0,99%
Sundhed	Andet	0,01%
Råvarer Total		3,16%
Råvarer	Containere og pakning	0,34%
Råvarer	Fremstilling af byggematerialer	0,20%
Råvarer	Fremstilling af skov- og papirproduktet	0,09%
Råvarer	Kemikalier	2,06%
Råvarer	Metaller og minedrift	0,47%
Råvarer	Andet	0,00%
Konsumentvarer Total		2,84%
Konsumentvarer	Distribution og detail indenfor forbrugsgoder	0,65%
Konsumentvarer	Drikkevarer	0,62%
Konsumentvarer	Husholdningsprodukter	0,46%
Konsumentvarer	Personlige pleje produkter	0,26%
Konsumentvarer	Fødevarer	0,84%
Konsumentvarer	Andet	0,00%
Kommunikation Total		3,59%
Kommunikation	Diversificeret telekommunikationstjenester	0,53%
Kommunikation	Interaktive medier og tjenester	2,12%
Kommunikation	Medier	0,49%
Kommunikation	Telekommunikationstjenester	0,26%
Kommunikation	Underholdning	0,19%
Kommunikation	Andet	0,00%
Informationsteknologi Total		11,71%
Informationsteknologi	Elektronisk udstyr, instrumenter og komponenter	0,86%
Informationsteknologi	IT tjenester	0,58%
Informationsteknologi	Kommunikationsudstyr	0,31%
Informationsteknologi	Semikonduktorer og semikonduktor udstyr	3,82%
Informationsteknologi	Software	4,51%
Informationsteknologi	Teknologi hardware og udstyr	1,62%
Informationsteknologi	Andet	0,01%
Industri Total		9,26%
Industri	Bygge produkter	0,87%
Industri	Byggeri og teknik	0,42%
Industri	Fremstilling af elektrisk udstyr	1,73%
Industri	Fremstilling af maskiner	1,75%
Industri	Handel og distributører	0,56%
Industri	Industrielle konglomerater	0,54%
Industri	Kommercielle tjenester og forsyninger	0,67%
Industri	Luftfart og forsvar	0,24%
Industri	Lufttransport og logistik	0,95%
Industri	Passagerfly	0,05%
Industri	Professionelle tjenester	0,60%
Industri	Shipping	0,33%
Industri	Transport infrastruktur	0,10%
Industri	Transport på land	0,44%
Industri	Andet	0,02%

Forsyning Total		1.89%
Forsyning	Diversificeret forsyning	0.72%
Forsyning	Elforsyning	0.87%
Forsyning	Energiproduktion & -handel	0.23%
Forsyning	Gasforsyning	0.03%
Forsyning	Vandforsyning	0.02%
Forsyning	Andet	0.01%
Forbrugsgoder Total		5.39%
Forbrugsgoder	Biler	0.57%
Forbrugsgoder	Detailhandel	0.93%
Forbrugsgoder	Distributører	0.05%
Forbrugsgoder	Diversificeret forbrugerservice	0.08%
Forbrugsgoder	Fritidsprodukter	0.02%
Forbrugsgoder	Hotel, restauranter og fritid	0.96%
Forbrugsgoder	Husholdningsgoder	0.87%
Forbrugsgoder	Komponenter til biler	0.24%
Forbrugsgoder	Special detailhandel	0.85%
Forbrugsgoder	Tekstiler, beklædning og luksusvarer	0.83%
Forbrugsgoder	Andet	0.01%
Finans Total		20.87%
Finans	Banker	3.65%
Finans	Finansielle tjenester	2.26%
Finans	Forbrugerfinansiering	0.29%
Finans	Forsikring	1.95%
Finans	Realkreditinvesteringsforeninger i fast ejendom	0.02%
Finans	Kapitalmarkeder	2.07%
Finans	Andet	0.30%
Finans	Realkreditobligationer	10.32%
Energi Total		0.91%
Energi	Olie- og gasservices og udstyr	0.29%
Energi	Olie, gas & brændstoffer	0.62%
Energi	Andet	0.00%
Ejendomme Total		6.44%
Ejendomme	Direkte	1.90%
Ejendomme	Ejendomme	4.54%
Andet Total		1.56%
Andet	Andet	1.56%
Regering Total		4.14%
Regering	Overnationale	0.15%
Regering	Danmark	1.11%
Regering	USA	0.28%
Regering	Andre nationale regeringer	2.60%
Regering	Regional regering	0.00%
Alternative investering Total		17.48%
Alternative investering	Illikvid kredit	1.55%
Alternative investering	Klima & Infrastruktur	7.29%
Alternative investering	Private Equity	8.64%
Derivater Total		0.96%
Derivater	Derivater	0.96%
Kontanter Total		1.49%
Kontanter	Kontanter	1.49%
Repo Total		-4.36%
Repo	Repo	-4.36%

Aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, udtrykkes som en andel af:

- **omsætning**, der afspejler andelen af indtægter fra de investeringsmodtagende virksomheders grønne aktiviteter
- **kapitaludgifter** (CapEx), der viser de grønne investeringer foretaget af investeringsmodtagende virksomheder, f.eks. med henblik på omstilling til en grøn økonomi.
- **driftsudgifter** (OpEx), der afspejler de investeringsmodtagende virksomheders grønne operationelle aktiviteter.

For at være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet omfatter kriterierne for **fossilgas** begrænsninger for emissioner og overgang til vedvarende energi eller kulstoffattige brændstoffer inden udgangen af 2035. For **atomenergi** indeholder kriterierne omfattende sikkerheds- og affaldshåndteringsregler.

I hvilket omfang var de bæredygtige investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

AkademikerPension har ikke fastsatte mål for bæredygtige investeringer med et miljømål, men 11,0% af de samlede investeringer vurderes at følge EU-klassificeringssystemet. For produktet med 15 år eller mere til pension udgør andelen 9,4%. Med færre år til pension udgør andelen mellem 10,1-13,5%.

● Medførte det finansielle produkt investeringer i aktiviteter relateret til fossilgas og/eller atomenergi i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet¹?

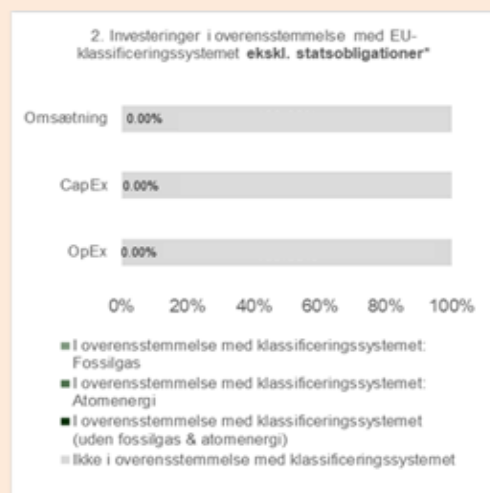
Ja:

Inden for fossil gas

inden for atomkraft

Nej:

Diagrammerne nedenfor viser med grønt procentdelen af investeringer, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Da der ikke findes nogen hensigtsmæssig metode til at bestemme overensstemmelsen med klassificeringssystemet for statsobligationer, viser det første diagram overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forhold til alle det finansielle produkts investeringer, inkl. statsobligationer, mens det andet diagram kun viser overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forbindelse med det finansielle produkts investeringer, ekskl. statsobligationer.*

Fossilgas- og/eller atomrelaterede aktiviteter vil kun være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, hvis de bidrager til at begrænse klimaændringer (modvirkning af klimaændringer) og ikke i væsentlig grad skader noget EU-klassificeringsmål – se forklarende note i venstre margin. Kriterierne i deres helhed for økonomiske aktiviteter inden for fossilgas og atomenergi, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, er fastsat i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1214.

Muligheds- skabende

aktiviteter gør det direkte muligt for andre aktiviteter at yde et væsentligt bidrag til et miljømål.

Omstillingsaktivitet er aktiviteter, for hvilke der endnu ikke findes kulstoffattige alternativer, og som bl.a. har drivhusgasemissions niveauer, der svarer

- **Hvad var andelen af investeringer i omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter?**

Produktet har ikke et mål for disse.

- **Hvordan var procentdelen af investeringer, der var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, sammenlignet med foregående referenceperioder?**

Da dette produkt først blev lanceret i 4. kvartal 2023, har vi endnu ingen referenceperiode men for hele pensionskassen er procentandelen således for 2023 og foregående referenceperiode:

11,0% for denne periode (2023).

7,5% for foregående periode (2022).

Hvad var andelen af bæredygtige investeringer med et miljømål, der ikke var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

N/A

Hvilken andel udgjorde socialt bæredygtige investeringer?

N/A

Hvilke investeringer blev medtaget under "Andre", hvad var formålet med dem, og var der nogen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier?

Kategori #2 "Andre" udgøres bl.a. af derivater. AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, som gælder for produktet, gælder ikke for derivater. Derivater anvendes for at kunne opretholde et passende risikoniveau og bidrager ikke til at opnå miljømæssige eller sociale karakteristika.

AkademikerPension har eksponering til fonde, der er klassificeret som artikel 6 under SFDR (gennem tre UNIP K/S'er), hvor der er begrænsede eller ingen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier. Dertil kommer enkelte ældre unoterede fonde i porteføljen, som har eksponering til udvinding af fossil energi. Det fremgår af de offentliggjorte beholdnings-lister, der kan findes på AkademikerPensions hjemmeside. Disse er medtaget under #2 "Andre". Fondene med eksponering til fossil energi er forsøgt frasolgt, men det har ikke været muligt at gøre dette på acceptable vilkår og uden markante tab for medlemmerne. De pågældende fonde løber ud inden for en kortere årrække, og der foretages, som nævnt, ikke nye investeringer i lignende fonde. Der lovedes ikke miljømæssige eller sociale minimumsgarantier på disse investeringer, der, inklusive brugen af derivater i produktet, samlet udgør under 10% af investeringerne.

er bæredygtige investeringer med et miljømål, der **ikke tager hensyn til kriterierne** for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter i henhold til forordning (EU) 2020/852.

Hvilke foranstaltninger er der truffet for at opfylde de miljømæssige og/eller sociale karakteristika i referenceperioden?

AkademikerPension har i referenceperioden arbejdet indgående med at sikre at investeringsporteføljen afspejler og efterlever AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer. Dette er blevet gjort ved:

- at sikre efterlevelse af AkademikerPensions investeringsrestriktioner
- Screening af porteføljen
- Udøvelse af aktivt ejerskab

Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med referencebenchmarket?

Der benyttes ikke et referenceindeks med henblik på at opnå de miljømæssige og sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt.

- **Hvordan adskiller referencebenchmarket sig fra et bredt markedsindeks?**
N/A
- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig med hensyn til bæredygtighedsindikatorerne for at fastslå, om referencebenchmarket var i overensstemmelse med de miljømæssige eller sociale karakteristika, det fremmer?**
N/A
- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med referencebenchmarket?**
N/A
- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med det brede markedsindeks?**
N/A

Reference benchmarks er indekser til måling af, om det finansielle produkt opnår de miljømæssige eller sociale karakteristika, det fremmer.

Model for periodisk offentliggørelse af oplysninger om finansielle produkter, jf. artikel 8, stk. 1, 2 og 2a, i forordning (EU) 2019/2088 og artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2020/852

Produkt navn: "Alfa Høj risiko"

Identifikator for juridiske enheder (LEI-kode)

549300XV3812QGUFUZ14

Ved "**bæredygtig investering**" forstås en investering i en økonomisk aktivitet, der bidrager til et miljømæssigt eller socialt mål, forudsat at investeringen ikke i væsentlig grad skader miljømæssige eller sociale mål, og at de virksomheder, der investeres i, følger god ledelsespraksis.

EU-klassificerings-systemet er et klassificeringssystem, der er fastsat i forordning (EU) 2020/852, og som opstiller en liste over **miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter**. I nævnte forordning er der ikke fastsat en liste over socialt bæredygtige økonomiske aktiviteter. Bæredygtige investeringer med et miljømål kan være i overensstemmelse med klassificeringssystemet et eller ej.

Miljømæssige og/eller sociale karakteristika

Havde dette finansielle produkt et bæredygtigt investeringsmål?

Ja

Det foretog **bæredygtige investeringer med et miljømål:**

___%

i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

Det foretog **bæredygtige investeringer med et socialt mål:**

___%

Nej

Det fremmede **miljømæssige/sociale (M/S) karakteristika** og

selv om det ikke havde en bæredygtig investering som mål, havde det en andel af bæredygtige investeringer på ___%

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet

med et socialt mål

Det fremmede M/S-karakteristika, men **foretog ikke nogen bæredygtige investeringer**

Bæredygtighedsindikatorer måler, hvordan de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opnås.

I hvilket omfang blev de miljømæssige og/eller sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt, opfyldt.

AkademikerPensions finansielle produkt (herefter "produktet") fremmede en række miljømæssige og sociale hensyn, som beskrevet nedenfor samt i en række supplerende publikationer. Der blev arbejdet positivt imod de opstillede mål for reduktion af finansierede drivhusgasudledninger (CO₂e) samt mål for andelen af klimarettede ("grønne") investeringer (se senere).

Ud fra et forsigtighedsprincip har vi valgt ikke at opstille et minimumsmål for bæredygtige investeringer for vores finansielle produkter, fordi bæredygtighed er en meget vidtgående miljøanprisning, som er meget vanskelig at dokumentere, da hele livscyklussen for en virksomheds produkter bør vurderes. Af samme årsag fraråder Forbrugerombudsmanden direkte, at produkter markedsføres som "bæredygtige".

Vi arbejder frem imod at kunne offentliggøre, hvor stor en andel "bæredygtige investeringer", som eksterne dataleverandører vurderer, at der er i produktet. Dette for at facilitere sammenligning med andre finansielle produkter i markedet, men vi fastholder ovennævnte forbehold.

Læs mere om vores arbejde med ansvarlighed på akademikerpension.dk/ansvarlighed

AkademikerPensions generelle investeringsrestriktioner ("eksklusionslisten") blev implementeret i produktet i perioden. Den gældende version af eksklusionslisten kan tilgås her: <https://akademikerpension.dk/ansvarlighed/frasalg-og-eksklusion/>

Miljømæssige karakteristika

Produktet bidrog til at understøtte den globale klimaaftale, Paris-aftalen, om maksimalt 1,5 graders global opvarmning ved en øget allokering af kapital til klimarettede investeringer, som vedvarende energi fra sol- og vind, og gennem en aktiv indsats for at påvirke de selskaber, vi investerer i.

AkademikerPensions allokering til klimarettede "grønne" investeringer, så som vedvarende energi, skal øges til mindst 22,5% i 2030 af AkademikerPensions samlede aktiver. Målet for 2025 er 15,3%. I perioden (2023) blev beløbet øget fra 7,5% af de samlede investeringer til 11,0%. Disse mål er sat for hele pensionskassen og er derfor ikke specifikke for det enkelte produkt, hvor allokering til klimarettede "grønne" investeringer vil variere grundet forskellige aktivallokeringer i livscyklus-produkter afhængigt af antal år til pension.

For profilen høj risiko med 15 år eller mere til pension, som er vores mest hyppige profil, udgør de klimarettede "grønne" investeringer ultimo 2023 8,4% af produktet. For de andre profiler ligger allokering til "grønne" investeringer i intervallet 9,0-11,2% af produktet afhængig af antal år til pension. Hvor intet andet er angivet, er det aktivfordelingen i aldersprofilen 15 år til pension, som er anvendt i den periodiske rapportering.

Sociale karakteristika og god selskabsledelse

Igennem investeringsrestriktioner, aktivt ejerskab, internationalt samarbejde med ligesindede investorer samt brug af aktionærforslag på selskabers generalforsamlinger bidrog produktet til at fremme hensyn til grundlæggende menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheders beskyttelse og respekt, samt at sikre at finansiering, så vidt muligt, ikke blev kanaliseret til stater og selskaber der blev vurderet at overtræde disse systematisk. Ligeledes søgte produktet at fremme god selskabsledelse, transparens og ansvarlig skattepraksis.

Til at vurdere om en investering fremmede sociale karakteristika, blev anvendt en række internationale normer, herunder særligt FN's Global Compact Principper, OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder og FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv samt nationale og regionale sæt af anbefalinger til god selskabsledelse, eksempelvis (for danske selskaber) fra Komitéen for god Selskabsledelse. Læs mere herom i AkademikerPensions [Politik for ansvarlige investeringer](#) samt i vores [Forventninger til god Selskabsledelse](#).

Benchmarks

Der anvendes en række forskellige benchmarks alt efter aktivklasse. For nuværende bruges disse for at kunne holde AkademikerPensions afkast og risikotal op mod bredt benyttede benchmarks - og ikke med det formål at vurdere miljømæssige og sociale karakteristika. Læs mere om, hvordan vi benytter benchmarks på akademikerpension.dk

● **Hvordan klarede bæredygtighedsindikatorerne sig?**

Miljømæssige karakteristika - klima

AkademikerPensions CO₂e udledninger blev målt. Der måles på finansierede scope 1 og scope 2 CO₂e-emissioner hos porteføljeselskaberne og andre aktiver. I målingen indgår aktier, virksomhedsobligationer, direkte ejede ejendomme, realkreditobligationer, private equity og infrastruktur, der er de aktivklasser, som vi i dag har CO₂e-tal for (svarende til 75% af værdien af de samlede investeringer pr. 31-12-2023). På Akademikerpensions samlede aktiver er der siden 2019 opnåede en reduktion på 52% af CO₂e målt på de seks ovennævnte aktivklasser.

AkademikerPensions målsætning var at reducere porteføljens CO₂e-aftryk med 26,8% inden 2025 målt fra 2019. Dette mål er sat for AkademikerPension og ikke det specifikke produkt

For målsætningen om at foretage klimarettede "grønne investeringer" blev der opnået en andel på 11,0% af AkademikerPensions samlede aktiver mod 7,5% i det foregående år. I produktet ligger andelen på 9,4% for den mest hyppige profil (15 år til pension) og i intervallet 9,0-11,2% for de andre profiler ultimo 2023.

Sociale karakteristika og god selskabsledelse

I perioden blev der foretaget kvartalsvis global screening af de noterede investeringer (både selskaber og stater). Screeningerne blev foretaget ved hjælp af data fra specialiserede samarbejdspartnere, Sustainability, MSCI og EOS Federated Hermes med flere. Screeningerne blev suppleret af nærmere undersøgelser, som AkademikerPension selv foretog ud fra en risikobaseret prioritering.

Til at vurdere om en investering fremmer sociale karakteristika, anvendte vi en række internationale normer, herunder særligt FN's Global Compact Principper, OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder og FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv. Læs mere herom i AkademikerPensions [Politik for ansvarlige investeringer](#), som bl.a. beskriver AkademikerPensions tilgang til ansvarlige investeringer i de forskellige aktivklasser.

For unoterede investeringer blev der lavet screeninger før investering på baggrund af analyser foretaget af AkademikerPension i henhold til [Politik for ansvarlige investeringer](#).

● **...og sammenlignet med tidligere perioder?**

Der er for nærværende periode ingen perioder at sammenligne med, da dette er AkademikerPensions første periodiske rapportering under EU's Disclosure-forordning for produktet

● **Hvad var målene for de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, og hvordan bidrog de bæredygtige investeringer til sådanne mål?**

Ud fra et forsigtighedsprincip har vi valgt ikke at opstille et minimumsmål for bæredygtige investeringer for vores finansielle produkter, fordi bæredygtighed er en meget vidtgående anprisning, som er meget krævende at dokumentere, da hele livscyklussen for en virksomheds produkter bør vurderes. Af samme årsag fraråder Forbrugerombudsmanden direkte, at produkter markedsføres som "bæredygtige".

AkademikerPensions finansielle produkt fremmer i stedet en række miljømæssige og sociale hensyn, som beskrevet nedenfor samt i en række supplerende publikationer. Vi har desuden opstillet mål for reduktion af finansierede drivhusgasudledninger (CO_{2e}) samt mål for andelen af klimarettede "grønne" investeringer gældende for AkademikerPensions samlede investeringer.

● **Hvordan skadede de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis foretog, ikke i væsentlig grad nogen af de miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål?**

Produktet har ikke fastsatte mål for at foretage bæredygtige investeringer, fordi bæredygtighed er meget vanskelig at dokumentere. I stedet søger produktet at fremme miljømæssige og sociale karakteristika. Ved vurdering af aktierne i porteføljen blev alene investeringer, som ikke overtræder andre miljømål eller andelen af AkademikerPensions investeringer, talt med i opgørelsen baseret på screening og data fra MSCI.

Hvordan blev der taget hensyn til indikatorer for negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

Læs via dette link hvordan AkademikerPension arbejder med at håndtere negative bæredygtighedsindvirkninger: [Erklæring om håndtering af negative bæredygtighedsindvirkninger](#)

Du kan også læse mere om arbejdet med at tage hensyn til negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer i AkademikerPensions årlige rapport om ansvarlige investeringer, der er tilgængelig på akademikerpension.dk/publikationer

Var de bæredygtige investeringer i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder? Nærmere oplysninger:

Produktet har, som nævnt ovenfor, ikke fastsatte mål for at foretage bæredygtige investeringer, fordi bæredygtighed er meget vanskelig at dokumentere. Se en uddybet

forklaring på side 1-2. AkademikerPensions arbejdede imidlertid med at efterleve OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder og FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv for perioden. Læs mere herom i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, der er tilgængelig på akademikerpension.dk/publikationer, som blandt andet beskriver AkademikerPensions tilgang til ansvarlige investeringer i de forskellige aktivklasser samt i følgende uddybning:

AkademikerPension har opsat følgende investeringsrestriktioner for investeringer i porteføljen i perioden bl.a. for at understøtte efterlevelse af OECD Retningslinjer for multinationale selskaber:

- Produktion/udvinding af fossil energi: Selskaber som beskæftiger sig med udvinding af termisk kul, tjæresand, olie og/eller gas (konventionel og skiferbaseret), hvor 5% eller mere af selskabets omsætning hidrører herfra, og som ikke har en passende transitionsplan.
- Fossil ekspansion: Selskaber, der fortsat etablerer fossile ekspansionsprojekter, forstået som søgen efter eller åbning af helt nye olie/gasfelter, kulminer eller tjæresandsprojekter eller ny fossil infrastruktur ("midstream"), forstået som udvidelse af nye olie-og gas rørledninger og LNG-terminaler forbundet til ny udvinding af fossil energi efter 2021 i strid med det Internationale Energi Agenturs scenarie for netto-CO2-neutralitet i 2050 (IEA Net-Zero 20501) og som ikke har en passende transitionsplan.
- Forbrug af fossil energi: Selskaber som beskæftiger sig med generering af energi ("forsyningselskaber"), hvor 20% eller mere af selskabets energimix hidrører fra termisk kul eller som involverer sig i konstruktion af nye kulkraftværker eller udvidelser af eksisterende kulkapacitet og som ikke har en passende transitionsplan.
- Våben: Selskaber, som er involveret i produktion af kontroversielle våben (kemiske, biologiske, klyngeammunition, atomvåben og antipersonelle landminer).
- Tobak: Selskaber, hvis omsætning fra salg af hele tobaksprodukter udgør mere end 5 procent.
- Skat: Unoterede selskaber, som er indregistreret eller skattemæssigt hjemmehørende i lande, der er opført på EU's eller OECD's lister over ikke samarbejdsvillige lande vedrørende skat.
- Stater: Stater der systematisk overtræder menneskerettighederne og/eller ikke har tiltrådt Paris-aftalen og som samtidig kan undværes investeringsmæssigt.

Investeringsrestriktionerne gælder også for nye unoterede investeringer, men ikke for investeringer som er foretaget inden investeringsrestriktionerne blev indført. Det er vanskeligt og forbundet med prohibitivt høje omkostninger, at ekskludere og frasælge en unoteret investering efter investeringen er foretaget.

Screening

AkademikerPension foretog en regelmæssig global screening af de noterede investeringer i perioden. Screeningerne blev foretaget ved hjælp af data fra specialiserede, eksterne samarbejdspartnere, Sustainalytics, MSCI og EOS med flere. Screeningen blev suppleret af nærmere undersøgelser, som AkademikerPension selv foretog. AkademikerPension overvågede og undersøgte således investeringerne både i forhold til egentlige overtrædelser af AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, men også for at identificere og udvælge selskaber til en aktiv ejerskabsindsats med henblik på at styrke arbejdet med god selskabsledelse til gavn for den langsigtede værdiskabelse i selskaberne såvel som samfundet.

På det unoterede område blev screeningerne af den pågældende investering foretaget forud for at nye investeringer blev gennemført. Når en unoteret investering er foretaget, er det vanskeligt og forbundet med prohibitivt høje omkostninger, at ekskludere og frasælge investeringen. Af den årsag, er der behov for en anderledes og mere nøje afvejning af risiciene før investeringsbeslutning end det er tilfældet indenfor det børsnoterede område.

Aktivt ejerskab

Hvis det blev vurderet at en investering overskred AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer og at det samtidig blev vurderet at det var muligt at rykke virksomheden i den rigtige retning søgtes der at blive optaget dialog for at udøve aktivt ejerskab. Dette blev udført igennem dialog, stemmeafgivelser og aktionærforslag på generalforsamlinger, og eventuelt eskalering ved offentlig kritik. Indsatsen blev udført både direkte og i koalitioner med andre interessenter eller netværk såsom Climate Action 100+.

Eksempler samt tal for dialoger og stemmeafgivelse på selskabers generalforsamlinger kan læses i den årlige Rapport om Ansvarlighed, der kan tilgås her: akademikerpension.dk/publikationer

Vurdering af kapitalforvaltere

AkademikerPensions investeringsstrategi bygger på en udstrakt brug af eksterne kapitalforvaltere, som rådgiver AkademikerPension om udvælgelse af værdipapirer, porteføljeoptimering og taktisk positionering.

AkademikerPension prioriterer at indgå i en dialog med sine eksterne forvaltere om deres tilgang til ansvarlighed og bæredygtighed og opererer med et karakterbaseret system, hvor forvaltere med den laveste karakter fravælges.

I perioden har AkademikerPension genbesøgt tidligere års vurderinger af eksterne børsnoterede forvaltere, som vurderes overordnet set fortsat at være retvisende.

Læs mere om AkademikerPensions dialog med og karakterbaserede vurdering af eksterne forvaltere i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer.

På det unoterede område blev alle kapitalforvalterne/fondene vurderet forud for eventuel investering.

Samarbejde og dialog

AkademikerPension indgik i samarbejde med andre investorer for at øge sin gennemslagskraft over for selskaber i porteføljen. Dette foregik blandt andet gennem Net-Zero Asset Owner Alliance, Climate Action 100+, Investor Alliance for Human Rights, PRI, EOS og med AkademikerPensions eksterne kapitalforvaltere. Læs mere om AkademikerPensions samarbejde og dialog med interessenter i AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer.

EU-klassificeringssystemet fastsætter et princip om ikke at gøre væsentlig skade, hvorved investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ikke i væsentlig grad bør skade målene i EU's klassificeringssystem, og der er specifikke EU-kriterier.

Princippet om ikke at gøre væsentlig skade gælder kun for de investeringer, der ligger til grund for det finansielle produkt, og som tager højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter. De investeringer, der ligger til grund for den tilbageværende andel af dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

Andre bæredygtige investeringer må heller ikke i væsentlig grad skade miljømæssige eller sociale mål.

Hvordan tog dette finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

En række af indikatorerne blev direkte eller indirekte indarbejdet igennem AkademikerPensions arbejdet med at opsætte og efterleve investeringsrestriktionerne, beskrevet ovenfor.

De indikatorer, som der konkret tages hensyn til omfatter, men er ikke begrænset til:

Skema 1

1. Drivhusgasemissioner (scope 1, 2 og 3, samt total)
2. CO₂-aftryk
3. Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgasemissionsintensitet
4. Eksponering for virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer
5. Andel af forbrug og produktion af ikkevedvarende energi
6. Energiforbrugsintensitet pr. sektor med stor indvirkning på klimaet
10. Overtrædelser af FN's Global Compact- principper og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD's) retningslinjer for multinationale virksomheder
11. Mangel på processer og overholdelsesmekanismer til overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact- principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder
14. Eksponering for kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben)

Skema 2

Indikatorer for investeringer i fast ejendom

18. Drivhusgasemissioner (scope 1 og 2)
19. Energiforbrugsintensitet

Skema 3

8. Andel af for høj løn til administrerende direktør
9. Manglende menneskerettighedspolitik
10. Manglende due diligence

Indikatorer for investeringer i stater og supranationale organisationer

19. Gennemsnitlig ytringsfrihed
20. Gennemsnitlig menneskerettighedsindsats
21. Gennemsnitlig korruption
23. Gennemsnitlig politisk stabilitet

Hvad var dette finansielle produkts største investeringer?

Største investeringer	Sektor	% aktiver	Land
Novo Nordisk A/S	Sundhed	8,4%	Danmark
Microsoft Corp	Informationsteknologi	2,6%	USA
Alphabet Inc	Kommunikation	1,8%	USA
Apple Inc	Informationsteknologi	1,3%	USA
Vestas Wind Systems A/S	Forsyning	1,0%	Danmark
DSV A/S	Industri	0,9%	Danmark
NVIDIA Corp	Informationsteknologi	0,9%	USA
Amazon.com Inc	Forbrugsgoder	0,8%	USA
Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Informationsteknologi	0,7%	Taiwan
Visa Inc	Informationsteknologi	0,7%	USA
S&P Global Inc	Finans	0,7%	USA
Linde PLC	Industri	0,7%	Storbritannien
Danske Bank A/S	Finans	0,6%	Danmark
Mastercard Inc	Informationsteknologi	0,6%	USA
ASML Holding NV	Informationsteknologi	0,6%	Holland

Listen omfatter de investeringer, der udgjorde den største andel af det finansielle produkts investeringer i referenceperioden: 2023

Hvilken andel udgjorde bæredygtighedsrelaterede investeringer?

Ingen af produktets investeringer er klassificeret af AkademikerPension som "bæredygtige investeringer". Mindst 90% af investeringerne levede op til de sociale og miljømæssige karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt. Maksimalt 10% gjorde ikke (klassificeret som "Andre").

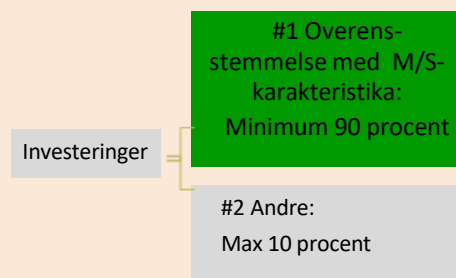
Aktivallokering beskriver andelen af investeringer i specifikke aktiver.

● *Hvad var aktivallokeringen?*

Produktets investeringer er fordelt på forskellige typer af aktiver. Allokeringen til aktier obligationer, unoterede investeringer og ejendomme varierer afhængigt af antallet af år til pension. Mere detaljerede oplysninger om aktivallokeringen kan tilgås her:

<https://akademikerpension.dk/pensionswiki/risikoprofiler/>

Mindst 90% af investeringerne anvendes til at opnå de sociale og miljømæssige karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt. Maksimalt 10% er klassificeret som "Andre".

#1 Overensstemmelse med M/S-karakteristika omfatter de af det finansielle produkts investeringer, der anvendes til at opnå de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af det finansielle produkt.

#2 Andre omfatter de resterende investeringer i det finansielle produkt, som hverken er i overensstemmelse med de miljømæssige eller sociale karakteristika eller kan kvalificeres som bæredygtige investeringer.

● *Inden for hvilke økonomiske sektorer blev investeringerne foretaget?*

Sektor	Undersektor	Vægt
Sundhed Total		15,60%
Sundhed	Bioteknologi	1,38%
Sundhed	Lægemidler	10,18%
Sundhed	Sundhedsfaciliteter og tjenester	1,10%
Sundhed	Sundhedsteknologi	0,10%
Sundhed	Sundhedsudstyr og forsyninger	1,61%
Sundhed	"Life science"	1,23%
Sundhed	Andet	0,00%
Råvarer Total		3,76%
Råvarer	Containere og pakning	0,37%
Råvarer	Fremstilling af byggematerialer	0,24%
Råvarer	Fremstilling af skov- og papirproduktet	0,10%
Råvarer	Kemikalier	2,54%
Råvarer	Metaller og minedrift	0,51%
Råvarer	Andet	0,00%
Konsumentvarer Total		3,41%
Konsumentvarer	Distribution og detail indenfor forbrugsgoder	0,79%
Konsumentvarer	Drikkevarer	0,76%
Konsumentvarer	Husholdningsprodukter	0,56%
Konsumentvarer	Personlige pleje produkter	0,31%
Konsumentvarer	Fødevarer	0,99%
Konsumentvarer	Andet	0,00%
Kommunikation Total		4,00%
Kommunikation	Diversificeret telekommunikationstjenester	0,53%
Kommunikation	Interaktive medier og tjenester	2,67%
Kommunikation	Medier	0,36%
Kommunikation	Telekommunikationstjenester	0,26%
Kommunikation	Underholdning	0,19%
Kommunikation	Andet	0,00%
Informationsteknologi Total		14,53%
Informationsteknologi	Elektronisk udstyr, instrumenter og komponenter	1,07%
Informationsteknologi	IT tjenester	0,73%
Informationsteknologi	Kommunikationsudstyr	0,37%
Informationsteknologi	Semikonduktorer og semikonduktor udstyr	4,76%
Informationsteknologi	Software	5,60%
Informationsteknologi	Teknologi hardware og udstyr	2,00%
Informationsteknologi	Andet	0,00%
Industri Total		11,19%
Industri	Bygge produkter	1,07%
Industri	Byggeri og teknik	0,52%
Industri	Fremstilling af elektrisk udstyr	2,16%
Industri	Fremstilling af maskiner	2,17%
Industri	Handel og distributører	0,62%
Industri	Industrielle konglomerater	0,66%
Industri	Kommercielle tjenester og forsyninger	0,82%
Industri	Luftfart og forsvar	0,21%
Industri	Lufttransport og logistik	1,20%
Industri	Passagerfly	0,01%
Industri	Professionelle tjenester	0,72%
Industri	Shipping	0,41%
Industri	Transport infrastruktur	0,09%
Industri	Transport på land	0,52%
Industri	Andet	0,00%

Forsyning Total		2,26%
Forsyning	Diversificeret forsyning	0,88%
Forsyning	Elforsyning	1,07%
Forsyning	Energiproduktion & -handel	0,26%
Forsyning	Gasforsyning	0,02%
Forsyning	Vandforsyning	0,03%
Forsyning	Andet	0,00%
Forbrugsgoder Total		6,17%
Forbrugsgoder	Biler	0,63%
Forbrugsgoder	Detailhandel	1,14%
Forbrugsgoder	Distributører	0,06%
Forbrugsgoder	Diversificeret forbrugerservice	0,08%
Forbrugsgoder	Fritidsprodukter	0,02%
Forbrugsgoder	Hotel, restauranter og fritid	0,89%
Forbrugsgoder	Husholdningsgoder	1,04%
Forbrugsgoder	Komponenter til biler	0,27%
Forbrugsgoder	Special detailhandel	1,00%
Forbrugsgoder	Tekstiler, beklædning og luksusvarer	1,03%
Forbrugsgoder	Andet	0,00%
Finans Total		13,01%
Finans	Banker	3,98%
Finans	Finansielle tjenester	2,75%
Finans	Forbrugerfinansiering	0,29%
Finans	Forsikring	2,41%
Finans	Realkreditinvesteringsforeninger i fast ejendom	0,01%
Finans	Kapitalmarkeder	2,44%
Finans	Andet	0,03%
Finans	Realkreditobligationer	1,09%
Energi Total		0,92%
Energi	Olie- og gasservices og udstyr	0,29%
Energi	Olie, gas & brændstoffer	0,62%
Energi	Andet	0,00%
Ejendomme Total		6,51%
Ejendomme	Direkte	1,90%
Ejendomme	Ejendomme	4,61%
Andet Total		0,17%
Andet	Andet	0,17%
Regering Total		0,37%
Regering	Overnationale	0,01%
Regering	Danmark	0,10%
Regering	USA	0,03%
Regering	Andre nationale regeringer	0,23%
Regering	Regional regering	0,00%
Alternative investering Total		16,07%
Alternative investering	Illikvid kredit	0,14%
Alternative investering	Klima & Infrastruktur	7,29%
Alternative investering	Private Equity	8,64%
Derivater Total		0,85%
Derivater	Derivater	0,85%
Kontanter Total		1,58%
Kontanter	Kontanter	1,58%
Repo Total		-0,39%
Repo	Repo	-0,39%

I hvilket omfang var de bæredygtige investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

AkademikerPension har ikke fastsatte mål for bæredygtige investeringer med et miljømål, men 11,0% af de samlede investeringer vurderes at følge EU-klassificeringssystemet. For produktet med 15 år eller mere til pension udgør andelen 9,4%. Med færre år til pension udgør andelen mellem 8,4-11,2%.

● Medførte det finansielle produkt investeringer i aktiviteter relateret til fossilgas og/eller atomenergi i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet¹?

Ja:

Inden for fossil gas

inden for atomkraft

Nej:

Diagrammerne nedenfor viser med grønt procentdelen af investeringer, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Da der ikke findes nogen hensigtsmæssig metode til at bestemme overensstemmelsen med klassificeringssystemet for statsobligationer, viser det første diagram overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forhold til alle det finansielle produkts investeringer, inkl. statsobligationer, mens det andet diagram kun viser overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forbindelse med det finansielle produkts investeringer, ekskl. statsobligationer.*

Fossilgas- og/eller atomrelaterede aktiviteter vil kun være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, hvis de bidrager til at begrænse klimaændringer (modvirkning af klimaændringer) og ikke i væsentlig grad skader noget EU-klassificeringsmål – se forklarende note i venstre margen. Kriterierne i deres helhed for økonomiske aktiviteter inden for fossilgas og atomenergi, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, er fastsat i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1214.

Muligheds- skabende

aktiviteter gør det direkte muligt for andre aktiviteter at yde et væsentligt bidrag til et miljømål.

Omstillingsaktivitet er aktiviteter, for hvilke der endnu ikke findes kulstoffattige alternativer, og som bl.a. har drivhusgasemissions niveauer, der svarer til de bedste resultater.

- **Hvad var andelen af investeringer i omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter?**

Produktet har ikke et mål for disse.

- **Hvordan var procentdelen af investeringer, der var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, sammenlignet med foregående referenceperioder?**

Da dette produkt først blev lanceret i 4. kvartal 2023, har vi endnu ingen referenceperiode men for hele pensionskassen er procentandelen således for 2023 og foregående referenceperiode:

11,0% for denne periode (2023).

7,5% for foregående periode (2022).

Hvad var andelen af bæredygtige investeringer med et miljømål, der ikke var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

N/A

Hvilken andel udgjorde socialt bæredygtige investeringer?

N/A

Hvilke investeringer blev medtaget under "Andre", hvad var formålet med dem, og var der nogen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier?

Kategori #2 "Andre" udgøres bl.a. af derivater. AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer, som gælder for produktet, gælder ikke for derivater. Derivater anvendes for at kunne opretholde et passende risikoniveau og bidrager ikke til at opnå miljømæssige eller sociale karakteristika.

AkademikerPension har eksponering til fonde, der er klassificeret som artikel 6 under SFDR (gennem tre UNIP K/S'er), hvor der er begrænsede eller ingen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier. Dertil kommer enkelte ældre unoterede fonde i porteføljen, som har eksponering til udvinding af fossil energi. Det fremgår af de offentliggjorte beholdnings-liste, der kan findes på AkademikerPensions hjemmeside. Disse er medtaget under #2 "Andre". Fondene med eksponering til fossil energi er forsøgt frasolgt, men det har ikke været muligt at gøre dette på acceptable vilkår og uden markante tab for medlemmerne. De pågældende fonde løber ud inden for en kortere årrække, og der foretages, som nævnt, ikke nye investeringer i lignende fonde. Der lovedes ikke miljømæssige eller sociale minimumsgarantier på disse investeringer, der, inklusive brugen af derivater i produktet, samlet udgør under 10% af investeringerne.

er bæredygtige investeringer med et miljømål, der **ikke tager hensyn til kriterierne** for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter i henhold til forordning (EU) 2020/852.

Hvilke foranstaltninger er der truffet for at opfylde de miljømæssige og/eller sociale karakteristika i referenceperioden?

AkademikerPension har i referenceperioden arbejdet indgående med at sikre at investeringsporteføljen afspejler og efterlever AkademikerPensions Politik for ansvarlige investeringer. Dette er blevet gjort ved:

- at sikre efterlevelse af AkademikerPensions investeringsrestriktioner
- Screening af porteføljen
- Udøvelse af aktivt ejerskab

Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med referencebenchmarket?

Der benyttes ikke et referenceindeks med henblik på at opnå de miljømæssige og sociale karakteristika, der fremmes af dette finansielle produkt.

- **Hvordan adskiller referencebenchmarket sig fra et bredt markedsindeks?**
N/A
- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig med hensyn til bæredygtighedsindikatorerne for at fastslå, om referencebenchmarket var i overensstemmelse med de miljømæssige eller sociale karakteristika, det fremmer?**
N/A
- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med referencebenchmarket?**
N/A
- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med det brede markedsindeks?**
N/A

Reference benchmarks er indekser til måling af, om det finansielle produkt opnår de miljømæssige eller sociale karakteristika, det fremmer.

AkademikerPension
Smakkedalen 8
2820 Gentofte
CVR-nr.: 20 76 68 16
akademikerpension.dk

